

Strategija razvoja Grada Velike Gorice

2018. – 2023.

SADRŽAJ

RIJEČ GRADONAČELNIKA.....	1
1. UVOD	2
2. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE	3
2.1. Autori	3
2.2. Struktura strategije	3
2.3. Metodologija izrade	4
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	5
3.1. Zemljopisni položaj i površina područja.....	5
3.2. Reljefne i klimatske karakteristike	6
3.3. Prirodno i kulturno nasljeđe	6
3.3.1. Zaštićeni dijelovi prirode	6
3.3.2. Kulturno povijesna baština.....	7
3.4. Demografske i socijalne značajke	7
3.5. Gospodarstvo.....	10
3.5.1. Opće stanje gospodarstva	10
3.5.2. Zaposlenost	10
3.5.3. Poduzetništvo	12
3.5.4. Obrtništvo.....	16
3.5.5. Poduzetničke zone.....	17
3.5.6. Poljoprivreda	20
3.5.7. Turizam	22
3.5.7.1. Turistička ponuda i potražnja	24
3.6. Infrastruktura.....	28
3.6.1. Prometna infrastruktura.....	28
3.6.1.1. Cestovni promet	28
3.6.1.2. Željeznički promet	30
3.6.1.3. Zračni promet	30
3.6.1.4. Javni prijevoz	31
3.6.2. Komunalna infrastruktura	32
3.6.2.1. Vodoopskrba	33
3.6.2.2. Odvodnja i pročišćavanje voda.....	34
3.6.2.1. Ostala komunalna infrastruktura	34
3.6.3. Okoliš, energetika i vezane djelatnosti.....	35
3.6.3.1. Energetika.....	35

3.6.3.2.	Opskrba plinom	35
3.6.3.3.	Gospodarenje otpadom	35
3.6.3.4.	Zaštita okoliša i energetska učinkovitost.....	37
3.7.	Društvene djelatnosti.....	37
3.7.1.	Odgoj i obrazovanje.....	37
3.7.1.1.	Predškolski odgoj.....	37
3.7.1.2.	Osnovnoškolsko obrazovanje.....	40
3.7.1.3.	Srednjoškolsko obrazovanje.....	42
3.7.1.4.	Visoko obrazovanje	42
3.7.2.	Programi za djecu i mlade	43
3.7.2.1.	Programi za djecu	43
3.7.2.2.	Djelovanja za mlade.....	45
3.7.3.	Informatizacija stanovništva.....	48
3.7.4.	Tehnička kultura	49
3.7.5.	Kultura	51
3.7.5.1.	Zaštita kulturnih dobara	51
3.7.5.2.	Djelatnost udruga u kulturi.....	52
3.7.5.3.	Kapitalna ulaganja i održavanje objekata kulture	53
3.7.5.4.	Djelatnosti ustanova u kulturi	54
3.7.5.5.	Manifestacije u kulturi.....	56
3.7.6.	Civilno društvo.....	57
3.7.7.	Sport	57
3.7.8.	Zdravstvo i socijalna skrb.....	60
3.7.8.1.	Socijalna skrb.....	60
3.7.8.2.	Zdravstvo	62
3.7.9.	Vatrogasna zaštita	63
3.7.9.1.	Javna vatrogasna postrojba.....	63
4.	SWOT ANALIZA I ANALIZA POTREBA	66
5.	STRATEGIJA RAZVOJA	72
5.1.	Vizija.....	72
5.2.	Ciljevi i prioriteti.....	72
6.	OPIS PRIORITETA I MJERA.....	73
6.1.	Strateški cilj 1 – Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva.....	73
6.2.	Strateški cilj 2 – Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture.....	81
6.3.	Strateški cilj 3 – Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti	90

6.4.	Horizontalni prioritet – primjena IKT u razvoju Grada Velike Gorice	99
7.	USKLAĐENOST STRATEGIJE S RELEVANTNIM EU I NACIONALNIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA I REGULATIVOM	100
7.1.	Analiza Strategije Europa 2020	100
7.2.	Analiza Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“	104
7.3.	Analiza Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“	105
7.4.	Analiza Programa ruralnoga razvoja RH	106
7.5.	Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020.....	107
8.	METODOLOGIJA PROVEDBE	109
8.1.	Institucionalni okvir za provedbu strategije	109
8.1.1.	Koordinator provedbe Strategije.....	109
8.1.2.	Partnersko vijeće za provedbu strategije	109
8.2.	Financijski okvir (izvori financiranja).....	110
9.	PRAĆENJE PROVEDBE I VREDNOVANJE POSTIGNUĆA.....	111
9.1.	Praćenje provedbe	111
9.2.	Vrednovanje.....	113
9.3.	Informiranje i komunikacija sa zainteresiranom javnošću	115
10.	ZAKLJUČAK.....	116
	POPIS TABLICA.....	117
	POPIS SLIKA	118
	POPIS GRAFIKONA.....	118
	POPIS KRATICA	119
	PRILOG I – BAZA PROJEKATA.....	120
	PRILOG II – REGISTAR KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU GRADA VELIKE GORICE	120
	PRILOG III – POPIS STANOVNIŠTVA 2001. I 2011. U NASELJIMA NA PODRUČJU GRADA VELIKE GORICE	120
	PRILOG IV – BROJ POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTVA PREMA TIPU I SPOLU NOSITELJA.....	120

RIJEČ GRADONAČELNIKA

1. UVOD

Strategija razvoja Grada Velika Gorica (u nastavku: Strategija) temeljni je strateški dokument koji služi za planiranje razvoja u razdoblju 2018. – 2023. g. Cilj Strategije jest osigurati temelj za implementaciju mjera koje će doprinijeti ispunjenju strateških ciljeva i vizije Grada u narednome razdoblju, što će u konačnici dovesti do poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva.

Grad je pripremio nacrt strateškog dokumenta još u 2013. godine te ga dostavio izrađivaču ove Strategije na analizu, uz zahtjev da posluži kao temelj za izradu ovog strateškog dokumenta kako bi isti bio utemeljen na postignućima iz prethodnog razdoblja. Vrednovanje postignuća protekloga razdoblja, kao i vrednovanje baze projekata Grada Velika Gorica (u nastavku: Grad) poslužilo je kao temelj za identifikaciju mjera koje su ključne i prioritetne za naredno razdoblje.

Razvoj dokumenta utemeljen je na tzv. „bottom-up“ metodologiji, imajući u vidu konkretne potrebe lokalnog stanovništva, buduće razvojne trendove, kao i strateške dokumente na EU, nacionalnoj i regionalnoj razini budući da će dio identificiranih projekata biti financiran iz fondova EU.

U razvoj Strategije bio je uključen niz dionika iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora, a cjelokupna je dokumentacija, dostavljena svim zainteresiranim dionicima na mišljenja i komentare koji su integrirani u svakoj fazi pripreme ovog razvojnog dokumenta. Time je osigurana participacija različitih dionika koji će u budućnosti predstavljati ključne aktere provedbe Strategije.

Podrška gradske uprave konzultantima i tematskim radnim skupinama bila je od iznimnoga značaja tijekom cijelog procesa, a u dokument su uključene mjere praćenja provedbe i vrednovanja Strategije, što predstavlja inovaciju u odnosu na dosadašnju praksu. Ove su mjere izuzetno važne jer omogućuju strukturiranu provedbu identificiranih mjera, praćenje i vrednovanje postignuća te služe kao temelj za noveliranje Strategije, ali i izradu strateškog dokumenta Grada za razdoblje iza 2023. g.

Prilikom donošenja odluke o sadržaju dokumenta, vodilo se računa o tome da njegov sadržaj i struktura budu čitljivi, jasni i razumljivi kako bi se osigurala jednostavnija provedba, praćenje i vrednovanje. Projekti su redefinirani i osmišljeni tako da odgovaraju potrebama lokalne zajednice, a uključeni su i izvori financiranja, pri čemu je dodatni oslonac moguće osigurati korištenjem EU fondova (Europski strukturni i investicijski fondovi (u nastavku: ESIF) te programi EU u financijskom razdoblju 2014. – 2020.), čemu će se Grad više posvetiti u ovom programskom razdoblju, razumijevajući pritom koje je potrebe zaista moguće zadovoljiti na ovaj način.

Slijedom navedenog, očekuje se da će ovako pripremljen strateški dokument doprinijeti jačanju kapaciteta Grada te da će njegova implementacija biti kvalitetna i potpuna, a postignuća jasno mjerljiva i vidljiva na razini svake godine na zadovoljstvo lokalne zajednice i za potrebe poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva na cjelokupnom području.

2. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

U nastavku je opisana metodologija izrade Strategije, odnosno procesi i dionici koji su sudjelovali, kao i metode koje su korištene u ovom procesu.

2.1. Autori

Autori:	Izradu Strategije vodili su konzultanti uz pomoć i podršku radne skupine i gradske uprave. Svi dionici navedeni su u nastavku.
Konzultanti:	EU PROJEKTI – Obrt za poslovno savjetovanje i ostale usluge iz Zagreba (Ariana Vela, starija konzultantica i Ivana Rukavina Halilagić, konzultantica, Martina Major, mlađa konzultantica)
Koordinator:	Domagoj Ilečić, Upravni odjel za poduzetništvo, investicije i fondove EU, Grad Velika Gorica
Radna skupina:	zaposlenici gradske uprave, tijela u vlasništvu Grada te predstavnici civilnog društva i drugi zainteresirani dionici
Period izrade:	travanj - listopad 2017. g.

2.2. Struktura strategije

Strategija je podijeljena na dva uvodna i osam sadržajnih poglavlja s obzirom na sadržaj koji je trebalo obuhvatiti te zaključak. U nastavku su navedena i opisana sadržajna poglavlja:

- 1. Metodologija izrade strategije** – objašnjava korištenu metodologiju izrade strateškog dokumenta i načine uključivanja zainteresiranih dionika;
- 2. Analiza postojećeg stanja** – sadrži detaljan opis postojeće situacije na području Grada po sektorima te SWOT analize za svaki pojedini sektor;
- 3. SWOT analiza i analiza potreba** – identificira razvojne potrebe Grada na temelju izrađene analize stanja;
- 4. Strategija razvoja** – opisuje ciljano stanje na kraju promatranog razdoblja;
- 5. Opis ciljeva, prioriteta i mjera** – identificira aktivnosti provedbe strateškog dokumenta na razini jedne kalendarske godine;
- 6. Usklađenost Strategije s relevantnim EU i nacionalnim strateškim dokumentima** – pokazuje da je dokument usklađen s EU, nacionalnim strateškim dokumentima, kao i Županijskom razvojnom strategijom Zagrebačke županije;
- 7. Metodologija provedbe** – opisuje način provedbe strateškog dokumenta;
- 8. Praćenje provedbe i vrednovanje postignuća** – uvodi i opisuje metodologiju praćenja provedbe, vrednovanja postignuća te načine izmjene strateškog dokumenta.

Kao prilog Strategiji izrađena je baza projekata Grada koja prikazuje osnovne podatke o identificiranim projektima javnog, civilnog i privatnog sektora.

2.3. Metodologija izrade

S obzirom da za strateške dokumente koji se izrađuju na razini jedinica lokalne samouprave ne postoji pravni okvir koji propisuje obvezatan sadržaj i metodologiju, prilikom izrade Strategije korišteni su dokumenti, propisi i smjernice koji se uobičajeno koriste prilikom izrade strateških dokumenata u RH u ovom programskom razdoblju, a posebice se to odnosi na sljedeće dokumente:

- Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10);
- Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje;
- Smjernice za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe V 1.0 (2015. g.) te
- Vodič za izradu, praćenje i evaluaciju lokalnih razvojnih strategija za programsko razdoblje 2014.-2020.

Za izradu ove Studije kao temelj je poslužio nacrt iz 2013. g. koji je izrađen temeljem participativnog modela. U izradi su sudjelovali brojni dionici koji su djelovali kroz tri različite razine – koordinaciju, formalnu radnu skupinu (u nastavku: FRS) i tri tematske radne skupine (u nastavku: TRS) koje su formirane za područje gospodarstva, infrastrukture i društvenog razvoja.

U nastavku je prikazana usporedba metodologije izrade nacrt iz 2013. g. koji je poslužio kao temelj za izradu ove Strategije u njezinoj konačnoj verziji, s konačnim tekstom Strategije 2018. - 2023. g. u segmentu sudjelovanja dionika, participativnosti postupka i korištene metodologije.

Tablica 1. Metodologija izrade Strategije – Usporedba 2013. i 2018. g.

	Nacrt iz 2013. g.	Strategija 2018. – 2023. g.
Sastanci	Jedan sastanak FRS-a 5 sastanaka TRS-ova 4 sastanka konzultanata i koordinacije 10 individualnih sastanaka s dionicima	4 sastanka konzultanata i koordinacije
Broj poruka putem e-pošte	300	100
E-savjetovanja	N/P	Provedeno u trajanju od 30 dana na internetskim stranicama Grada
Dostava teksta na mišljenje	N/P	Dostava svih dijelova na mišljenje koordinaciji i članovima TRS-ova

Važno je napomenuti da je, prilikom izrade teksta Strategije, više pažnje posvećeno osvježavanju dokumenta, prikupljanju relevantnih podataka te međusobnim konzultacijama s koordinacijom budući da su relevantni dionici svoja mišljenja dali kroz TRS-ove koji su bili formirani za potrebe izrade nacrt iz 2013. g. Provjera teza i identifikacija mjera izvršene su uz konzultiranje baze projekata iz 2017. g. koju su izradili predstavnici Grada na prijedlog izrađivača Strategije, kao i dostavom Nacrta Strategije na komentare svim gradskim odjelima. Svi zaprimljeni komentari proanalizirani su te su na odgovarajući način integrirani u tekst.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

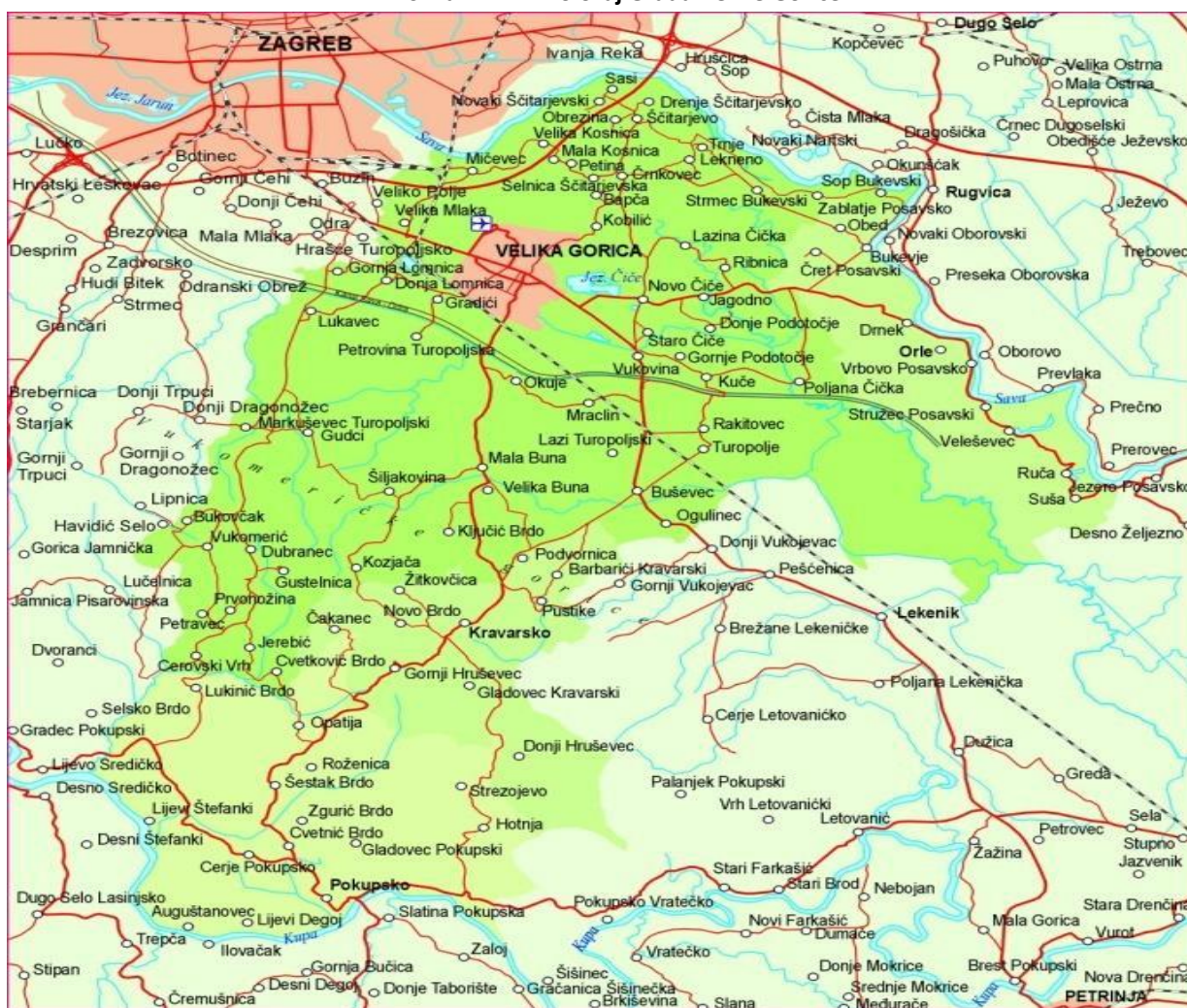
U nastavku je prikazana analiza postojećeg stanja u okviru kojeg Grad djeluje, a koja uključuje podatke o zemljopisnom položaju i površini, reljefne i klimatske karakteristike, prirodno i kulturno naslijeđe, demografske i socijalne značajke, opis stanja gospodarstva, infrastrukture i društvenih djelatnosti.

3.1. Zemljopisni položaj i površina područja

Područje Velike Gorice zauzima središnji južni dio Zagrebačke županije. Na sjeveru graniči s Gradom Zagrebom, dok se s južne strane nalazi Općina Kravarsko. Na jugu Grad graniči s Općinom Pokupsko, na zapadu s Općinom Pisarovina, a na istoku i sjeveroistoku s općinama Rugvica i Orle.

Područje Grada prostire se na 328,7 km², najveći je grad Zagrebačke županije, a zahvaća Turopoljsku nizinu, dio Posavine i Vukomeričkih gorica. Sastoji se od 58 naselja. Na području nekadašnje Općine Velika Gorica danas se nalaze i tri novoosnovane općine - Kravarsko, Pokupsko i Orle. Područje Velike Gorice s navedenim općinama obuhvaća površinu od 552 km². U nastavku je dat slikovni prikaz položaja Grada.

Slika 1. Položaj Grada Velike Gorice

Izvor: www.gorica.hr, Grad Velika Gorica, preuzeto 2. svibnja 2017. g.

3.2. Reljefne i klimatske karakteristike

Grad se nalazi u nizinskom dijelu Turopolja. Reljef Turopolja na području Grada sastoji se od dva dijela: ravničarskog dijela bliže rijeci Savi na sjeveru i blago brežuljkastog dijela u Vukomeričkim goricama na jugu. Prosječna nadmorska visina turopoljske ravnice kreće se između 100 i 120 metara, s time da je najniža uz rijeku Savu kod mjesta Suša na granici sa Sisačko-moslavačkom županijom (95 metara). Ravničarski prostor djelomično zauzima plodnu turopoljsku ravnicu, a djelomično močvarna područja. Vlažnih prostora ima osobito na jugoistoku u šumovitom prostoru Turopoljskog luga, zaštićenog kao značajni krajobraz.

Zbog blizine najduže hrvatske rijeke – Save, kao glavne rijeke velikogoričkog kraja, postoji i velika opasnost od poplava, a jedna od najvećih dogodila se 2010. g. Od ukupno 945 km u cjelini i 562 km u Hrvatskoj, rijeka Sava na području Grada i susjedne Općine Orle protječe dužinom od 32 km i čini granicu na sjeveru prema Gradu Zagrebu te području Grada Ivanić Grad i Općine Rugvica u Zagrebačkoj županiji.

Klima područja je umjereno kontinentalna, odnosno umjereno topla vlažna klima. Prosječna godišnja temperatura kreće se oko 13° C, a godišnja količina oborina iznosi oko 900 mm. Broj snježnih dana u godini iznosi u prosjeku oko 30, broj potpuno vedrih dana oko 40, a oblačnih 120.

Najtopliji mjeseci su srpanj i kolovoz s prosječnom temperaturom od 22° C, a najhladniji siječanj s temperaturom od -1°C. U periodu od početka svibnja do kraja rujna temperatura rijetko pada ispod 15°C, dok je u prosjeku niža od 5° C tijekom prosinca, siječnja i veljače. Oborine su uglavnom ravnomjerno raspoređene tijekom godine, iako ih najviše ima u veljači, lipnju i listopadu. U sljedećoj tablici vidi se prikaz visine godišnjih oborina na meteorološkoj postaji Pleso tijekom 2015. i 2016. godine.

Tablica 2. Ukupne mjesečne i godišnje količine oborina na području Grada Velike Gorice 2015. i 2016. g.

Godina	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Ukupno
2015.	73,3	95,4	30,5	30,7	151,1	59,7	91,5	61,2	95,7	195,3	47,6	3,1	935,1
2016.	73,7	157,4	51,7	53,9	100,8	132,5	57,6	74,0	56,6	112,7	100,9	2,1	973,9

Izvor: <http://klima.hr/>, Državni hidrometeorološki zavod, preuzeto 2. svibnja 2017. g.

3.3. Prirodno i kulturno nasljeđe

Grad je bogat prirodnim i kulturno-povijesnim nasljedom koje je opisano u nastavku.

3.3.1. Zaštićeni dijelovi prirode

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Zagrebačke županije - „Zeleni prsten“ (u nastavku: JU „Zeleni prsten“) osnovana je 2008. godine kao ustanova koja obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na područjima kojim upravlja te sudjeluje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode.

Na području Zagrebačke županije pod upravljanjem JU „Zeleni prsten“ nalazi se trideset zaštićenih područja od kojih se dva nalaze na području Grada. To su:

- Turopoljski lug i vlažne livade uz Odru – zaštićene su kao značajan krajobraz, a označavaju šire područje koje se proteže od južnih dijelova Grada Zagreba do Siska. Zaštićeni su od 2003. g., a zaštićena površina iznosi 3.340,38 ha. Na ovom se području razlikuju tri cjeline: očuvani kompleks poplavnih šuma hrasta lužnjaka – Turopoljski lug, vlažne livade uz rijeku Odru te prirodni tok rijeke Odre;
- Hrast lužnjak u dvorištu škole Rakitovec - u školskom dvorištu područne škole u Rakitovcu nalazi se soliterno stablo hrasta lužnjaka, prsnog promjera 102 cm (opsega 320 cm), visine oko 20 m, starosti oko 85 godina. Stablo je zaštićeno od 2001. g., a kategorija zaštite je spomenik prirode, rijetki primjerak drveća.

Područje Grada uvršteno je u Ekološku mrežu Republike Hrvatske jer se nalazi na području važnom za selidbu ptica. Područje od međunarodne važnosti za ptice je Turopolje koje je također zaštićeno putem mreže Natura 2000.

3.3.2. Kulturno povijesna baština

Na području Grada nalaze se kulturna dobra zaštićena rješenjem Ministarstva kulture od nacionalnog značaja, ali i dobra od lokalnog značaja.

Dobra od nacionalnog značaja čine kulturno povijesne cjeline, pojedinačno zaštićene povijesne građevine, tradicijska arhitektura te arheološka područja i lokaliteti. Najveći broj dobara koncentriran je u naselju Velika Gorica. To su zgrada Muzeja Turopolja, Veleučilišta, crkve Navještenja Blažene Djevice Marije i drugi objekti svjetovne i sakralne namjene. Najveći dio kulturnih dobara čine nepokretna kulturna dobra – pojedinačna. Popis svih registriranih kulturnih dobara na području Grada nalazi se u Prilogu II (vidi: Prilog II. Registar kulturnih dobara na području Grada Velike Gorice).

Jedno od najznačajnijih nematerijalnih kulturnih dobara je Jurjevski ophod Turopolja koji, kao i u čitavoj sjeverozapadnoj Hrvatskoj, označava početak proljeća i gospodarske godine.

Očuvanost tradicijskih obrazaca u Turopolju priznato je na razini Republike Hrvatske te je običaj slavljenja Jurjeva u Turopolju kandidiran za UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalnih kulturnih dobara. U proceduru predlaganja aktivno su se uključili Grad, gradske ustanove i udruge, međutim Jurjevski ophod Turopolja nije upisan u UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine svijeta.

Dobra od lokalnog značaja evidentirana su 2001. g. u prostorno – planskoj dokumentaciji Grada. Čini stotinjak objekata ubrojenih u gradsku javnu plastiku. Javna plastika je pojam koji označava skulpture, spomen-ploče, spomen-obilježja, poklonci, križna drva i kapelice/poklonci koji se nalaze na javnim gradskim površinama, u javnim gradskim prostorima, u dvorištima škola, vrtića i poduzeća.

3.4. Demografske i socijalne značajke

Grad je doživio značajan demografski razvoj u posljednjih dvadesetak godina. U odnosu na 2001. g. brojem stanovnika nadmašio je broj stanovnika Slavonskog Broda, a u odnosu na 1991. g. Pulu, Karlovac, Sisak i Vinkovce. Ipak, potrebno je naglasiti da se taj porast u većoj mjeri odnosio na razdoblje prije 2001. g., dok u posljednjih desetak godina Grad bilježi stagnaciju, odnosno pad broja stanovnika.

U sljedećoj je tablici prikazana usporedba površine, broja stanovnika i gustoće naseljenosti Grada u 2001. i 2011. g. u odnosu na Zagrebačku županiju i Republiku Hrvatsku.

Tablica 3. Površina i stanovništvo područja Grada Velike Gorice 2001. i 2011. g.

Grad/općina	Površina km ²	Stanovništvo 2001.	Stanovništvo 2011.	Gustoća naseljenosti	Promjena 2001.-2011.
Velika Gorica	328,7	63.517	63.517	193,2	0,0
Zagrebačka županija	3.060,0	309.696	317.642	103,8	2,6
Republika Hrvatska	56.594,0	4.437.460	4.290.612	75,8	-3,3

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. g., preuzeto 22. rujna 2017. g.

Iz podataka navedenih u sljedećoj tablici može se vidjeti da je, prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. g., Grad imao ukupno 63.517 stanovnika. Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju iznosi 69%, a prosječna starost stanovnika Grada je 39,9 godina. Od ukupnog broja stanovnika, 52% čine žene, a ostatak su muškarci.

Tablica 4. Kontingenti stanovništva Grada Velike Gorice za 2011. g.

Spol	Ukupno	Godina				Žene u fertilnoj dobi		Radno sposobno stanovništvo 15-64 g.	Godina			Prosječna starost
		0-6	0-14	0-17	0-19	Ukupno 15-49 g.	Od toga 20-29 g.		+60	+65	+75	
Svi	63.517	4.929	10.536	12.699	14.207	-	-	43.739	13.568	9.242	3.448	39,9
M.	30.694	2.514	5.370	6.455	7.126	-	-	21.493	5.831	3.831	1.174	38,5
Ž.	32.823	2.415	5.166	6.244	6.991	15.038	4.105	22.246	7.737	5.411	2.274	41,2

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. g., preuzeto 22. rujna 2017. g.

U nastavku je prikazana usporedba prirodnog kretanja stanovništva Grada u 2015. i 2016. g.. U 2015. g. rođeno je ukupno 559 osoba, dok je umrlih bilo 639, što rezultira negativnim prirodnim prirastom, prema kojemu je 80 osoba više umrlo u odnosu na rođene. Iste godine sklopljen je 291 brak te proveden 71 razvod. Prošle 2016. g. prirodni prirast je također bio negativan (-24), međutim smanjio se u usporedbi s 2015. g. Ukupno je sklopljeno 309 brakova te je provedeno 104 razvoda.

Vitalni indeks iznosio je 2015. g. 87,5, što znači da je na 100 umrlih bilo 87,5 živorođenih, a 2016. g. iznosio je 95,9. U usporedbi s godinom prije promijenio se omjer živorođenih i umrlih jer je 2011. g. vitalni indeks iznosio 120,7, slijedom čega je moguće utvrditi da je uočljiv veći negativni trend prirodnog kretanja stanovništva.

Tablica 5. Prirodno kretanje stanovništva u 2015. g. i 2016. g.

Velika Gorica		2015. g.	2016. g.
Živorodeni		559	557
Mrtvorodeni		1	5
Umrli		639	581
Umrli dojenčad		3	-
Prirodni prirast		-80	-24
Brakovi	Sklopljeni	291	309
	Razvedeni	71	104
Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)		87,5	95,9

Izvor: www.dzs.hr, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2015. i 2016., preuzeto 21. rujna 2017. g.

Grad se sastoji od 58 naselja. Samo naselje Velika Gorica imalo je 2011. g. 31.341 stanovnika što ga čini najvećim naseljem u Zagrebačkoj županiji. No, kao naselje je Velika Gorica tek na četrnaestom mjestu u Republici Hrvatskoj. Od 58 naselja Grada, devet ih je imalo više od 1.000 stanovnika u 2011. g..

Nakon naselja Velika Gorica, najveći broj stanovnika u 2011. g. imala je Velika Mlaka smještena između Velike Gorice i Zagreba (3.326 stanovnika), a slijede je naselja Gradići (1.808) i Donja Lomnica (1.716), također smješteni neposredno uz sam Grad. I preostalih pet naselja s više od 1.000 stanovnika smještena su blizu naselja Velike Gorice (Kuće, Mičevac, Novo Čiče, Lukavec i Mraclin), dok se druga veća naselja također nalaze u ravničarskom dijelu Turopolja blizu Velike Gorice i prometnice Zagreb - Sisak kao najvažnije u prostoru. Prosječna veličina naselja na područja Grada Velike Gorice iznosila je 1.095 stanovnika, a ukoliko se isključi naselje Velika Gorica, 564 stanovnika. U Prilogu III. prikazan je broj stanovnika svih naselja na području Grada 2001. i 2011. g. (vidi: Prilog III. Popis stanovništva 2001. i 2011.g. u naseljima na području Grada Velike Gorice).

Najveći udio u obrazovnoj strukturi stanovništva Velike Gorice zauzima srednjoškolsko obrazovanje, koje ima završeno 31.090 stanovnika, što čini udio od 59%. Na drugom mjestu su stanovnici sa završenom osnovnom školom, kojih ima 9.571 ili 18%. Velika Gorica ima 8.254 visokoobrazovanih stanovnika, od kojih je najveći broj završilo sveučilišni studij (4.945). Također ima 124 doktora znanosti i 3.185 stanovnika sa završenim stručnim studijem.

Tablica 6. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011. g.

Grad Velika Gorica	Spol		Ukupno
	M	Ž	
Bez škole	123	491	614
1-3 razreda osnovne škole	64	333	397
4-7 razreda osnovne škole	831	2.189	3020
Osnovna škola	3.728	5.843	9.571
Srednja škola	16.748	14.342	31.090
Visoko obrazovanje			
Stručni studij	1.491	1.694	3.185
Sveučilišni studij	2.250	2.695	4.945
Doktor znanosti	70	54	124
Ukupno visoko obrazovanje	3.811	4.443	8.254
Nepoznato	19	16	35
UKUPNO	25.324	27.657	52.981

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. g., preuzeto 2. svibnja 2017. g.

U 2011. g. je registrirano 56.663 pismenih osoba, od kojih se 52% odnosi na žene, a 48% na muškarce. U Gradu ima 345 nepismenih osoba. U ukupnom broju nepismenih čak 77% se odnosi na žene.

Tablica 7. Pismenost stanovništva starijeg od 10 godina na području Grada 2011. g.

Spol	Ukupno	Nepismeni	Postotak u ukupnom broju stanovnika
M	27.179	78	0,3
Ž	29.484	267	0,9
Ukupno	56.663	345	0,6

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva 2001. i 2011. g., preuzeto 2. svibnja 2017. g.

3.5. Gospodarstvo

U segmentu gospodarstva prikazano je opće stanje gospodarstva na području Grada te stanje poduzetništva, poljoprivrede, turizma te tržišta rada.

3.5.1. Opće stanje gospodarstva

Gospodarstvo Grada temelji se na malom poduzetništvu, obrtništvu i poljoprivredi. Na području Grada djeluje 1.417 poduzetnika, 1.049 obrta te je registrirano 1.432 poljoprivrednih gospodarstva. Poduzetnici se najčešće bave prerađivačkom industrijom, prijevozom i skladištenjem te trgovinom na veliko i malo. Veliki utjecaj na gospodarstvo ima i blizina međunarodne zračne luke koja je najvažnija i najprometnija u Hrvatskoj što predstavlja priliku za daljnji razvoj Grada.

Prema indeksu razvijenosti iz 2013. g. Grad pripada IV. skupini čiji je indeks razvijenosti od 100% do 125% prosjeka Republike Hrvatske. Grad pripada u razvijenije jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj s indeksom razvijenosti 109,45%. U nastavku se nalazi prikaz vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja na lokalnoj razini za Grad za 2013. g.

Tablica 8. Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za Grad Veliku Goricu

	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 g.	Indeks razvijenosti	Skupina
Grad Velika Gorica	32.673	2.415	9,0%	105,2	82,05%	109,45%	IV.

Izvor: www.razvoj.gov.hr, Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini 2013. g., preuzeto 20. srpnja 2017. g.

3.5.2. Zaposlenost

Nezaposlenost na području Grada u padu je od 2013. g. Prosjek za prvih osam mjeseci 2017. g. iznosi 1.405 nezaposlene osobe, odnosno 16% svih nezaposlenih na području Zagrebačke županije. U odnosu na 2013. g., kada je broj nezaposlenih osoba bio 3.472, broj nezaposlenih se smanjio za preko 50% u 2017. g.

Tablica 9. Registrirana nezaposlenost od 2008. do 2017. g. na području Grada Velike Gorice i Zagrebačke županije

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Grad Velika Gorica	1.502	1.782	2.356	2.588	3.029	3.472	3.257	2.504	1.877	1.405
Zagrebačka županija	9.790	11.873	15.240	15.938	17.398	19.577	18.463	15.795	12.491	8.576

Izvor: www.hzz.hr, Statistika On-line, preuzeto 21. rujna 2017. g.

Od 2008. do 2017. g. veći je udio nezaposlenih žena, nego muškaraca. Kroz navedena razdoblja, najveći je broj nezaposlenih sa završenom srednjom školom te s završenom osnovnom školom.

Tablica 10. Registrirane nezaposlene osobe prema spolu i stupnju obrazovanja na području Grada od 2008. do 2012. g.

Godina	2008.			2009.			2010.			2011.			2012.		
Spol	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno
Bez škole i nezavršena OŠ	21	46	67	27	47	68	35	42	77	41	38	79	41	33	74
Završena OŠ	103	266	369	147	301	448	240	331	571	263	322	585	293	330	623
Srednja škola	345	610	955	483	631	1.114	749	741	1.490	829	829	1.658	982	963	1.945
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	14	37	51	27	47	74	45	64	109	54	71	125	73	86	160
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	23	35	58	29	42	71	46	64	110	62	81	143	79	147	226
Ukupno	507	995	1.502	713	1.063	1.782	1.115	1.242	2.356	1.248	1.340	2.588	1.469	1.560	3.029

Izvor: www.hzz.hr, Statistika On-line, preuzeto 3. svibnja 2017. g.

Tablica 11. Registrirane nezaposlene osobe prema spolu i stupnju obrazovanja na području Grada od 2013. do 2017. g.

Godina	2013.			2014.			2015.			2016.			2017.		
Spol	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno
Bez škole i nezavršena OŠ	43	31	74	47	34	81	42	25	67	49	29	78	57	39	96
Završena OŠ	323	371	694	314	331	645	226	247	473	148	183	331	92	111	203
Srednja škola	1.182	1.079	2.261	1.078	1.035	2.113	762	826	1.588	518	638	1.156	366	478	844
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	85	116	201	69	122	191	64	106	170	44	93	137	31	77	108
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	79	162	241	73	155	228	74	132	206	57	119	176	49	105	154
Ukupno	1.713	1.759	3.472	1.580	1.678	3.257	1.168	1.336	2.504	815	1.062	1.877	738	945	1.405

Izvor: www.hzz.hr, Statistika On-line, preuzeto 3. svibnja 2017. g.

Od ukupnog broja zaposlenih osoba s područja Grada (10.218), najviše je zaposleno u trgovini na veliko i malo (3.799) te u prijevozu i skladištenju (1.905) i prerađivačkoj industriji (1.611).

U sljedećoj tablici prikazane su zaposlene osobe na području Grada prema NKD-u 2007. g. Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca i djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela nisu iskazani jer nisu obuhvaćeni istraživanjem.

Tablica 12. Broj zaposlenih na području Grada prema području djelatnosti 2016. g.

Djelatnost	Broj zaposlenih
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	106
Rudarstvo i vađenje	42
Prerađivačka industrija	1.611
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	268
Građevinarstvo	854
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	3.799
Prijevoz i skladištenje	1.905
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	368
Informacije i komunikacije	112
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4
Poslovanje nekretninama	39
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	421
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	346
Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	-
Obrazovanje	121
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	107
Umjetnost, zabava i rekreacija	6
Ostale uslužne djelatnosti	108
Ukupno	10.218

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

3.5.3. Poduzetništvo

Uspoređujući broj zaposlenih, ukupne prihode i ostvarenu neto dobit, Grad ostvaruje bolje rezultate poslovanja poduzetnika od ostalih gradova i općina u Zagrebačkoj županiji. Za usporedbu, poduzetnici Grada, njih 1.417, zapošljavaju 10.218 osoba te su ostvarili 12,85 milijardi kuna ukupnog prihoda. Ostali gradovi ostvarili su višestruko manji prihod u odnosu na poduzetnike Grada (i Sv. Nedelje). Na razini Zagrebačke županije prva po broju poduzetnika je Velika Gorica. Gledano prema veličini i obliku poduzetnika, u Gradu posluje najviše mikro i malih poduzetnika (1.398), dok ostale poduzetnike čini 14 srednjih i 5 velikih poduzetnika prema podacima za 2016. g.

Grad je na 8. mjestu među županijskim središtima po broju poduzetnika, a na razini Republike Hrvatske je na 9. mjestu. Po broju zaposlenih je, na razini Republike Hrvatske, na 12. mjestu, a po ukupnom prihodu na 5. mjestu.

U Zagrebačkoj županiji u 2016. g., prema broju obrađenih godišnjih financijskih izvještaja, poslovalo je 7.206 poduzetnika kod kojih je bilo zaposleno 50.365 radnika, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje broja zaposlenih za 6,4%. Velikogorički poduzetnici zapošljavali su 10.218 radnika što čini 20,3% ukupno zaposlenih u Zagrebačkoj županiji te 1,2% zaposlenih u Republici Hrvatskoj. U 2016. g. u Gradu se povećao broj zaposlenih u odnosu na 2015. g. i to za 4,9%.

U Zagrebačkoj županiji, u 2016. g., ostvarena je neto dobit u iznosu od 1,8 milijarde kuna koja je u odnosu na 2015. g. povećana za 50,6% odnosno za 606,2 milijuna kuna. Poduzetnici Grada u 2016. g. su poboljšali svoje poslovanje i iskazali neto dobit u iznosu od 587,2 milijuna kuna što je za 155,3 milijuna kuna više u odnosu neto dobit iskazanu u prethodnoj godini. U nastavku je prikaz poduzetnika Grada u poduzetništvu Zagrebačke županije i RH u 2016. g.

Tablica 13. Udio poduzetnika Grada u poduzetništvu Zagrebačke županije i u RH, u 2016. g. (Iznos u 000)

	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihod	Neto dobit
Republika Hrvatska	114.483	853.110	633.109.425	24.035.256
Zagrebačka županija	7.206	50.365	45.702.648	1.803.370
Grad Velika Gorica	1.417	10.218	12.851.949	587.233
Velika Gorica – udio u RH	1,2%	1,2%	2,0%	2,4%
Velika Gorica – udio u ŽŽ	19,7%	20,3%	28,1%	32,6%

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

Promatrajući razdoblje od 2013. do 2016. g., poslovanje poduzetnika na području Grada je u stalnom porastu, što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 14. Broj poduzetnika, broj zaposlenih, te osnovni rezultati poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u razdoblju 2013. - 2016. g. (Iznos u 000)

	2013.	2014.	2015.	2016.
Broj poduzetnika	1.233	1.259	1.317	1.417
Broj zaposlenih	9.879	9.497	9.519	10.218
Ukupni prihodi	9.163.752	10.668.643	11.860.979	12.851.949
Ukupni rashodi	9.449.854	10.366.578	11.359.408	12.164.745
Dobit razdoblja	185.601	351.660	511.212	99.972
Gubitak razdoblja	507.911	89.818	65.548	648.253
Neto Dobit/gubitak	-322.310	261.841	445.670	587.233
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	346.684	308.318	385.873	2.688.978
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	6.090	6.539	6.843	6.716

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

U Gradu je 2016. g. bilo registrirano 1.417 poduzetnika, što je više nego prethodne godine. Najviše je mikro i malih poduzeća (1.398) dok je srednjih 14, a velikih 5. Prema obliku vlasništva većinu čine privatna poduzeća (1.396), državnih je 10, zadružno vlasništvo ima 8, a mješovito 3 poduzeća.

Tablica 15. Broj registriranih poduzetnika na području Grada od 2013. do 2016. g.

	2013.	2014.	2015.	2016.
Mikro i Mali	1.217	1.241	1.300	1.398
Srednje	11	13	12	14
Veliko	5	5	5	5
Ukupno	1.233	1.259	1.317	1.417

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g. i www.gorica.hr, Pregled gospodarstva Grada Velike Gorice, preuzeto 19. srpnja 2017. g.

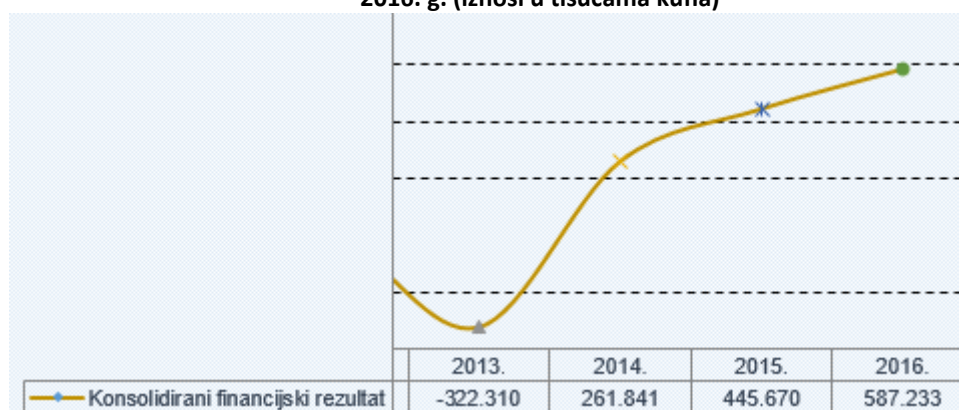
Tablica 16. Struktura poduzetnika prema obliku vlasništva od 2013.-2016. g.

	2013.	2014.	2015.	2016.
Državno	11	12	10	10
Privatno	1.214	1.241	1.301	1.396
Zadružno	5	4	3	8
Mješovito	3	2	3	3
Ukupno	1.233	1.259	1.317	1.417

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g. i www.gorica.hr, Pregled gospodarstva Grada Velike Gorice, preuzeto 19. srpnja 2017. g.

Poduzetnici Grada nastavili su svoje pozitivno poslovanje ostvarivši u 2016. g. 587,2 milijuna kuna neto dobiti i na taj način pet puta povećali ostvarenu neto dobit u odnosu na početnu godinu promatranja, 2013. g. Negativan poslovni rezultat u 2013. g. posljedica je restrukturiranja jednog velikog poduzetnika na području Grada.

Grafikon 1. Konsolidirani finansijski rezultat – neto dobit/gubitak poduzetnika Grada Velike Gorice, 2013.-2016. g. (iznosi u tisućama kuna)

Izvor: Fina, Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

Poduzetnici Grada u 2016. g. u odnosu na 2015. g. ostvarili su veći ukupan prihod i to za jednu milijardu kuna ili za 8,9%. Konsolidirani finansijski rezultat (neto dobit) također je povećan u odnosu na prethodnu godinu i to za 36,0% odnosno za 155,3 milijuna kuna. Poduzetnici Velike Gorice poslovali su s neto dobiti u iznosu od 587,2 milijuna kuna. Kod 1.417 poduzetnika bilo je zaposleno 10.218 radnika, koji su ostvarili ukupan prihod od 12,8 milijardi kuna, ukupne rashode od 12,1 milijarde kuna, dobit razdoblja kod 1.016 poduzetnika u iznosu od 748 milijuna kuna i gubitak razdoblja kod 401 poduzetnika u iznosu od 60,8 milijuna kuna.

Tablica 17. Osnovni finansijski rezultati poduzetnika Grada u 2016. g. (iznosi u tisućama kuna)

	2015.	2016.	Indeks 2016./2015.
Broj poduzetnika	-	1.417	-
Broj dobitaša	897	1.016	113,3
Broj gubitaša	371	401	108,1
Broj zaposlenih	9.738	10.218	104,9
Ukupni prihodi	11.802.617	12.851.949	108,9
Ukupni rashodi	11.311.175	12.164.745	107,5
Dobit prije oporezivanja	550.018	748.022	136,0
Gubitak prije oporezivanja	58.576	60.818	103,8
Porez na dobit	59.558	99.972	167,9
Dobit razdoblja	488.608	648.253	132,7
Gubitak razdoblja	56.724	61.020	107,6
Konsolidirani finansijski rezultat – neto dobit	431.884	587.233	136,0

Izvor: Fina, Analiza finansijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

U nastavku su prikazani poduzetnici Grada prema najvišoj neto dobiti u 2016. g.

Tablica 18. Top 5 poduzetnika Grada Velike Gorice prema ostvarenoj neto dobiti u 2016. g. (iznosi u tisućama kn)

Rang	Naziv	Mjesto	Neto dobit	
			2015.	2016.
1.	LIDL HRVATSKA D.O.O. K.D.	Velika Gorica	185.418	242.337
2.	HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE D.O.O.	Velika Gorica	48.640	68.973
3.	PORSCHE CROATIA D.O.O.	Velika Gorica	37.500	51.387
4.	MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA ZAGREB D.D.	Velika Gorica	12.568	38.347
5.	PORSCHE ZAGREB D.O.O.	Velika Gorica	25.786	22.877
Ukupno			309.912	423.921

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

Rezultati poslovanja poduzetnika Grada u 2016. g. prema dobiti i gubitku razdoblja te prema veličini poduzetnika pokazuju pozitivno poslovanje. Svi veliki i srednje veliki poduzetnici poslovali su s dobiti razdoblja. Pozitivno su poslovali i mikro i mali poduzetnici kod kojih je ostvarena dobit razdoblja veća od gubitka razdoblja. Veliki poduzetnici su povećali dobit razdoblja u odnosu na prethodnu godinu za 43,2% te su u 2016. g. iskazali neto dobit u visini od 410,8 milijuna kuna. Najveći poduzetnik LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d., povećao je dobit razdoblja u odnosu na 2015. g. za 56,9 milijuna kuna, odnosno 30,7%.

U 2016. g. svih četrnaest srednje velikih poduzetnika Grada poslovalo je pozitivno. Srednje veliki poduzetnici su povećali dobit razdoblja u odnosu na prethodnu godinu za 22,3% te su u 2016. g. iskazali neto dobit od 72,0 milijuna kuna.

Mali poduzetnici su povećali dobit razdoblja u odnosu na prethodnu poslovnu godinu za 5,9% te su u 2016. g. iskazali neto dobit od 72,7 milijuna kuna. Mikro poduzetnici su povećali dobit razdoblja u odnosu na prethodnu poslovnu godinu za 31,5%, dok su smanjili gubitak razdoblja za 4,0% u odnosu na prethodnu godinu te su u 2016. g. iskazali neto dobit od 31,7 milijuna kuna.

Tablica 19. Prikaz dobiti i gubitaka poduzetnika Grada prema veličini poduzetnika u 2015. i 2016. g.

	Broj poduzetnika	Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
		2015.	2016.	Indeks	2015.	2016.	Indeks
Mikro poduzetnici	1.269	55.436	72.887	131,5	42.918	41.193	96,0
Mali poduzetnici	129	87.369	92.542	105,9	13.035	19.827	152,1
Srednje veliki poduzetnici	14	58.913	72.053	122,3	770	0	0,0
Veliki poduzetnici	5	286.889	410.771	143,2	0	0	
Ukupno	1.417	488.608	648.253	132,7	56.724	61.020	107,6

Izvor: Fina, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u 2016. g.

3.5.4. Obrtništvo

Na području Grada na dan 31.12.2016. g. poslovalo je 1.049 obrta što čini udio od 22,1 % obrta u Zagrebačkoj županiji te 1,4 % obrta RH.

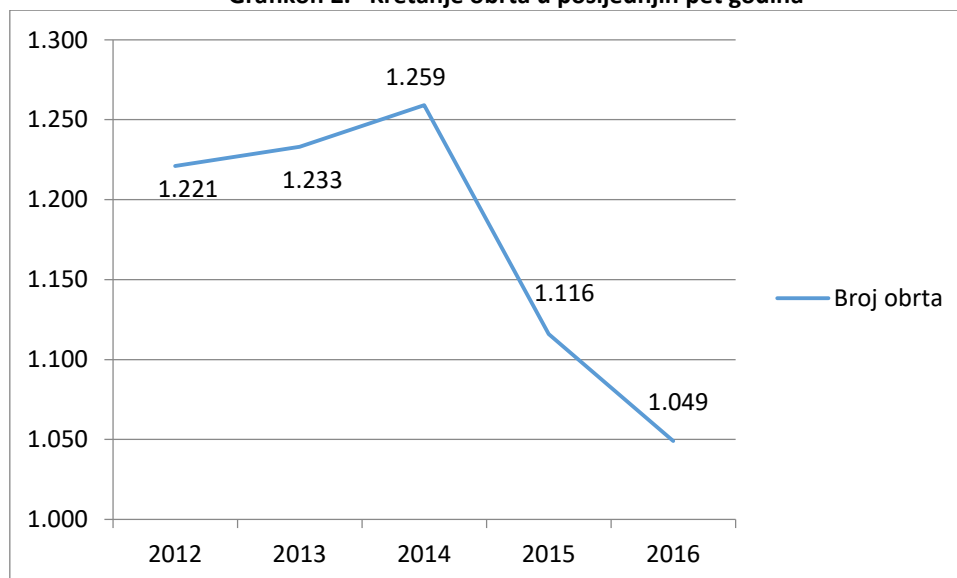
Tablica 20. Struktura obrtnika Grada na dan 31.12.2016. g.

Djelatnost	Broj obrta
Metalaca, plastičara i ost.proizv. struka	43
Drvnih struka, tiskara i prerade papira	62
Frizera, kozmetičara i pedikera	105
Krojača, tradicijskih, umjetničkih obrta i proizvođača suvenira	50
Autostruka	49
Elektromehaničara i elektroničara	25
Za pružanje intelektualnih usluga i ostalih uslužnih djelatnosti	175
Ugostitelja	92
Trgovca, pekara i mesara	110
Prijevoznika (taksi)	195
Građevinara i struka vezanih za građevinarstvo	143
Ukupno	1.049

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, Udruženje obrtnika Velika Gorica 2017., preuzeto travanj 2017. g.

Najviše obrtnika je poslovalo u sekciji prijevoznika (njih 195), a slijede sekcije ostalih uslužnih djelatnosti, građevinara, trgovaca, pekara i mesara te frizera. Najmanje zastupljene djelatnosti u obrtništvu Grada su elektromehaničari.

Grafikon 2. Kretanje obrta u posljednjih pet godina

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, Udruženje obrtnika Velika Gorica 2017., preuzeto travanj 2017. g.

Zamjetan je pad broja obrta u posljednje dvije godine. Ovaj pad djelomično je uzrokovan i osnivanjem pravnog oblika – **Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću**, koji predstavlja alternativu obrtima radi jednostavnosti i niskih troškova osnivanja.

3.5.5. Poduzetničke zone

Poduzetnička zona je dio gradskog/općinskog teritorija u kojemu se obavljaju određene gospodarske djelatnosti uz poštivanje važećih gospodarskih propisa, kao i onih koje su vezani na očuvanje i zaštitu okoliša. Za male i srednje poduzetnike i obrtnike dobro je da sve ili dio svojih aktivnosti lociraju u poduzetničku zonu iz razloga što su unutar zone predviđeni odgovarajući prostori za obavljanje njihovih djelatnosti te je osigurana temeljna infrastruktura.

Glavni ciljevi osnivanja zone mogu se definirati na sljedeći način:

- osiguravanje dugoročnih uvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i proizvodnog obrtništva kao jednog od najvažnijih i najstabilnijih nositelja razvoja gospodarstva,
- dugoročno smanjivanje i ublažavanje nezaposlenosti i poticanja poduzetnika na otvaranje novih radnih mjesta, osobito unutar proizvodnih djelatnosti,
- stimuliranje rasta i razvoja poduzetnika, osobito u pogledu razvoja novih proizvoda, primjene novih tehnologija i poticanja izvoza,
- olakšavanje komunikacije i poticanje suradnje između poduzetnika i obrtnika koji će se naći unutar zone, osobito poticanje na udruživanje na realizaciju konkretnih poduzetničkih i razvojnih projekata.

Poslovni rezultati i iskustva poduzetničkih zona u razvijenim europskim zemljama potvrđuju rezultate u smislu poticanja proizvodnje, izvoza, dolazak stranog kapitala i jeftinijeg prijevoza roba i tehnologije što je vrlo važno za realno povećanje zaposlenosti.

Na području Grada prostorno su definirane ukupno tri poduzetničke zone:

- Radna zona Rakitovec
- Proizvodna zona Vukovinsko polje
- Gospodarska zona Kušaneć Istok

RADNA ZONA RAKITOVEC

Radna zona Rakitovec smještena je 8 km od Velike Gorice, tik uz državnu cestu Zagreb – Velika Gorica – Sisak. Udaljena je od čvorišta buduće autoceste A11 (u izgradnji) 7 km, a od pristupa na prsten zagrebačke obilaznice i autoceste izravno povezivati s 16 kilometara udaljenim izlazom na autocestu Rijeka – Zagreb – Budimpešta (E65, hrvatska oznaka pravca A1), dijelom paneuropskog prometnog koridora 5B. Zona je od grada Zagreba udaljena dvadesetak kilometara. Ova zona je djelomično u gradskom, državnom te privatnom vlasništvu. Ukupna površina Radne zone iznosi 53 ha. Zona je djelomično opremljena komunalnom infrastrukturom (*električna energija, telekomunikacije, vodovod, odvodnja te cestovna infrastruktura*). Intenzitet aktivacije zone iznosi **33,90%** što ju svrstava u **srednje aktivne zone**. Poduzetnici su aktivni na ukupno **113 423** kvadrata zemljišta unutar zone.

Slika 2. Namjena površina unutar Radne zone Rakitovec

Izvor: Podatci naručitelja

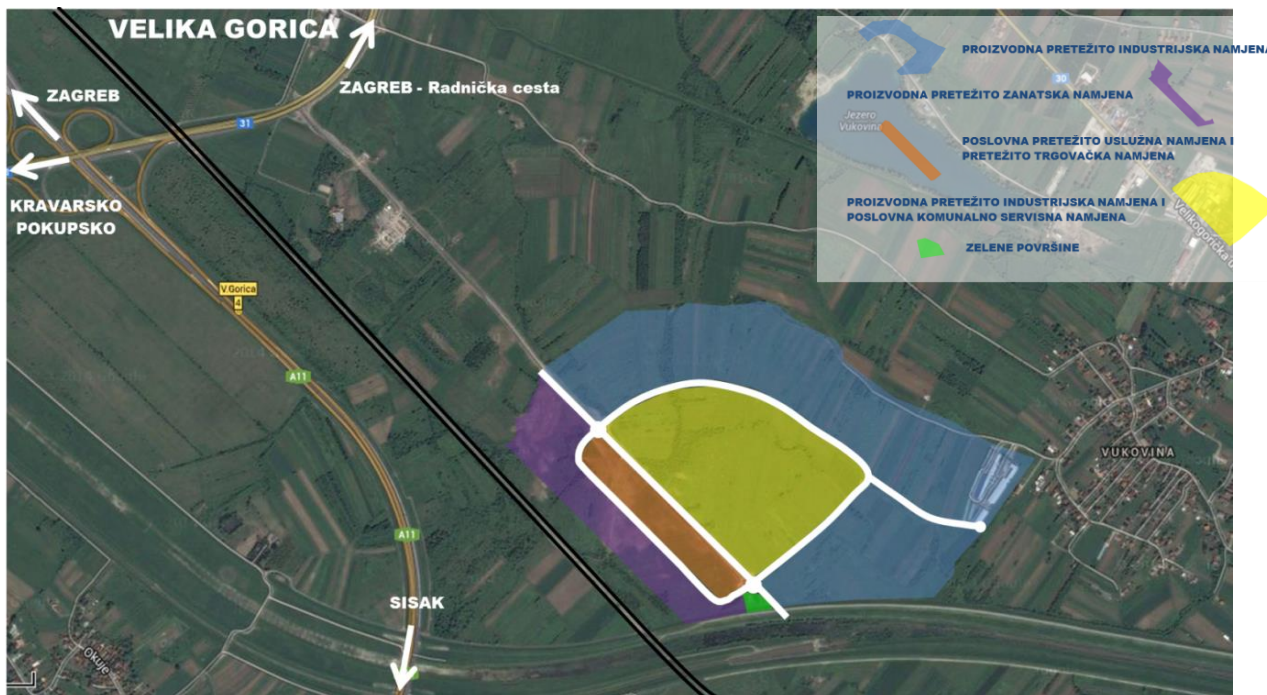
PROIZVODNA ZONA VUKOVINSKO POLJE

Proizvodna zona Vukovinsko polje nalazi se u neposrednoj blizini Grada. Zahvaljujući svojoj blizini glavnome gradu i širem zagrebačkom području, ova poduzetnička zona nalazi se u najbrže rastućem području sa izvrsnim izborom kvalificirane radne snage. Zona je udaljena 20 km od centra grada Zagreba i svega 5 km od Zračne luke Franjo Tuđman, ima direktan pristup autocestama, izvan je rezidencijalnih zona, unutar je zagrebačkog područja bez naplate cestarine, željeznička pruga Zagreb-Sisak prolazi pored same zone, a morska luka Rijeka udaljena je 170 km.

Zona se prostire na površini većoj od 105 hektara što je čini jednom od najvećih poslovnih zona u Hrvatskoj. Zona je UPU-om podijeljena u više namjena: proizvodnu, industrijsku, uslužno-trgovačku, a sadrži i zelene površine. U većinskom je privatnom vlasništvu.

Razvojni ciklus poslovne zone podijeljen je u tri faze. Prva faza veličine je oko 240.000 m², a smještena je zapadno od nove Županijske ceste te graniči sa željezničkom prugom Zagreb – Sisak (na fotografiji označeno crvenom bojom). Prva faza je u završnom stupnju realizacije; posjeduje komunalnu infrastrukturu (*opskrba vodom i strujom, pročištače vode i kanalizaciju*).

Slika 3. Namjena površina unutar Proizvodne zone Vukovinsko polje

Izvor: Podatci naručitelja

GOSPODARSKA ZONA KUŠANEC ISTOK

Područje obuhvata gospodarske zone Kušanec-Istok je prostor južno od naselja Velike Gorice uz buduću autocestu Zagreb-Sisak, neposredno uz silaz s te autoceste, te uz magistralni željeznički pravac i kanal Sava-Odra. Ova zona, s obzirom na svoj prometni položaj, predstavlja teritorij izuzetnog strateškog značaja za Grad, ali i Zagrebačku županiju. Pristup do zone moguć je s prometnog pravca Velika Gorica-Krvarsko-Pokupsko. Navedenim putem se dolazi do sjeveroistočnog dijela zone, dok prometnice u samoj zoni nisu izgrađene. Zona ima mogućnost priključivanja na vodovodnu, električnu i telekomunikacijsku mrežu. Površina obuhvata zone je 51,62ha. Zona je građevinsko područje gospodarsko – poslovne namjene. Ova zona predviđena je Urbanističkim planom uređenja *UPU gospodarske zone Kušanec – istok SG GVG 01/2011.* te je u većinskom vlasništvu RH.

Slika 4. Namjena površina unutar Gospodarske zone Kušanec Istok

Izvor: Podatci naručitelja

3.5.6. Poljoprivreda

Poljoprivreda se znatnim dijelom odvija na ekološki vrlo osjetljivim područjima.

Jedno od najosjetljivijih su vodozaštita područja koja se pored ostalog nalaze na području plodne holocenske terase rijeke Save ispod koje se na različitim dubinama nalaze bogati vodonosnici iz kojih se crpi voda za vodoopskrbu. S obzirom da se tu nalaze i vrlo kvalitetna poljoprivredna tla, jako se isprepleću interesi pojedinih korisnika. Vodozaštito područje crpilišta Velika Gorica koje se koristi za potrebe vodoopskrbnog sustava "Velika Gorica", te za središnje dijelove vodoopskrbnog sustava Grada Zagreba. Vodozaštito područje crpilišta "Petruševac" koji se koristi za podmirenje potreba središnjih i istočnih dijelova Grada Zagreba i za potrebe istočnih dijelova Zagrebačke županije.

Na dan 31. prosinca 2016. g. obiteljska gospodarstva činila su 96% svih tipova poljoprivrednih gospodarstva. U ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstva na području Zagrebačke županije 9% nalazi se na području Grada. U Prilogu IV prikazana je raspodjela svih poljoprivrednih gospodarstva po naseljima na području Grada (vidi: Prilog IV. Broj poljoprivrednih gospodarstva prema tipu i spolu nositelja/odgovorne osobe na dan 31. prosinca 2016.g.).

Najviše registriranih poljoprivrednih gospodarstva nalazi se na području naselja Velika Gorica (21%). Od navedenog broja poljoprivrednih gospodarstva, 1.165 ih je upisano ARKOD sustav na dan 31.12.2016. g., površine 4.979,25 ha i broj ARKOD parcela je 9.207.

Tablica 21. Broj poljoprivrednih gospodarstva prema tipu nositelja na dan 31.12.2016.

	Ukupno	Obiteljsko gospodarstvo	Obrt	Trgovačko društvo	Zadruga	Ostalo
Zagrebačka županija	14.945	14.610	132	183	11	9
Grad Velika Gorica	1.432	1.388	11	27	3	3

Izvor: www.apprrr.hr, Upisnik poljoprivrednika, preuzeto 5. svibnja 2017. g.

U usporedbi s 2015. g., broj poljoprivrednih gospodarstva na području Grada se smanjio. Na dan 14. prosinca 2015. g., na području Grada nalazilo se 1.594 poljoprivrednih gospodarstva. Broj se smanjio i na razini Zagrebačke županije; 2015. g. bilo je registrirano 16.140 poljoprivrednih gospodarstva. Prema podacima APPRRR-a za prethodne godine, vidljiv je trend smanjenja broja poljoprivrednih gospodarstva na razini Zagrebačke županije.

Povrtlarska proizvodnja preporuča se prije svega na ravnim ili blago nagnutim terenima, u dolinama rijeke Save i ostalih većih i manjih vodotoka. Najpogodnija zemljišta u Zagrebačkoj županiji nalaze se na području slijedećih općina ili gradova: Velika Gorica, Orle i Rugvica, zatim Brdovec i Samobor, Zaprešić i Sv. Nedelja, te Ivanić Grad, Bistra, Jastrebarsko, Krašić, Pisarovina. Zbog povoljnih fizikalnih svojstava, moguća je proizvodnja uglavnom svih kultura pa i korjenastog, gomoljastog i lukovičastog povrća koje za svoj rast i razvoj zahtijeva tla lakše teksture. Tla najlakše teksture koristit će se za uzgoj ozimih i ranoproljetnih kultura zbog bržeg prosušivanja i grijanja. Isto tako, takve su lokacije pogodne za podizanje zaštićenih prostora.

Na području Velike Gorice, na otvorenom i u negrijanim i/ili grijanim zaštićenim prostorima, u različitim rokovima, moguć je uzgoj većeg broja povrća: blitva, celer, cikla, cvjetača, češnjak, dinja, endivija, grašak, grah mahunar, grah zrnaš, kelj, kelj pupčar, korabica, krastavac, krumpir, kupus, lubenica, luk, matovilac, mladi luk, mrkva, paprika, patlidžan, peršin, poriluk, radič, rajčica, rotkvica, salata.

Na navedenom je području podignuto cca 250 ha suvremenih plantažnih voćnjaka. Kao kultura prednjači jabuka sa raznovrsnim sortimentom, ali su zastupljene i druge voćne vrste kao kruška, breskva, trešnja, višnja, malina, kupina i šljiva. Zadnjih godina zbog svojih ljekovitih svojstava sve više se sadi i borovnica i aronija. Osim svježeg voća kao gotovog proizvoda, postoji i zavidna proizvodnja voćnih sokova i likera.

U biljnoj proizvodnji, koja je u najvećoj mjeri osnova stočarske proizvodnje, najčešća je proizvodnja žitarica i krmnog bilja za potrebe ishrane stoke na vlastitom gospodarstvu dok je proizvodnja tržišnih viškova ovih kultura zanemariva. Od žitarica najzastupljeniji je kukuruz.

Veliki broj poljoprivrednih gospodarstava bavi se stočarskom proizvodnjom, odnosno uzgojem krava, svinja, koza i ovaca, te peradi, iako se već godinama bilježi stalni pad kako broja stoke, tako i broja OPG-a koja se bave tom proizvodnjom. Iako se stočarstvom bave uglavnom mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva, na području Grada nalazi se i nekoliko suvremeno opremljenih štala za uzgoj krava za mlijeko, farmi za uzgoj svinja, te farmi za uzgoj i proizvodnju peradi i jaja.

Kako je stočarstvo, a osobito svinjogojstvo u prošlosti bilo najvažnija gospodarska grana Turopolja, na području grada obitava turopoljska svinja kao autohtona pasmina. Uz nju na području obitava i autohtona pasmina kokoš hrvatica i konj hrvatski posavac.

Nekoliko poljoprivrednih gospodarstava bavi se uzgojem cvijeća na otvorenom i u zaštićenom prostoru, a posljednjih se godina povećava uzgoj u plastenicima.

Uzgojem jagoda bavi se nekoliko proizvođača koja stalno povećavaju proizvodnju.

Uzgoj pčelinjih zajednica u stalnom je blagom porastu, kako u broju pčelara, tako i u broju pčelinjih zajednica, no pčelarstvo je dopunska djelatnost OPG-a.

Grad potiče razvoj i unapređivanje svih vidova poljoprivredne proizvodnje koji su zastupljeni na njegovu području. Potpore poljoprivrednim proizvođačima odnose se na isplatu sredstava potpore za sve vidove poljoprivredne proizvodnje - voćarstvo, povrćarstvo, ratarstvo, stočarstvo, cvjećarstvo, gljivarstvo, pčelarstvo, vinogradarstvo. Nadalje, Grad daje potporu namijenjeu edukaciji i stručnom osposobljavanju za rad u poljoprivredi i na gospodarstvu te za premiju osiguranja biljne i stočarske proizvodnje, plastenika i staklenika. Osim toga, Grad pruža financijsku potporu udrugama za provedbu programa i projekta iz područja poljoprivrede, lovstva i zaštite životinja.

3.5.7. Turizam

Područje Velike Gorice raspolaže zanimljivom i raznolikom turističkom resursnom osnovom s nekoliko lokaliteta međunarodne i nacionalne važnosti. Valorizaciji te resursne osnove pogoduje izuzetno dobar geoprometni položaj neposredno uz glavni grad Hrvatske – Zagreb, i u blizini važnih prometnih čvorišta.

Dodatna pogodnost je i lokacija Međunarodne zračne luke Zagreb - Franjo Tuđman kao najvažnije u Republici Hrvatskoj upravo na području Velike Gorice te velika lokalna potražnja temeljena na činjenici da tu živi oko 70.000 stanovnika.

Turistički najpoznatiji lokalitet na području Grada su ostaci rimskog grada Andautonije u mjestu Ščitarjevo. Zahvaljujući velikim zahvatima na uređenju, kvalitetnoj interpretaciji i dobroj posjećenosti uvjetovanoj blizinom Zagreba, uspio je postati jednim od rijetkih arheoloških antičkih lokaliteta u Republici Hrvatskoj koji se uređenošću može mjeriti sa sličnim lokalitetima u Europi.

Područje Grada posjeduje veliki broj zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina i objekata, među kojima osobitu ulogu ima jedinstvena očuvana drvena tradicionalna arhitektura, kako sakralna baština, tako i brojne kurije i seoske kuće. Među pojedinačnim sakralnim objektima, veliko međunarodno značenje ima Kapela Sv. Barbare, dok je od nacionalnog značaja važno spomenuti župnu crkvu u Pokupskom.

Stari grad Lukavec nalazi se u nizinskom dijelu Turopolja, odnosno na samom ulazu u naselje Lukavec. Sagrađen je na močvarnom zemljištu površine 5,92 ha. Kao što je to običaj kod srednjovjekovnih utvrda građenih u nizinama, okružen je kanalima koji su se punili vodom iz obližnjeg potoka. Sve do 1848. g. Stari grad Lukavec je bio upravno središte Plemenite općine turopoljske (u nastavku: POT), gdje se čuvao najvrjedniji dio turopoljskog arhiva i održavala spravišća. G. 1848. upravno središte POT-a premješteno je u novu turopoljsku vijećnicu u Gradu. Nakon toga prostor grada Lukavca nema stalnu namjenu i propada sve do 1998. g. kada počinje njegova obnova. Revitalizacija kaštela i cjelokupnog pripadajućeg okruženja (kulturnoga krajolika) moguća je jedino kroz pronalaženje adekvatne namjene koja bi osigurala njegovu održivost i suvremeni život. U utvrđivanju namjene bilo je važno prepoznati i iskoristiti

njegove gospodarske i turističke potencijale, ali i zadržati kulturno-povijesna i spomenička obilježja. Na izbor sadržaja utjecala je i relativno mala korisna površina objekta (sveukupno 582 m², od toga zatvorenog prostora 353 m²). Od novih sadržaja u prizemlju je najveći dio prostora namijenjen za ugostiteljsku djelatnost, a na katu prostor za potrebe voditelja objekta i dvorana višenamjenskog tipa koja bi se koristila kao izložbeno muzejski prostor, za organizaciju sastanaka, skupova te organizaciju drugih programa s područja kulture (glazbene i kazališne večeri, likovna kolonija). Od zanimljivosti koje su predložene u projektu ističe se prijedlog nastanjivanja Lukavca. Planiraju se izraditi kipovi stražara, coprnice, kaštelana i župana u prirodnoj veličini. Povijest Starog grada Lukavca i Turopolja bit će prezentirana pomoću multimedije, ali i klasičnim muzejskim pomagalicama, legendama. Za posjetitelje, a posebno djecu koja su za sada najčešća uzrasna skupina posjetitelja u Lukavcu, bit će zanimljiva interaktivna karta Turopolja. To je aplikacija koja će pokazati sve glavne znamenitosti i ostale sadržaje, a korisnici će sami birati sadržaje koje će pregledavati. Uz sadržajno unaprjeđenje, predviđa se i parterno uređenje prometnih površina, sanacija opkopnih kanala i njihovo povezivanje s potokom Lipnica pomoću pregrada za preusmjeravanja vodotoka, izgradnju pješačkih (7) i jednog kolnog mosta te izgradnja rasvjete kao i pozornice. Za projekt obnove i revitalizacije Starog grada Lukavca izrađena je projektna dokumentacija, a projekt je trenutno u tijeku. Obnovom i prezentacijom Starog grada Lukavca stvaraju se preduvjeti za njegovo aktivno uključivanje u turističku ponudu Grada Velike Gorice, Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Republike Hrvatske. Formiranje kvalitetne turističke rute u neposrednoj blizini Grada Zagreba koja bi obuhvatila Muzej Turopolja u Velikoj Gorici, Andautoniju u Šćitarjevu, kapelu sv. Barbare u Velikoj Mlaci, kuriju Modić-Bedeković u Donjoj Lomnici te Stari grad Lukavec u Lukavcu prilog je razvoju turizma u Turopolju, u kojem je ova djelatnost još uvijek slabo razvijena.

Priprema projekta interpretacijskog centra tradicijske kulture u blizini dvorca Lukavec započela je 2016. godine. Projekt će doprinijeti razvoju turizma, kulture, ali i gospodarstva općenito jer se, ako se izuzme nekoliko manifestacija poput Jurjeva i Legendfesta, pokoje vjenčanje te obilasci djece, ovaj prostor nedovoljno koristi.

Od ostalih kulturno-povijesnih spomenika, valja posebno istaknuti Muzej Turopolja u Velikoj Gorici kao reprezentativan središnji muzejski objekt u Turopolju na vrlo dobroj lokaciji u samom središtu Grada i u zgradi atraktivnog vanjskog izgleda.

Osim objekata prirodne i kulturno-povijesne baštine, na području Grada postoje i neki drugi objekti koji pridonose razvoju turizma. Među njima najvažnije mjesto ima Međunarodna zračna luka Zagreb - Franjo Tuđman (u nastavku: Zračna luka) s obzirom na veliki broj korisnika. Zračna luka privlači značajan broj posjetitelja uključivo i njihov smještaj te istodobno funkcionira i kao izvor potražnje za lokalitete u Gradu i bližoj okolini.

3.5.7.1. Turistička ponuda i potražnja

Grad ima ukupno 31% svih dolazaka u Zagrebačku županiju te 28% od ukupnih noćenja na razini Županije 2016. g. Iz tablice 23. vidljivo je povećanje broja dolaska i noćenja u Gradu. U usporedbi s 2012. godine, zabilježen je porast za više od 120% dolazaka te noćenja za više od 100 %.

Tablica 22. Dolasci i noćenja turista od 2012. do 2016. g.

		2012.			2013.			2014.			2015.			2016.		
		Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
Zagrebačka	Dolasci	38.764	18.706	20.058	47.732	22.884	24.848	53.841	21.348	32.493	65.653	25.243	40.410	75.527	23.922	51.605
županija	Noćenja	67.703	34.525	33.178	83.382	42.400	40.982	93.143	38.555	54.588	111.629	45.843	65.782	128.255	45.312	82.943
Grad Velika	Dolasci	10.337	3.127	7.210	13.034	3.758	9.276	14.628	3.749	10.879	17.566	4.527	13.039	23.269	4.897	18.372
Gorica	Noćenja	17.972	8.643	9.329	17.371	5.211	12.160	22.789	5.156	17.633	25.343	6.659	18.684	36.444	7.590	28.854

Izvor: www.dzs.hr, Dolasci i noćenja turista (prva dva reda) i podaci Turističke zajednice Grada Velike Gorice (posljednja dva reda), preuzeto 4. svibnja 2017. g.

U ukupnom broju službeno registriranih smještajnih kapaciteta na području Grada, najveći udio, oko 90%, otpada na smještajne kapacitete na području Grada, dok na smještajne kapacitete u mjestima Staro Čiče i Velika Mlaka otpada po oko 5% od ukupno registriranog broja smještajnih kapaciteta. U općinama Orle i Kravarsko nema službeno registriranih smještajnih kapaciteta, dok u Općini Pokupsko ima jedan ruralni objekt međutim njega u evidenciji vodi TZ Zagrebačke županije.

U 2016. g. Grad raspolaže sa 110 kreveta više nego u prethodnoj godini dok se u zadnje tri godine broj kreveta gotovo udvostručio. Jedan od glavnih razloga je otvaranje hotela Royal Airport kod Zračne luke krajem prosinca 2015. g., a prve goste su primili 1. ožujka 2016. g..

Tablica 23. Broj smještajnih objekata i kreveta 2016. g. na području Grada Velike Gorice

Godina	Broj objekata	Broj kreveta
2012.	13	197
2013.	13	197
2014.	19	234
2015.	25	267
2016.	43	377

Izvor: Podatci Turističke zajednice Grada Velike Gorice iz 2017. g.

Krajem 2016. g. počela je izgradnja hotela Garden Hill u Gradu u vrijednosti od 32 milijuna kuna sufinanciranog putem bespovratnih sredstava EU fondova. U hotelu je predviđeno 45 soba, restoran, kafić, wellness te kongresne sale, a otvorit će 20 radnih mjesta.

Tablica 24. Struktura smještajnih kapaciteta na području Velike Gorice u 2017. g.

Naziv objekta	Tip smještajnog objekta	Kategorija	Ukupno soba	Broj ležaja
Hotel Pleso	Hotel	4*	23	36
Hotel Royal Airport	Hotel	4*	31	39
Phoenix Gorica d.o.o.	Hotel	3*	3	24
Hostel Choice	Hostel	-	3	20
Barba Niko	Prenočište	-	7	13
Ikar	Prenočište	-	4	12
Pleška	Prenočište	-	5	12
Ivac	Prenočište	2*	4	4
Stari Jasen	Prenočište	-	8	16

Bijela Ruža	Prenoćište	2*	17	44
Dream	Sobe u domaćinstvu	-	10	20
Divna Carević	Sobe u domaćinstvu	2*	7	13
Željka Zdelar	Sobe u domaćinstvu	3*	4	8
Željka Stanić	Sobe u domaćinstvu	3*	3	6
Coolrooms sobe	Sobe u domaćinstvu	4*	9	17
Sobe aerodrom	Sobe u domaćinstvu	3*	1/2	2
Garden Rooms Pleso	Sobe u domaćinstvu	3*	3	3
London Rooms	Sobe u domaćinstvu	4*	5	5
Tara Rooms	Sobe u domaćinstvu	4*	1	1
Tiban	Sobe u domaćinstvu	3*	4	4
Airport Zagreb	Sobe u domaćinstvu	3*	10	10
Deluxe Room	Sobe u domaćinstvu	3*	1	1
San	Sobe u domaćinstvu	3*	3	7
Deluxe Garden	Apartman	4*	1	1
Matić	Apartman	3*	2	2
Airport Apartment Zagreb	Apartman	3*	1	4
Nada	Apartman	3*	1	4
Airport Apartment Zagreb Relax	Apartman	3*	2	5
Tiac	Apartman	3*	1	2
Jet Airport	Apartman	3*	1	2
Lu&La	Apartman	3*	2	4
Zagrebačka 78	Apartman	3*	1	2
Imanje Trumbetaš	Kuća za odmor	4*	4	11
B'ella	Kuća za odmor	3*	2	3
Imanje Sremić	Kuća za odmor	3*	3	8
Villa Excellent	Kuća za odmor	4*	3	5
Vila Maria	Kuća za odmor	3*	4	11
Otvoreno u 2017.				
Rooms Kaktus	Sobe u domaćinstvu	4*	3	6
Jour & Nuit	Apartman	4*	1	3
Luna	Apartman	3*	1	2
Tina	Apartman	3*	4	8
Mia Airport	Apartman	3*	1	2
Ukupno		-	203,5	402

Izvor: Podatci Turističke zajednice Grada Velike Gorice iz 2017.g

Najveći udio ostvarenih dolazaka i noćenja je u prenoćištima i hotelima koji zajedno ostvaruju gotovo 75% svih dolazaka i noćenja.

Tablica 25. Dolasci i noćenja u smještajnim objektima Grada za 2016. g.

Naplatitelj	Dolazaka	Udio dolazaka	Noćenja	Udio noćenja
Prenočišta	8.852	38,04	14.989	41,13
Hoteli	8.484	36,46	11.742	32,22
Objekti u domaćinstvu	4.034	17,34	6.408	17,58
Restorani	1.869	8,03	2.242	6,15
Nekomercijalni smještaj	30	0,13	1.063	2,92
UKUPNO	23.269	100,00	36.444	100,00

Izvor: Podatci Turističke zajednice Grada Velike Gorice iz 2017. g.

Iz sljedeće tablice može se vidjeti da su u 2016. g. najviše dolazaka ostvarili turisti iz SAD-a, Njemačke, Republike Koreje i Kanade. Najviše noćenja ostvarili su gosti iz SAD-a, Ukrajine, Bosne i Hercegovine te Njemačke. Uspoređujući dolazak stranih i domaćih turista, udio stranih dolazaka i noćenja je dvostruko veći te iznosi gotovo 80% od ukupnih dolazaka.

Tablica 26. Broj dolazaka i broj noćenja domaćih i inozemnih turista u 2016. g. prema zemljama podrijetla

Država	Dolasci	Noćenja
Hrvatska	4.897	7.590
SAD	1.899	2.428
Ukrajina	280	2.294
Bosna i Hercegovina	783	2.218
Njemačka	1.091	1.636
Koreja, Republika	1.262	1.459
Kanada	1.205	1.444
Ujedinjena Kraljevina	742	1.374
Francuska	851	1.340
Srbija	549	1.298
Slovenija	561	896
Italija	541	848
Nizozemska	613	723
Australija	496	634
Kina	438	618
Poljska	476	605
Španjolska	447	560
Rusija	446	555
Slovačka	181	509
Švicarska	280	498
Izrael	421	478
Ostale azijske zemlje	401	473
Bugarska	267	450
Švedska	345	427
Belgija	336	426
Rumunjska	276	425
Češka	209	381
Japan	317	354
Austrija	255	328
Makedonija	116	253
Danska	213	251
Mađarska	159	247

Indija	206	221
Portugal	151	191
Norveška	161	175
Brazil	141	166
Irska	91	132
Crna Gora	52	128
Turska	115	125
Tajvan, Kina	113	122
Grčka	93	121
Novi Zeland	76	95
Finska	62	78
Ostale afričke zemlje	44	75
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	61	68
Ujedinjeni Arapski Emirati	43	66
Južnoafrička Republika	50	56
Estonija	44	55
Albanija	46	54
Litva	43	53
Meksiko	41	52
Tajland	32	44
Argentina	30	42
Kazahstan	18	42
Bjelorusija	21	36
Kosovo	25	31
Letonija	25	31
Čile	28	28
Indonezija	15	20
Katar	8	16
Malta	9	14
Jordan	6	11
Ostale europske zemlje	11	11
Cipar	9	10
Luksemburg	8	10
Hong Kong, Kina	7	8
Island	8	8
Kuvajt	5	8
Ostale zemlje Oceanije	7	7
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	5	5
Tunis	2	4
Lihtenštajn	2	2
Maroko	1	2
Oman	1	1
Strani turisti:	18.372	28.854
Domaći turisti:	4.897	7.590
UKUPNO:	23.269	36.444

Izvor: Podatci Turističke zajednice Velike Gorice iz 2017. g.

3.6. Infrastruktura

Područje Grada ističe se izuzetno dobrim geoprometnim položajem na južnom rubu metropolitanskog područja glavnog grada Hrvatske Zagreba, neposredno uz glavna cestovna i željeznička čvorišta. Na području Grada nalazi se i Međunarodna zračna luka Zagreb - Franjo Tuđman kao najvažnija i najprometnija u Hrvatskoj. Iako to danas nema veći značaj, treba napomenuti da je Velika Gorica od svih gradova Zagrebačke županije najbliža Sisku kao jedinoj riječnoj luci u ovom dijelu Hrvatske pa je tako i najbliža vezama vodenog prometa.

3.6.1. Prometna infrastruktura

3.6.1.1. Cestovni promet

Opće stanje cestovnih prometnica je vrlo dobro obzirom na izgrađene obilaznice oko Grada koje su izmjestile promet, ali i omogućile odličnu povezanost kako sa Zagrebom, tako i sa sveukupnom cestovnom mrežom Republike Hrvatske.

Okosnicu cestovnog prometa velikogoričkog područja smjerom zapad - istok čini državna cesta D-30 Čvor Kosnica - Velika Gorica - Petrinja - Hrvatska Kostajnica - granica Republike Bosne i Hercegovine. Na tom prometnom pravcu trenutno je u izgradnji autocesta A-11 Zagreb - Sisak te je već izgrađena istočna obilaznica oko Grada kojom se izmjestio promet iz centra i ubrzao protok vozila. Područje Velike Gorice ima dodatnu vezu sa Zagrebom i preko čvora Kosnica, čime je velikogoričko područje dobilo izravnu vezu s istočnim dijelom Zagreba, posebice industrijskom zonom oko Radničke ceste. Na tom dijelu područje Velike Gorice zahvaća i zagrebačka obilaznica, odnosno autocesta A-3 GP Bregana (granica Slovenije) – Zagreb – Slavonski Brod – GP Bajakovo (granica Srbije). Preko čvora Buzin ili Kosnica, Velika Gorica ostvaruje laku vezu sa svim ostalim glavnim prometnim pravcima u Hrvatskoj prema Rijeci, Splitu i Osijeku te inozemstvu. Stanje ostalih prometnica donekle je zadovoljavajuće, iako ima dosta dijelova gdje je kolnik u lošem stanju i gdje gabariti cesta po pitanju širine ceste i zavoja nisu primjereni prometnim potrebama. U tom kontekstu posebno je kritična situacija na županijskoj cesti Ž - 3041 uz Savu, gdje zbog izuzetno uskog kolnika praktički cijelo područje Općine Orle nema primjerenu vezu s hrvatskom cestovnom mrežom.

Tablica 27. Ceste na području Grada

Broj ceste	Opis ceste	Dužina km
A – 3	GP Bregana – Zagreb – Slavonski Brod – GP Bajakovo	306,0
A – 11	Zagreb (Čvorište Jakuševac, A3) – Velika Gorica – Sisak	42,0
D – 30	Čvor Kosnica (A3) – Velika Gorica – Petrinja – Hrvatska Kostajnica – granica BiH	81,8
D – 31	Velika Gorica (D30) – Gornji Viduševac – D6 (Glina)	55,0
D – 36	Karlovac (D1) – Pokupsko – Sisak – čvor Popovača (A3)	107,8
D – 408	Karlovac (D1) – Pokupsko – Sisak – čvor Popovača (A3)	1,7
ŽC 02900	Domovinski most (granica Grada Zagreba) – čvor Kosnica (A3)	1,20
ŽC 103900	Granica Grada Zagreba – Jakuševačka – Mičevac	2,08
ŽC 104600	Granica Grada Zagreba (Hrašće Turopoljsko) – Lukavec – Dubranec – Cerovski vrh – granica Općine Pokupsko (Lukinić Brdo)	20,17
ŽC 304100	D30 – Novo Čiče – Jagodno – Davor – granica Općine Orle	6,36

ŽC 306800	Sasi – Kobilići – V. Gorica (Ž3302)	10,20
ŽC 306900	Ž3068 – Črnkovec – Strmec Bukevski (L31165)	4,60
ŽC 310800	Ž1046 – Vukomerić – granica Općine Pisarovina	3,23
ŽC 310900	V. Mlaka (L31154) – D. Lomnica (L31150)	2,70
ŽC 311100	D31 – Okuje – Mraclin – D30	5,97
ŽC 311200	M.Buna (D31) – Kozjača (L31193)	6,92
ŽC 311300	D30 – Vukovina – N. Čiče – Lazina Čička (L31168)	5,35
ŽC 311500	D30 – Rakitovec (L31163)	3,40
ŽC 311600	Buševac (D30) – Podvornica – D31	6,02
ŽC 311700	V. Gorica: Ž3302 – D31	3,20
ŽC 311800	Ž3041 – Poljana Čička (L31163)	2,66
ŽC 327900	Vukovina (D30) – Gornje Podotočje – Kuće (L31163)	2,48
ŽC 329800	Ž3299 (Velika Gorica) – D31	3,12
ŽC 329900	V. Gorica (D30) – Gradići (L31149)	1,75
ŽC 330200	V. Gorica: D30 – D30	3,19
LC 101720	Granica Grada Zagreba – Ž1046	1,91
LC 311040	Drenje Šćitarjevsko – Obrezina – Ž3068	2,90
LC 311490	D. Lomnica (Ž3109) – Ž3117	3,91
LC 311500	D. Lomnica (L31149) – Lukavec (Ž1046)	4,20
LC 311510	Ž1046 – Gudci	1,47
LC 311520	Bukovčak – Ž3108	1,80
LC 311530	Ž1046 – G. Lomnica – Ž3109	1,13
LC 311540	V. Mlaka (Ž3109) – Mićevec M. Kosnica – Selnica Šćitarjevska (Ž3068)	8,60
LC 311550	D408 – Međunarodna zračna luka Zagreb - Franjo Tuđman – želj. stanica V. Gorica D30	4,08
LC 311560	Ž3299 Gradići – Petrovina Turopoljska	1,97
LC 311600	D31 – Ključić Brdo	1,70
LC 311610	D31 – Velika Buna – Ž3116	3,50
LC 311620	Bapča (Ž3068) – Ž3113	2,71
LC 311630	Poljana Čička (Ž3118) – Kuće – Rakitovec (Ž3115)	7,77
LC 311640	Ž3116 – Buševac – Ž3115	3,44
LC 311650	Strmec Bukevski (Ž3069) – Obed – Bukevje – Ž3041	2,42
LC 311660	Sop Bukevski – Bukevje (Ž3041)	1,33
LC 311670	Ž1029 – L31154	0,37
LC 311680	Lazina Čička (Ž3113) – Ribnica – Ž3041	3,23
LC 311880	Ž1046 – Gustelnica	1,22
LC 311890	Ž1046 – Jerebić – Cvetković Brdo – granica Općine Kravarsko	4,69
LC 311930	Kozjača (Ž3112) – granica Općine Kravarsko	0,83
LC 312110	Kuće (L31163) – Kaznionica i Odgojni zavod u Turopolju	2,50

Izvor: <http://narodne-novine.hr>, Odluka o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste i Odluka o razvrstavanju javnih cesta, preuzeto 18. srpnja 2017. g.

Neasfaltirano je 550 m lokalne ceste koja spaja Kozjaču i Novo Brdo. Najvažniji prometni pravci i najbolja cestovna povezanost prolazi smjerovima koji vode od obilaznice Grada Zagreba prema sjeverozapadu, jugozapadu, sjeveroistoku i jugoistoku.

U mreži cesta ostalo je nekoliko područja koja su ili nedovoljno pokrivena cestovnom mrežom ili je kvaliteta cesta neodgovarajuća. To se prvenstveno odnosi na područje najistočnijih i najzapadnijih općina, te ostalih općina koje su se našle u "slijepim crijevima" između glavnih prometnih pravaca: Orle, Pisarovina, Pokupsko, Kravarsko, Žumberak, Krašić, Preseka, Rakovec, Gradec i Farkaševac.

3.6.1.2. Željeznički promet

Željeznički promet na području Grada uključuje željezničku prugu Zagreb - Velika Gorica - Sisak - Sunja s nastavkom prema Slavanskom Brodu i Bosni i Hercegovini. Stanje ove pruge je zadovoljavajuće uzme li se u obzir opća situacija sa željeznicom u Hrvatskoj, a s obzirom na ravnu i ne zahtjevniju trasu, po njoj se odvija i razmjerno intenzivan promet putnika na relaciji Zagreb - Sisak. Naime, pruga je velikim dijelom skoro posve ravna, tako da prijevozni put od Zagreba do Siska iznosi oko 50 minuta pri čemu se od Grada do Zagreba stiže za svega desetak minuta.

Problem je što se ova pruga nedovoljno koristi za prigradski promet između Zagreba i Velike Gorice, čemu je jedan od razloga lokacija željezničke stanice tri kilometra od središta Grada. Osim Velike Gorice, postoje još dvije stanice Mraclin i Turopolje. Dnevno kroz Grad u oba smjera prođe oko šezdesetak putničkih vlakova, od čega dvadeset vozi samo između Zagreba i Siska, još dvadeset do Sunje, a samo osam do Novske i četiri prema Sarajevu i Pločama.

Kroz prolazi i istočna željeznička obilaznica Zagreba preko Mičevca i Žitnjaka do Čulinca, ali je trenutačno izvan funkcije zbog urušavanja Petruševačkog mosta. Djelomično se na područje Velike Gorice odnosi i veza Mičevac - ranžirni kolodvor - Sveta Klara, ali obje ove pruge nemaju veću važnost i po njima se ne odvija putnički promet.

Postoje i planovi izgradnje pruge koja bi trebala povezivati novu Zračnu luku sa središtem Grada.

3.6.1.3. Zračni promet

Na području Grada, odnosno gradske četvrti Pleso, nalazi se Međunarodna zračna luka Zagreb - Franjo Tuđman. Dana 28. ožujka 2017. g. otvoren je za promet novoizgrađeni terminal. Broj putnika koji prolaze kroz Zračnu luku raste svake godine tako da je ukupan broj putnika 2016. g. iznosio 2.766.087.

Broj putnika te kretanja zrakoplova u razdoblju od 10 godina, od 2006. do 2016. g., prikazano je u tablici u nastavku.

Tablica 28. Prikaz kretanja broja putnika i kretanja zrakoplova

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Kretanje zrakoplova (dolasci i odlasci)	40.884	43.258	44.542	40.684	39.812	42.360	39.054	38.894	38.348	39.584	40.794
Broj putnika	1.728.413	1.992.455	2.192.453	2.062.242	2.071.561	2.319.098	2.342.309	2.300.231	2.430.971	2.587.798	2.766.087

Izvor: www.zagreb-airport.hr, Kretanje broja putnika i zrakoplova, preuzeto 5. svibnja 2017. g.

Uloga zračne luke od izuzetnog je ekonomskog značaja za cijelu Republiku Hrvatsku jer omogućuje najbrže i najlakše povezivanje sa Europom i drugim dijelovima svijeta. Novi putnički terminal površine je 65.000m². Sadrži 1.100 parking mjesta, 30 šaltera za prijavu putnika i prtljage, 8 aviomostova i 12

parkirnih pozicija za zrakoplov. Tvrtka Međunarodna zračna luka Zagreb d.d. vlasnik je koncesije nad Zračnom lukom u trajanju od 30 godina.

Slika 5. Pozicija Novog putničkog terminala (crvena oznaka) u odnosu na stari terminal (žuta oznaka)

Izvor: Podatci naručitelja

3.6.1.4. Javni prijevoz

Javni prijevoz u Gradu odvija se putem autobusnog i željezničkog prometa. Autobusni javni prijevoz ima ulogu gradskog i međugradskog prijevoza, dok željeznički prijevoz ima funkciju međugradskog prijevoza putnika i tereta.

Na području naselja Velika Gorica autobusni javni prijevoz temeljem koncesijskog ugovora obavlja tvrtka Zagrebački električni tramvaj (u nastavku: ZET), podružnica tvrtke Zagrebački Holding d.o.o. Javni prijevoz putnika obavlja se na 27 autobusnih linija (županijskih, međužupanijskih i lokalnih) kojima upravljaju ZET (23 linije) i Autoturist (4 linije). Autobusni vozni park čini 39 vozila. Na području Grad nalazi se 278 autobusnih stajališta.

Područjem Grada prolazi jednokolosječna elektrificirana pruga koja pripada magistralnom pravcu Zagreb – Sisak. Dnevno kroz Grad prolazi oko 30 putničkih vlakova, od čega najveći broj čine putnički vlakovi s jednom električnom lokomotivom i 3 vagona (elektromotorni vlakovi) te 4 teretna vlaka.

Sukladno planovima navedenima u Prometnoj studiji Grada Velike Gorice iz 2010. g., planirano je proširenje postojeće magistralne željezničke pruge u dva kolosijeka, kao i uvođenje sustava tramvaj – vlak.

Prednosti takvog sustava su što vozilo između gradova prometuje po željezničkoj infrastrukturi, dok u Gradu preuzima karakteristike tramvaja. S obzirom na trenutačnu gospodarsku situaciju u državi koja je nepovoljna, nije za očekivati realizaciju takvog projekta u skorijoj budućnosti.

Također, planirana je izgradnja novog autobusno/željezničkog kolodvora s pristupnim prometnicama te izgradnja novog željezničkog kolosijeka do zračne luke.

U Gradu je, kao sredstvo javnog prijevoza prisutan i autotaksi prijevoz, za koji je Grad, temeljem Odluke o autotaksi prijevozu iz 2012. g., izdao 81 dozvolu. Odlukom su određeni cijena vožnje, boja vozila,

mjerilo za utvrđivanje broja dozvola, rok za ugradnju uređaja za kartično plaćanje i dr. Također je potrebno napomenuti kako je prema Zakonu o prijevozu u cestovnom prometu (NN 82/13) odlučeno da se autotaksi prijevoz obavlja na području i sa područja one jedinice lokalne zajednice na kojoj autotaksi prijevoznik ima sjedište / prebivalište.

3.6.2. Komunalna infrastruktura

Grad je osigurao obavljanje komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje komunalne infrastrukture kroz osnivanje trgovačkih društava kao što su VG Vodoopskrba d.o.o., VG Komunalac d.o.o. i VG Čistoća d.o.o.

Stanje komunalne infrastrukture u Gradu je, prema posljednjim usporedivim podacima, bolje od prosjeka Republike Hrvatske i Zagrebačke županije, međutim razmjerno povoljna ocjena vrijedi donekle samo za uže područje Grada, ali ne i za okolna naselja. Tako je u području Grada na struju bilo spojeno 99,6% stanova, a na vodovodnu mrežu 95,4%. Trenutno broj stanovnika koji su priključeni na sustav javne odvodnje i pročišćavanja iznosi 43.091 što uključuje Velika Goricu i okolicu. Udio priključenosti na sustav javne odvodnje iznosi 62% uključujući i stanovnike općina Krvarsko, Pokupsko i Orle, odnosno 68% samo za naselje Velika Gorica. Na području Grada ne postoji izražena industrijska djelatnost, ali su prisutne uslužne djelatnosti koje danas čine 21% ukupne odvodnje i pročišćavanja.

S obzirom na ukupne brojke za pretpostaviti je da je komunalno stanje u samom naselju Velika Gorica izrazito povoljno s gotovo svim kućanstvima spojenim na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu, no zato je sveukupna situacija na području koje obuhvaća upravna jedinica Grad lošija od one u drugim prigradskim središtima u bližem okruženju Zagreba.

Jedan od razloga ovakvog stanja je činjenica da Grad obuhvaća vrlo velik broj ruralnih naselja u okruženju, što je vjerojatno i razlog povoljnije komunalne situacije u Zaprešiću, Dugom Selu pa i Svetoj Nedelji.

Od Velike Gorice, lošije pokazatelje po pitanju opremljenosti stanova sanitarnim prostorijama ima samo Samobor koji obuhvaća još veći broj ruralnih naselja i to uglavnom u brdovitom i planinskom prostoru.

Tablica 29. Komunalna infrastruktura na području Grada

Grad/općina	Ukupno stanova	Struja		Vodovod		Kanalizacija		Centralno grijanje	
		Ukupno	%	Ukupno	%	Ukupno	%	Ukupno	%
Grad Velika Gorica	19.126	19.048	99,6	18.244	95,4	18.278	95,6	12.930	67,6
Zagrebačka županija	91.376	90.917	99,5	84.221	92,2	83.484	91,4	45.155	49,4
Republika Hrvatska	1.421.623	1.414.274	99,5	1.331.431	93,7	1.318.594	92,8	514.386	36,2

Izvor: Strategija turističkog razvoja Grada Velike gorice s akcijskim planom, dostupno na:
http://www.tzvg.hr/uploads/dokumenti/1-97_Strategija_Velika_Gorica.pdf

Na području Grada, odnosno u neposrednoj blizini, nalaze se i važni infrastrukturni objekti za Grad Zagreb kao elektroenergetski čvor Mracilin, vodozaštitna područja Črnkovec-Kosnica i Mala Mlaka, deponija Jakuševac itd.

S obzirom na stagnaciju broja stanovništva u zadnjih deset godina, ne očekuju se dodatni pritisci na infrastrukturu.

Međutim, potrebno je uzeti u obzir potrebe vezane uz izgradnju nove zračne luke koji zahtijevaju da se unaprijedi stanje komunalne infrastrukture u ruralnim područjima, posebno izvan područja naselja Velike Gorice. Potrebno je, također, riješiti sustav obrane od poplava kako se ne bi ponovila katastrofa iz 2010. g. kada je stradao velik broj naselja u blizini rijeke Save.

Uspoređujući opremljenost infrastrukturom nastanjenih stanova na području Zagrebačke županije, odnosno broj stanova sa strujom, vodovodom, kanalizacijom i centralnim grijanjem u odnosu na ukupan broj stanova, uočavamo kako područje Grada pripada u skupinu vrlo visoke infrastrukturne opremljenosti (90%). Udjel opremljenih stanova za cijelu Županiju iznosi 83%, a udjeli za pojedine gradove i općine se kreću od 95% do 59%.

3.6.2.1. Vodoopskrba

Vodoopskrbni sustav Grada zasniva se na crpilištu "Velika Gorica" kapaciteta 903 l/s. Korištenje vode iz crpilišta za javnu vodoopskrbu određena je vodopravnom dozvolom u ukupnoj količini $Q_{max} = 858$ l/s. Crpilište se sastoji od 5 bunara (+ jedan pomoćni) iz kojih se osigurava zdravstveno ispravna voda za Grad Veliku Goricu, općine Pokupsko, Kravarsko i Orle te dijelom Grad Zagreb što zahtijeva mjesečno "dizanje" oko 1.000.000 m³ vode. Sustav postrojenja od 5 crpki u stalnom radu ima 2 crpke i radi 24 sata na dan te predstavlja "srce" čitavog sustava vodoopskrbe Grada i navedenih općina. Voda se distribuira do krajnjih korisnika sustavom vodovodne mreže u dužini od oko 650 km.

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode obavlja se djelomično internim laboratorijem, a potpuno u suradnji sa Županijskim zavodom za javno zdravstvo. Prema popisu stanovništva iz 2011. g., Vodoopskrbni sustav Velika Gorica opskrbljuje 92 naselja s ukupnim brojem stanovnika 69.703, od kojih je 47.875 priključeno na sustav, odnosno 68%.

VG Vodoopskrba, sukladno pozitivnim propisima, ima uveden i certificiran preventivni sustav, odnosno sustav samokontrole na osnovi analize kritičnih kontrolnih točaka – HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) sustav uspostavljen prema smjernicama Codex alimentarius. Usklađivanjem sustava vodoopskrbe s normama sigurnosti baziranim na HACCP sustavu smanjuje se rizik od opasnosti koje se mogu pojaviti u vodi za ljudsku potrošnju, a raste sigurnost građana koji istu koriste.

Isporučena količina vode za Grad i pripadajuće općine (Orle, Kravarsko i Pokupsko) u 2016. g. iznosila je 4,25 milijuna kubičnih metara vode a za potrebe crpilišta Mala Mlaka isporučeno je 6,20 milijuna kubičnih metara vode.

Grad je početkom 2018. godine započeo provedbu projekta „Aglomeracija Velika Gorica“ vrijednog 498 milijuna kuna s PDV-om. To je najveći komunalni projekt u povijesti Grada koji obuhvaća rekonstrukciju, modernizaciju i dogradnju velikogoričkog uređaja za pročišćavanje (UPOV) otpadnih voda, izgradnju cca 138 km nove mreže odvodnje, besplatni priključak na istu za cca 5.000 domaćinstava i sanaciju cca 80 km prometnica. Projekt je 24. ožujka 2017. g. dobio posljednje odobrenje JASPERS misije za Republiku

Hrvatsku te je VG Vodooprskrb d.o.o. 21. travnja 2017. g. predala aplikacijski paket za projekte koji se prijavljuju za financiranje iz sredstava Europske unije kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014-2020. Realizacijom ovog projekta riješit će se problematika prikupljanja i odvodnje otpadnih voda na području aglomeracije Velika Gorica, te obrada istih do potrebnog stupnja pročišćavanja.

3.6.2.2. Odvodnja i pročišćavanje voda

Na području Grada usvojen je razdjelni sustav odvodnje otpadnih voda, što znači da se otpadne sanitarno tehničke vode odvođe i pročišćavaju zasebnim sustavom, a otpadne oborinske vode odvođe do prijemnika zasebnim sustavom. Sustav za odvodnju i pročišćavanje otpadnih sanitarno tehničkih voda sastoji se od gravitacijskih i tlačnih kolektora, primarne i sekundarne kanalizacijske mreže, precrpnih stanica i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda sastavni je dio sustavne javne odvodnje Grada Velike Gorice i okolnih naselja. Smješten je istočno od Grada, uz jezero Čiče. Klasičan mehaničko-biološki uređaj s aktivnim muljem pušten je u rad 1973. g. Događivan je kroz razdoblje od 15 godina u tri faze i ima kapacitet 35.000 ES.

3.6.2.1. Ostala komunalna infrastruktura

U nastavku je dat opis ostale komunalne infrastrukture na području Grada.

GROBLJA

U Gradu trenutno postoji 8 groblja: Velikogoričko groblje, gradsko groblje Kušanec, mjesno groblje Novo Čiče, mjesno groblje Vukovina, mjesno groblje Šćitarjevo, mjesno groblje Velika Buna, mjesno groblje Šiljakovina i mjesno groblje Dubranec.

TRŽNICE NA MALO

U Gradu postoji jedna tržnica na malo, u blizini autobusnog kolodvora sa 65 prodajnih klupa te 8 rashladnih vitrina. Na prilazu tržnici osigurana su parkirališta, mjesta za dostavu te skladišni prostor, a nalazi se i prvi javni toalet koji će moći koristiti građani i nakon radnog vremena tržnice.

PARKING I ZELENE JAVNE POVRŠINE

Organizacija prometa u mirovanju kao i održavanje zelenih površina u nadležnosti su tvrtke VG Komunalac koji vrši usluge naplate i održavanja parkirališta na javnim parkiralištima. Područje naplate parkiranja podijeljeno je u dvije parkirališne zone.

Održavanje zelenih javnih površina podrazumijeva: košnju travnatih površina; osnivanje novih te sanaciju postojećih zelenih površina; održavanje šljunčanih i popločenih staza; sadnju i održavanje sezonskog cvijeća, trajnica, ruža, grmlja, živica, drveća; održavanje parkovne opreme (klupe, košarice, stupići, žardinjere...); održavanje dječjih igrališta u Gradu i Mjesnim odborima; mala zimska služba: čišćenje snijega po nogostupima, pješačkim prijelazima, parkovnim stazama, autobusnim stajalištima, trgovima; održavanje fontana i javnih satova; prigodna uređenja Grada (zastave, Božićne jelke, novogodišnji nakit...); održavanje travnatih površina i dječjih igrališta u 57 mjesnih odbora u okolici Velike Gorice.

3.6.3. Okoliš, energetika i vezane djelatnosti

3.6.3.1. Energetika

Na području Grada nema izvora električne energije. Najveće transformatorsko postrojenje je TS 220/110 kV Mracilin, koje je jedno od četiri izvora opskrbe cijele Zagrebačke županije i Grada Zagreba, a povezana je s ostalom prijenosnom mrežom s četiri dalekovoda naponske razine 220 kV prema Brinju, TE Sisak, Cirkovcima i Đakovu. TS Mracilin je povezana s okolnom mrežom s osam dalekovoda naponske razine 110 kV (tri dvostruka i pet jednostrukih dalekovoda).

Iz navedenih objekata (kao i objekata prijenosne mreže izvan Grada) potrošači se napajaju putem distributivne mreže nižih naponskih razina, odnosno opskrbu električnom energijom obavlja DP "Elektra Zagreb" - DP Elektra Zagreb Pogon Velika Gorica opskrbljuje električnom energijom Grad te općine Pokupsko, Kravarsko i Orle. Cjelokupno područje pogona Velika Gorica napaja se iz TS 110/10(20) kV Velika Gorica (Novo Čiče), instalirane snage 60(80) MVA, koja je sa dva paralelna dalekovoda 110 kV povezana s rasklopištem u Mraclinu. Iz TS 110/10(20) kV Velika Gorica (Novo Čiče) grana se 9 kabelskih 10(20) kV vodova i osam zračnih vodova preko kojih se napaja 330 TS 10/0.4 kV. Na užem gradskom području cjelokupna je mreža 10(20) kV kabelska prstenastog tipa (postoji mogućnost dvostranog napajanja), dok se šire područje napaja uglavnom preko radijalnih nadzemnih 10(20) kV vodova s manjim brojem kabelskih dionica.

U sklopu magistralnog državnog elektroprijenosnog sustava područjem Grada prolazi 400 kV dalekovod na relaciji TS Tumbri – RP Veleševac. Prosječna potrošnja električne energije po stanovniku Grada iznosi 3.420 kWh.

3.6.3.2. Opskrba plinom

Za distribuciju plina privatnim korisnicima odgovorna je tvrtka Gradska plinara Zagreb-opskrba d.o.o. koja je podružnica Zagrebačkog Holdinga d.o.o. U 2010. g. 5.601 zgrada bila je spojena na plin, s godišnjom potrošnjom od 16.990.767 m³ plina. U svrhu smanjenja troškova grijanja, planira se formiranje središnjeg sustava centralnog grijanja na temelju dvije veće toplane.

3.6.3.3. Gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, skupljanje, prijevoz, oporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.

Na području Grada postoji službeno odlagalište neopasnog otpada u Mraclijskoj Dubravi koje se nalazi 7,5 km južno od samog naselja, a s jedne je strane omeđeno kanalom Mrtvica i vodotokom Buna. Odlagalište nije smješteno unutar granice vodozaštitne zone. Lokacija odlagališta utvrđena je 1976. g., a procijenjeno je da se u zadnjih 26 godina tamo odložilo oko 259.000 tona otpada (sanirani dio odlagališta).

Površina odlagališta iznosi 11,2 ha (unutar ograde) te svojim kapacitetom pokriva potrebe svih domaćinstava Grada, a ista su u potpunosti obuhvaćena organiziranim odvozom komunalnog otpada.

Sakupljanje, prijevoz i reciklažu otpada sa područja Grada te upravljanje odlagalištem obavlja gradsko komunalno poduzeće "VG Čistoća" d.o.o.

Na području Grada ne postoje lokacije za odlaganje opasnog otpada, a posebne se vrste otpada sakupljaju odvojeno po naseljima putem sustava zelenih otoka i odgovarajućih sabirnih punktova te se zbrinjavaju na Reciklažnom dvorištu Sajmište te od prosinca 2015. g. na Reciklažnom dvorištu Mraclinska Dubrava koji je izgrađen u sklopu projekta IMBY sufinanciranom iz EU fondova kojim također upravlja tvrtka VG Čistoća d.o.o. U sklopu održivog gospodarenja otpadom planira se izgradnja još triju reciklažnih dvorišta na području Grada tako da u svakoj gradskoj četvrti postoji barem jedno, a potrebni radni prostor za svako iznositi će od 600 do 3.000 m².

U sklopu sustava izdvojenog sakupljanja otpada, na javnim gradskim površinama raspoređeno je 266 kontejnera (100 kom za papir, 116 kom za ambalažno staklo, 39 kom za ambalažnu plastiku te 11 kom za odjeću i obuću). Glomazni otpad skuplja se od građana na određenim mjestima (kontejnerima) prema utvrđenom rasporedu odvoza.

U 2013. g. dostignut je udio odvajanja određenih vrsta komunalnog otpada od ukupno oko 5,9%, s trendom rasta kojim se u 2016. g. u Gradu dosegao iznos izdvajanja od 18%, a do 2020. g. udio ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva iznositi će 50%, što je u skladu s europskom Okvirnom direktivom o otpadu.

Specifična količina otpada koju proizvode prosječni stanovnik Grada iznosila je u 2013. g. 0.87 kg po danu, a iste je godine na odlagalištima sakupljeno 19.422,8 tona komunalnog otpada, 5.953 tona proizvodno neopasnog otpada (projekcija) te 1.835,45 tona odvojeno skupljenog otpada putem kontejnera na javnim površinama i u reciklažnom dvorištu (Izvor: VG Čistoća, ROO-AZO). S obzirom da je u usporedbi sa prijašnjim godinama utvrđen pad količina otpada koji se organizirano skuplja zbog više društveno-gospodarskih čimbenika, projekcija količina otpada koja će se stvarati na području Grada do 2020. g. iznosi 26.212 tona godišnje što uključuje ukupni komunalni i proizvodni otpad.

Na novom je dijelu odlagališta u Mraclinskoj Dubravi do 2013. g. odloženo oko 260.000 m³ otpada, a raspoloživo je još oko 150.000 m³ prostora što se procjenjuje kao dostatno za odlaganje do 2018. g. Na području odlagališta Mraclinska Dubrava planira se, uz aktivni i zatvoreni dio odlagališta neopasnog otpada, i realizacija Centra za predobradu i reciklažu određenih vrsta otpada. U sklopu Centra planira se izgradnja:

- Objekta za reciklažu građevnog otpada
- Objekta za kompostiranje odvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada sa javnih površina Grada
- Sortirnice za odvojeno skupljeni otpad i njegovu daljnju pred obradu
- Objekta za mehaničku obradu glomaznog otpada ili otpada sa divljih odlagališta
- Objekta pretovarne stanice
- Objekta za privremeno skladištenje opasnih materijala skupljenih u reciklažnim dvorištima ili putem mobilnog sustava sakupljanja
- Objekta za reciklažu određene vrste odvojeno sakupljenog opasnog otpada iz domaćinstva

Odlagalište otpada u Mraclinskoj Dubravi nastaviti će se koristiti za zbrinjavanje otpada do 2018. g. kada je predviđeno otvaranje Županijskog centra za gospodarenje otpadom na području Zagrebačke županije.

U skladu s tim bit će donesen i Plan gospodarenja otpadom temeljem kojeg će se Grad uskladiti s županijskim sustavom gospodarenja otpadom.

3.6.3.4. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost

U cilju zaštite okoliša i poticanja energetske učinkovitosti, na području Grada aktivno se provode mjere usmjerene na smanjenje troškova za energiju, emisije stakleničkih plinova i održivog gospodarenja energijom. Projekti zaštite okoliša, poticanja energetske učinkovitosti te korištenja obnovljivih izvora energije provode se u suradnji sa Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u nastavku: FZOEU) čime je dodatno osigurana njihova opravdanosti i ostvarivost te izravno doprinose racionalnim gospodarenjem energijom te smanjenju neposredne potrošnje.

FZOEU je na području Grada odobrio sufinanciranje 11 projekata u vrijednosti opravdanih troškova od 16,4 milijuna kuna, koje Fond sufinancira sa sredstvima u iznosu od 10,59 milijuna kuna. Prema natječajima u 2012. i 2013. g. sufinancirani su i energetski pregledi za 45 višestambenih zgrada.

3.7. Društvene djelatnosti

3.7.1. Odgoj i obrazovanje

3.7.1.1. Predškolski odgoj

Sukladno odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10797, 107/07, 94/13), jedinice lokalne samouprave imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće.

Program predškolskog odgoja i obrazovanja na području Grada organiziran je u četiri dječja vrtića koji u svom sastavu imaju objekte na teritorijalno povezanim područjima. Plan mreže dječjih vrtića usklađen je s Državnim pedagoškim standardom i prilagođen teritorijalnom kriteriju. U okviru širih javnih potreba, program predškolskog odgoja provodi se i u dječjim vrtićima drugih osnivača.

Program predškolskog odgoja ostvaruje oko 2.500 djece s područja Grada u četiri dječja vrtića kojima je osnivač Grad, jednom privatnom vrtiću u Velikoj Gorici, a manji broj djece (oko 60) u vrtićima kojima je osnivač Grad Zagreb, Poliklinici SUVAG i desetak privatnih vrtića u Gradu Zagrebu. Gradski dječji vrtići djeluju na 19 lokacija. To su Dječji vrtić „Ciciban“ (3 lokacije), Dječji vrtić „Žirek“ (5 lokacija), Dječji vrtić „Velika Gorica“ (5 lokacija) i Dječji vrtić „Lojtrica“ (6 lokacija). Uz gradske predškolske ustanove djelatnost predškolskog odgoja u Velikoj Gorici obavlja i privatni Dječji vrtić „Koraci“ na tri lokacije.

S obzirom na nedostatne kapacitete u dječjim vrtićima, utvrđena su mjerila za sufinanciranje djelatnosti dadilja na području Grada. Program dadilje sufinancira se prema istom modelu kao i s privatnim vrtićem Koraci, odnosno Gradom Zagrebom.

U sklopu programa Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica provode se programi za djecu predškolske dobi. U Centru djeluju četiri programa za djecu predškolske dobi koje polazi oko 100 djece, a prednost imaju djeca koja nisu uključena u neki oblik institucionalnog predškolskog odgoja. Svi programi u Centru su besplatni za djecu i roditelje.

Sa ciljem zadovoljavanja onih potreba djece predškolske dobi koje nisu obuhvaćene postojećim sustavom, podržavaju se programi udruga koje se bave ranim razvojem djece, a imaju suglasnost mjerodavnog Ministarstva što znači da udovoljavaju svim stručnim i formalnim zahtjevima djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.

U dječjim vrtićima se ostvaruju sljedeći programi za djecu predškolske dobi:

1. redoviti cjelodnevni (10-satni) programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima
2. programi predškole
3. programi za djecu rane i predškolske dobi s teškoćama u razvoju
4. programi za darovitu djecu rane i predškolske dobi
5. posebni programi: alternativni programi, programi ranog učenja stranih jezika, programi umjetničkog, kulturnog, vjerskog i sportskog sadržaja te drugi programi prema interesima i potrebama djece i roditelja koji su sukladni odredbama Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja.

Program predškole namijenjen je djeci u godini dana prije polaska u osnovnu školu. Od 2014. g. program predškole je obvezni odgojno-obrazovni program, ravnomjerno se i kontinuirano provodi tijekom pedagoške godine, a u pravilu, traje 250 sati. Za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu koja su uključena u redovite programe u dječjim vrtićima, program predškole provodi se u sklopu redovitog programa. Obveznik predškole koji ne polazi dječji vrtić upisuje program predškole u dječjem vrtiću ili osnovnoj školi najbližima njegovom mjestu stanovanja koji provode program predškole za djecu koja ne pohađaju vrtić. Program predškole se provodi u svim dječjim vrtićima prema kriteriju teritorijalne organizacije te u područnim osnovnim školama što podrazumijeva suradnju vrtića i škola. Program predškole polazi oko 200 djece godišnje.

Prema podacima o upisu u redovne programe predškolskog odgoja za pedagošku godinu 2016./17., jaslicama je obuhvaćeno 477 djece u 23 skupine i 1.747 djece u dobi od treće godine do polaska u osnovnu školu u 75 skupina (2.224 djece u 98 odgojnih skupina). Broj djece se posljednjih godina kreće u navedenim okvirima.

U osiguravanju uvjeta za rad zaposlenika primjenjuju se odredbe Kolektivnog ugovora za zaposlene u dječjim vrtićima Grada, koji se sklapa između Grada i sindikata zaposlenih u gradskim predškolskim ustanovama. U dječjim vrtićima zaposleno je oko 440 radnika od čega je oko 260 odgojitelja.

U proračun Grada uvršteni su projekti izgradnje dječjih vrtića Žirek (vrijednost u 2017. g. je 13.126.000, HRK) i Selnica (vrijednost u 2017. g. je 200.000,00 HRK, a u 2018. g. 2.700.000,00 HRK).

Već godinama osnovni problem u djelatnosti predškolskog odgoja predstavlja nedostatak prostornih kapaciteta. Mogućnosti proširenja kapaciteta su iskorištene, a zbog ograničenja broja djece u dječjem vrtiću (Državni pedagoški standard) u tri dječja vrtića nije moguće povećavati broj djece. Tijekom proteklih petnaestak godina, uređeno je i opremljeno 9 prostora za 23 odgojne skupine (privatni i javni prostori), sve dvorane u vrtićima su pretvorene u odgojne skupine, a 2010. g. je povećan broj djece zapošljavanjem tzv. trećeg odgojitelja. Ipak, problem nedostatka kapaciteta još uvijek nije riješen. U

ovom trenutku nije moguće uskladiti broj djece s postojećim standardima zbog ograničenih kapaciteta u odnosu na potrebe roditelja, stoga se proširenje kapaciteta izgradnjom ili dogradnjom objekata nameće kao imperativ.

U 2015. g. izgrađen je i otvoren dječji vrtić Velikoj Mlaci što je značajno podiglo kvalitetu obavljanja djelatnosti u Dječjem vrtiću Lojtrica, ali i općenito na razini Grada. Vrtić u Velikoj Mlaci postao je sjedište Dječjeg vrtića Lojtrica, a novom organizacijom rada prestalo je obavljanje djelatnosti u privatnom prostoru i prostoru osnovne škole u Velikoj Mlaci. Vrtić ima deset odgojnih skupina i popratne prostore – višenamjenske dvorane, prostore za zaposlenike te gospodarske prostore. Gospodarski prostor uključuje kuhinjski pogon za dnevnu pripremu obroka za 600 djece što je rasteretilo kuhinju u područnom vrtiću u Gradićima.

Iste godine dovršena je i rekonstrukcija i nadogradnja objekta Dječjeg vrtića Velika Gorica u Pucekovićevoj 2. Novi prostor omogućio je otvaranje tri nove odgojne skupine te su se povećali prostorni kapaciteti za urede stručnih suradnika, zbornice i prateće prostorije. Osim što je omogućen upis većeg broja djece, poboljšala se i kvaliteta rada s djecom.

Objekt područnog vrtića u Ulici kralja Petra Svačića 12 je dovršen u rujnu 2017. g. te započinje s radom u listopadu. U vrtiću je organiziran rad u sedam odgojnih skupina, od kojih su tri skupine namijenjene djeci s teškoćama u razvoju.

Grad će i dalje podržavati privatne inicijative jer privatni dječji vrtići i dadilje nadopunjavaju sustav predškolskog odgoja i omogućavaju ostvarivanje programa za djecu koja nisu uključena u programe gradskih dječjih vrtića. Usto, otvorena je mogućnost izgradnje manjih dječjih vrtića (dvije do tri odgojne skupine) u okolnim naseljima Velike Gorice gdje postoji takva potreba.

Objekti dječjih vrtića dijele se na namjenski građene objekte i one koji su građeni za drugu namjenu te su uređeni i prilagođeni potrebama predškolske djelatnosti. Zgrade koje su namjenski građene za potrebe dječjih vrtića (objekti u Vidrićevoj, Kolarevoj, Tomaševićvoj, Koprivničkoj, Pucekovićevoj, Kurilovečkoj i Buševcu) posljednjih nekoliko godina se saniraju i uređuju te se dovode u zadovoljavajuće stanje. Osim dotrajale stolarije, najveći problem predstavljaju krovništa objekata, zbog ravnih krovova. Vrtić u Vukovini otvoren je u zgradi stare škole koja je u potpunosti adaptirana i opremljena za potrebe predškolskog odgoja. U 2012. g. temeljito je adaptiran prostor Dječjeg vrtića Ciciban u Kolarevoj 43b gdje se provodi program ranog učenja njemačkog jezika. Tijekom posljednjih nekoliko godina uređeni su prostori vrtića u Tomaševićvoj te su sanirane terase u Pucekovićevoj. U Ulici kralja P. Svačića uređen je prostor za potrebe sjedišta Dječjeg vrtića „Lojtrica“. Stanje u Donjoj Lomnici (prostor Doma zdravlja Velika Gorica i Područne osnovne škole), Mraclinu (prostor OŠ Vukovina), Miševcu (prostor privatne kuće) i prostorima u stambenim zgradama (J. Dobrile 8, Zagrebačkoj 124) je zadovoljavajuće. Vrtići u Domu kulture Velika Mlaka i Gradićima (prostor privatne kuće) zadovoljavaju potrebne prostorne uvjete.

Upisi u dječje vrtiće organiziraju se u svibnju za pedagošku godinu koja slijedi. Dokumentacija za upis jedinstvena je u svim dječjim vrtićima i dostupna roditeljima. U 2017. g. proveden je pilot projekt e-upisa u dječje vrtiće sa ciljem da se roditeljima olakša postupak upisa djeteta.

Djelatnost predškolskog odgoja financira se pretežito sredstvima proračuna Grada te sudjelovanjem roditelja u cijeni programa predškolskog odgoja. Iz državnog proračuna osiguravaju se dodatna sredstva za programe predškole, programe za djecu s teškoćama u razvoju, darovitu djecu, programe za djecu pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina i druge programe državnog značenja. Financiranje proračunskih korisnika (ustanova) odvija se putem sustava gradske riznice. Mjesečna ekonomska cijena boravka djeteta u vrtiću iznosi 2.000,00 kuna. Osnovna mjesečna uplata za redoviti 10-satni program trenutno iznosi 590,00 kuna. Umanjenje cijene ili oslobođanje plaćanja dječjeg vrtića ostvaruju obitelji s više djece, samohrani roditelji, roditelji s invaliditetom, roditelji djece s teškoćama u razvoju i roditelji koji su korisnici prava iz područja socijalne skrbi. Prednost pri upisu ostvaruju djeca zaposlenih roditelja, djeca koja žive u teškim socijalnim prilikama i djeca s teškoćama u razvoju.

Budući da je u Republici Hrvatskoj, predškolski odgoj obveza i odgovornost lokalnih zajednica, strateški promišljen sustav predškolskog odgoja u Velikoj Gorici temelji se na dovoljnom kapacitetu i dostupnosti predškolskog odgoja za svu djecu kojima je vrtić potreban.

3.7.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Grada osnovno školstvo je organizirano u 8 matičnih osnovnih škola: OŠ Jurja Habdelića, OŠ Nikole Hribara, OŠ Eugena Kumičića, OŠ Eugena Kvaternika, OŠ Novo Čiče, OŠ Šćitarjevo, OŠ Velika Mlaka i OŠ Vukovina te u njima pripadajućih 13 područnih škola: PŠ Šiljakovina, PŠ Velika Buna, PŠ Gradići, PŠ Donja Lomnica, PŠ Cerovski Vrh, PŠ Dubranec, PŠ Lukavec, PŠ Mičevac, PŠ Bukevje, PŠ Mraclin, PŠ Novo Čiče, PŠ Rakitovec, i PŠ Veleševac, u kojima se održava redoviti nastavni program, te jednoj umjetničkoj (glazbenoj i plesnoj) školi: Umjetnička škola Franje Lučića koja provodi obrazovne programe osnovne i srednje glazbene, i osnovne i srednje plesne škole.

U školskoj godini 2016./2017. osnovne škole je pohađalo 5.982 učenika, u 310 razrednih odjeljenja, čiji raspored prema osnovnim školama i razredima je vidljiv iz Tablice 31.

Tablica 30. Tablica Broj učenika i razrednih odjela po osnovnim školama i ukupno u školskoj godini 2016./2017.

Naziv škole	Razred								Ukupno	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Broj učenika	Broj odjela
OŠ Jurja Habdelića	82	96	97	78	81	92	74	94	694	36
OŠ Nikole Hribara	160	126	160	142	144	126	131	124	1.113	54
OŠ Eugena Kumičića	129	117	123	123	129	106	124	105	956	40
OŠ Eugena Kvaternika	84	92	87	81	90	95	60	72	661	36
OŠ Novo Čiče	58	75	61	65	60	58	70	60	507	27
OŠ Šćitarjevo	65	54	69	52	47	60	43	41	431	22
OŠ Velika Mlaka	78	92	86	81	68	71	71	63	610	29
OŠ Vukovina	70	83	81	77	73	90	70	65	609	34
Umjetnička škola Franje Lučića	124	98	78	49	22	30			401	32
UKUPNO	850	833	842	748	714	728	643	624	5.982	310

Izvor: www.gorica.hr, Službeni glasnik Grada Velike Gorice, preuzeto 4. svibnja 2017. g.

Nakon smanjenja broja učenika prethodne školske godine, školske godine 2016./2017. došlo je do porasta broja učenika za 54 (s 5.928 na 5.982), dok je broj razrednih odjela veći za 7 (s 303 na 310).

Tablica 31. Broj učenika i odjela od školske godine 2012./2013. do 2016./2017.

Školska godina	Broj učenika	Broj razrednih odjela
2012./2013.	5834	289
2013./2014.	5785	297
2014./2015.	5948	304
2015./2016.	5928	303
2016./2017.	5982	310

Izvor: www.gorica.hr, Službeni glasnik Grada Velike Gorice, preuzeto 4. svibnja 2017. g.

Na području Grada, od ukupno 30 školskih objekata (škola i školskih športskih dvorana), devet objekata se nalazi u naselju Velika Gorica, a 21 objekt je smješten u okolnim naseljima. Od 30 školska objekata samo su škola i športska dvorane u Novom Čiču potpuno novi, četiri su objekta mlađa od 25 godina, a prosječna starost svih objekata je više od 50 godina, što otežava situaciju s održavanjem. Dvije su škole priključene na toplinsku mrežu, a ostale imaju vlastito centralno grijanje na plin, lož ulje, pelete ili električnu energiju. Na javnu vodovodnu mrežu priključeno je 20 škola, a u jednoj školi je hidrofor. Na javnu mrežu kanalizacije priključeno je 10 škola. Dotrajala je školska zgrada PŠ Cerovski Vrh pa učenici privremeno nastavu polaze u PŠ Dubranec. Sve matične škole imaju školsku športsku dvoranu, ali za oko 400 učenika nižih razreda osnovne škole koji pohađaju nastavu u područnim objektima ne postoje uređeni prostori za izvođenje nastave tjelesnog niti u školskim zgradama niti u dvorištima, već se za nastavu tjelesnog odgoja koriste površine školskog dvorišta ili obližnja športska igrališta.

Od preuzimanja osnivačkih prava 2002. g., poduzeto je niz aktivnosti koje imaju za cilj poboljšanje stanja na objektima osnovnih škola pa je tako Povjerenstvo za investicije u objekte škola i predškolskih ustanova odredilo prioritete dodatnih ulaganja i do sada je u proteklih 14 godina u sve školske objekte uloženo oko 31.600.000,00 HRK.

Tablica 32. Prikaz iznosa sredstava za dodatna ulaganja na građevinskim objektima škola

Godina	Ukupni iznos sredstava	Index
2002.	1.000.000,00	100
2003.	1.500.000,00	150
2004.	2.000.000,00	200
2005.	2.076.000,00	208
2006.	2.446.000,00	245
2007.	2.919.000,00	292
2008.	2.914.000,00	291
2009.	2.878.000,00	288
2010.	2.998.000,00	300
2011.	1.896.000,00	190
2012.	1.691.000,00	169
2013.	1.869.000,00	187
2014.	1.931.000,00	193
2015.	1.818.000,00	182
2016.	1.695.000,00	170
2017.	1.650.000,00	165

Izvor: Upravni odjel za predškolski odgoj, školstvo i šport, preuzeto 6. srpnja 2017. g.

3.7.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Na području Grada srednje školstvo organizirano je u četiri srednje škole: Srednja strukovna škola, Gimnazija Velika Gorica, Ekonomska škola i Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina kojima je osnivač Zagrebačka županija te Umjetnička škola Franje Lučića koja obavlja srednjoškolsku glazbenu i plesnu djelatnost, a osnivač joj je Grad. U školskoj godini 2016./2017. srednje škole u Velikoj Gorici pohađa 1.751 učenika u 83 razrednih odjela.

Tablica 33. Broj učenika i razrednih odjela po srednjim školama i ukupno u školskoj godini 2016/2017.

Naziv škole	Broj učenika i odjela								Ukupno	
	I		II		III		IV			
	Broj učenika	Broj odjela	Broj učenika	Broj odjela	Broj učenika	Broj odjela	Broj učenika	Broj odjela	Broj učenika	Broj odjela
Ekonomska škola	95	4	98	4	97	4	82	3	372	15
Srednja strukovna škola	140	7	181	8	158	7	26	1	505	23
Gimnazija Velika Gorica	104	4	106	4	115	5	129	5	454	18
Zrakoplovna škola Rudolfa Perešina	74	3	79	3	81	3	70	3	304	12
Umjetnička škola Franje Lučića	46	5	37	4	17	3	16	3	116	15
UKUPNO	459	23	501	23	468	22	323	15	1.751	83

Izvor: www.gorica.hr, Službeni glasnik Grada Velike Gorice, preuzeto 4. svibnja 2017. g.

Srednjoškolsko obrazovanje na području Grada financira se iz proračuna Zagrebačke županije, dio sredstava za plaće i materijalna prava zaposlenika se osigurava u državnom proračunu prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, a jedan manji dio i u proračunu Grada za šire javne potrebe: natjecanja učenika iz znanja, školske sportske programe, ostale neplanirane programe i dodjelu stipendije učenicima sukladno Pravilniku o dodjeli učeničkih i studentskih stipendija. Grad stipendije učenicima dodjeljuje od 1997. g. temeljem natječaja, prema kriterijima uspjeha u školi i socijalnom statusu učenika.

3.7.1.4. Visoko obrazovanje

Na području Grada postoji jedna visokoškolska ustanova, Veleučilište Velika Gorica. Osnovano je 2002. g. s ciljem da polaznicima omogući obrazovanje iz stručnih područja za kojima postoji potreba u gospodarstvu, a nisu u dovoljnoj mjeri obuhvaćena postojećim visokoškolskim nastavnim programima. Grad je jedan od osnivača.

Veleučilište provodi pet stručnih i tri diplomatska specijalistička stručna studija. Cilj Veleučilišta je obrazovanjem studenata u specifičnim područjima struke doprinijeti općem razvoju sustava obrazovanja i osigurati dovoljnu količinu i kvalitetu visokoobrazovnog kadra. Zbog drukčijeg pristupa obrazovanju svojih studenata te stvaranju novih vrijednosti za potrebe gospodarstva, Veleučilište Velika Gorica svrstalo se među prve tri visokoškolske ustanove takvog tipa u Hrvatskoj po broju upisanih studenata. Trenutno je na Veleučilištu upisano oko 1.500 redovnih i izvanrednih studenata.

Stručni studiji Veleučilišta Velika Gorica traju tri godine (šest semestara) i usklađeni su s Bolonjskom deklaracijom te se provode sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Nastavni

planovi i programi usklađeni su s ECTS (European Credit Transfer System) sustavom prijenosa bodova čime je omogućen prelazak studenata s drugih stručnih ili sveučilišnih studija na Veleučilište Velika Gorica i obrnuto, a u skladu s Zakonom i Statutom Veleučilišta. Svaki semestar preddiplomskog stručnog studija boduje se s 30 ECTS bodova, a po završetku izabranog studija, studenti stječu ukupno 180 ECTS bodova i stručni naziv prvostupnika inženjera.

Specijalistički diplomski stručni studiji Veleučilišta Velika Gorica traju jednu godinu (dva semestra), odnosno dvije godine (četiri semestra). Kao i stručni studiji, specijalistički studiji usklađeni su s Bolonjskom deklaracijom, a provode se sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te su usklađeni sa sustavom bodova ECTS (European Credit Transfer System). Završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija u trajanju od jedne ili dvije godine stječe se visoka stručna sprema i stručni naziv stručni specijalist inženjer odabranog studija s ukupno 240, odnosno 300 ECTS bodova što omogućuje nastavak studija u Hrvatskoj ili inozemstvu, sukladno zakonu.

3.7.2. Programi za djecu i mlade

3.7.2.1. Programi za djecu

Program javnih potreba za djecu Grada Velike Gorice usmjeren je na zadovoljavanje onih potreba djece koje nisu obuhvaćene ili su nedovoljno zastupljene u sustavima koji su normativno uređeni na državnoj razini te su jasno propisani uvjeti za zadovoljavanje tih potreba. U tom smislu, Program je rezultat djelovanja na specifičnosti koje proizlaze iz kulturnog i društvenog konteksta Grada kao lokalne zajednice koja posebnu brigu posvećuje poboljšanju kvalitete odrastanja djece. Posebni programi za djecu uključuju različite konkretne mjere koje se navode u nastavku.

U okviru programa pozitivnog razvoja djece i prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih provode se programi koji obuhvaćaju područja rada s djecom izravno, sa zaposlenicima u sustavu odgoja, obrazovanja i socijalne skrbi te s roditeljima. Programe provode udruge temeljem objavljenog Javnog poziva. Programi koji se pokažu uspješnima i potrebnima, provode se kontinuirano. Dosadašnjih godina provodili su se programi Prevencije neprihvatljivog ponašanja djece u kontekstu dječjeg vrtića, Program edukacije učitelja, Program Škola, a ne ulica – mala škola socijalnih vještina, Program prevencije nasilja nad primjenom CAP programa, Program Obitelj za 5!, Program prevencije kockanja i kladenja mladih Tko zapravo pobjeđuje?, Program Medijska kultura u obitelji i školi, predstave koje se bave temama neprihvatljivih ponašanja među djecom i mladima, program Medijski odgoj i medijska pismenost kao prevencija nasilja u školi, alternativni STOP projekt i drugi.

Provedena su i dva istraživanja na temu procjene rizičnih i zaštitnih čimbenika na području Grada Velike Gorice u svrhu planiranja aktivnosti za djecu i mlade. U mjere posebnih programa za djecu spada i promidžba i informiranje, posebno kroz radio emisiju „Zvonjalica“ koju uređuju i vode djeca.

Grad Velika Gorica je grad – prijatelj djece što znači da sudjeluje u ovoj akciji koja na razini Republike Hrvatske nosi naziv „Gradovi i općine – prijatelji djece“. Akciju organiziraju Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju uz pokroviteljstvo UNICEF-ova ureda za Hrvatsku. Cilj akcije je motivirati odrasle u gradovima i općinama Hrvatske da potpunije ostvaruju prava i potrebe djece priznate u Konvenciji UN o pravima djeteta. Koordinacijski odbor akcije predlaže program aktivnosti svih sudionika akcije, prati programe i aktivnosti namijenjene djeci, analizira stanje i probleme

u ostvarivanju akcije, predlaže poduzimanje mjera za uspješno vođenje akcije, evidentira postignute rezultate te surađuje sa središnjim koordinacijskim odborom akcije.

Službeni status grada – prijatelja djece Velika Gorica dobila je 2006. g.. Dobivanje ovog naziva podrazumijeva nastavljane aktivnosti za djecu u istom opsegu s ciljem sustavne skrbi u svim područjima života djece. Počasni naziv je kreiran kao natpisna ploča koja je postavljena na ulazima u Grad i ispred zgrade Pučkog otvorenog učilišta. Status grada – prijatelja djece predstavlja značajno priznanje jer vrednuje trud i zalaganje na području brige o djeci. Status je također i obveza jer zahtijeva kontinuirano djelovanje za djecu, ne samo u onim aktivnostima koje su zakonska obveza, već i iznad zakonskih okvira, prema potrebama najmlađih stanovnika zajednice. Iako nije moguće riješiti sve probleme s kojima se susreću djeca i njihovi roditelji, ipak sudjelovanje u ovom projektu pokazuje visoku kvalitativnu razinu u području brige za djecu.

Svake godine u listopadu obilježava se Dječji tjedan Grada koji godinama predstavlja važnu gradsku manifestaciju koja obogaćuje početak svake nove školske godine i podsjeća odrasle na potrebu i važnost poštivanja dječjih prava. Koordinacijski odbor Akcije Velika Gorica – prijatelj djece odabire temu kojoj će Dječji tjedan biti posvećen i osmišljava, organizira i koordinira različite programe i aktivnosti u suradnji s ustanovama i udrugama na području Grada.

U Gradu aktivno djeluje dječje predstavničko tijelo - Dječje gradsko vijeće putem kojeg se promovira i ostvaruje pravo na sudjelovanje djece u lokalnoj zajednici. Dječje vijeće održava javne sjednice na kojima se raspravlja o problemima s kojima se susreću djeca u svom odrastanju. Članovi Dječjeg gradskog vijeća su predstavnici svih osnovnih škola i dječjih vrtića. Na sjednicu u Dječjem tjednu se pozivaju predstavnici gradske vlasti koji odgovaraju na pitanja djece. Dječje vijeće se redovito sastaje tijekom godine te aktivno sudjeluje na različitim događanjima čiji je cilj promoviranje prava djece i aktivno sudjelovanje djece u zajednici.

Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica je ustanova nastala kao odgovor na potrebu da se u lokalnoj zajednici provode dodatni sadržaji i programi rada s djecom, mladima i odraslima. Programi Centra su besplatni. Programi se dijele na (1) programe pozitivnog razvoja, (2) preventivne programe, (3) programe govorno-jezičnog razvoja i (4) programe stručnog usavršavanja. Načini rada su: radionice, individualni rad – savjetovanja i logopedski tretman, predavanja i tribine. Radionice se provode u grupama različite veličine, a u prosjeku broje 8-15 članova. U proces savjetovanja mogu se uključiti djeca, mladi, odrasli i obitelji, a u logopedski rad djeca predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta te njihovi roditelji. Jedna od zadaća Centra je i podrška stručnjacima koji se bave djecom i mladima, a koji rade u školama, vrtićima, Centru za socijalnu skrb, policiji, pravosuđu, zdravstvu, udrugama u Velikoj Gorici. Iz tog razloga u Centru se organiziraju tematska predavanja namijenjena stručnjacima koji se bave djecom i mladima. Svojom ulogom u zajednici i uspješnim radom, Centar se profilirao kao ustanova koja u potpunosti ispunjava svoju misiju pružanja podrške korisnicima za njihov kvalitetniji život. Podršku i pomoć u Centru dobiva oko 1.800 korisnika godišnje kroz programe koji se prilagođavaju potrebama i razvijaju u skladu s najsuvremenijim stručnim i znanstvenim spoznajama.

Posebno važan projekt koji omogućava školovanje djece s teškoćama u razvoju u redovnom odgojno-obrazovnom sustavu je projekt „Svako dijete ima pravo na obrazovanje“ koji se provodi od 2014. g. i financira iz Europskog socijalnog fonda. Projekt omogućava školovanje djece s teškoćama u razvoju uz

podršku pomoćnika u nastavi. Svake godine se na taj način školuje oko 60-ero djece, a projekt osigurava sredstva u iznosu od oko 2.500.000,00 kn na godišnjoj razini. Dodatno se iz gradskog proračuna financiraju pomoćnici u nastavi za djecu koja nisu uključena u navedeni projekt, a imaju potrebu za pomoćnicima u nastavi.

3.7.2.2. Djelovanja za mlade

U okviru djelovanja za mlade Grada, jedinica lokalne samouprave svojim godišnjim i trogodišnjim programima osigurava kvalitetnu ponudu raznovrsnih usluga i sadržaja za mlade. Na razini godišnjih planova u području mladih, važno je spomenuti Program djelovanja za mlade Grada Velike Gorice koji se iznova kreira svake godine uz donošenje financijskog proračuna Grada te izlazi kao javni dokument u Službenom glasniku, uz ostale programe javnih potreba u području društvenih djelatnosti, predškolskog odgoja, školstva, športa i kulture. Tim Programom osiguran je okvir djelovanja za mlade u lokalnoj zajednici koji omogućava strukturirano i specifično djelovanje za mlade. Djelovanje za mlade u okviru lokalne zajednice je, osim Programom djelovanja za mlade koji se donosi svaku godinu, definiran i slijedećim strateškim dokumentima i aktivnostima u Gradu Velikoj Gorici:

Program za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. do 2018. g.

Program za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. do 2018. g. rezultat je provedenog projekta Mladi u fokusu – razvoj lokalnog programa za mlade Grada Velike Gorice. Projekt Mladi u fokusu zajedno su provodili dionici lokalnog partnerstva na čelu s Gradom Velikom Goricom te udrugom Gas, udrugom Mozaik i Savjetom mladih Grada Velike Gorice. Projekt je sufinanciran od strane Grada i Ministarstva socijalne politike i mladih te je završio krajem listopada 2015. g.. Program za mlade, za razliku od godišnjeg programa djelovanja za mlade, nudi dugoročniji plan sa jasno definiranim ciljevima, mjerama i aktivnostima za mlade. Izrada novog Programa za mlade temeljila se na promociji projektnih aktivnosti u lokalnoj zajednici, suradnji sa srednjim školama Grada, evaluaciji Programa djelovanja za mlade Grada Velike Gorice 2009. – 2015. g., edukaciji za mlade te Istraživanju potreba i problema mladih Grada i provedbu fokus grupa s mladima.

Opći cilj Programa za mlade Grada jest osigurati kvalitetniji i sadržajniji život mladih u Gradu Velikoj Gorici međusobnom suradnjom predstavnika lokalne vlasti, lokalnih dionika i predstavnika mladih u trogodišnjem razdoblju.

Program za mlade Grada za razdoblje od 2016. do 2018. g. usmjerit će se na slijedećih 9 specifičnih ciljeva koji će se ostvariti kroz definirane mjere i pripadajuće aktivnosti u trogodišnjem razdoblju:

1. Osigurati visoku kvalitetu provedbe i supervizije Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. do 2018. g.
2. Razviti neformalne obrazovne programe koji odgovaraju potrebama mladih Grada Velike Gorice
3. Razviti sustav podrške mladima za aktivno sudjelovanje na lokalnoj razini te stvoriti poticajno okruženje za razvoj udruga mladih i za mlade
4. Unaprijediti izvan nastavni infrastrukturni sadržaj za studente u Gradu Velikoj Gorici
5. Poboljšati transparentnost informacija za mlade i informiranost mladih u Gradu Velikoj Gorici
6. Doprinijeti jačanju kompetencija mladih za tržište rada
7. Poticati i uključiti mlade u volonterske aktivnosti u lokalnoj zajednici
8. Unaprijediti postojeću ponudu socijalnih usluga za mlade u lokalnoj zajednici i osigurati kvalitetnu psihološku podršku mladima
9. Osigurati održivost kvalitete programa kulture mladih i programa nezavisne kulture mladih u Gradu Velikoj Gorici.

Svake godine, u narednom trogodišnjem razdoblju, razrađivati će se Akcijski planovi djelovanja s određenim mjerama i aktivnostima Programa za mlade koji će se realizirati u određenom vremenskom razdoblju. Program za mlade predstavlja svojevrsan vodič djelovanja za mlade i s mladima na području Grada Velike Gorice u čijoj će provedbi sudjelovati gradske institucije i organizacije civilnog društva. Navedeni program će svojim provedbenim akcijskim planovima osigurati kvalitetnije sadržaje za mlade i ostale građane Velike Gorice u navedenom trogodišnjem razdoblju.

Financijska potpora udrugama za mlade i udrugama mladih

Na području Grada djeluje nekoliko udruga mladih i nekoliko udruga koje se bave mladima. Gra podržava postojeće udruge mladih čije djelovanje predstavlja važan doprinos jačanju scene civilnog društva u našoj lokalnoj zajednici. Gradonačelnik objavljuje Javni poziv za predlaganje projekata udruga mladih i udruga za mlade temeljem Uredbe Vlade RH o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (NN br.26/15). Udruge mladih putem ovog Javnog poziva, prijavljuju kvalitetne kulturne, zabavne i društvene programe za mlade koje provode u Gradu.

Dani mladih

Na inicijativu udruga mladih, svake godine provodi se programska manifestacija Dani mladih. Organiziranje Dana mladih omogućuje aktivno sudjelovanje mladih u osmišljavanju kulturnih, zabavnih i edukativnih sadržaja te njihovu suradnju sa kulturnim i odgojno obrazovnim ustanovama u Gradu Velikoj Gorici. Dani mladih su svake godine posvećeni aktualnoj temi za mlade te svojim sadržajima pokrivaju potrebe učenika srednjih škola, studenata i onih koji, bez obzira na godinu, čeznu za dobrim kulturno umjetničkim programima u Velikoj Gorici. U provedbi aktivnosti Dana mladih, povremeno se uključuju i članovi Savjeta mladih Grada Velike Gorice.

Osnivanje Goričkog kluba mladih

Gorički klub mladih predstavlja pilot projekt Grada Velike Gorice koji je proizašao iz mjere 18. Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. do 2018. g.. Navedena mjera dio je specifičnog cilja 9. koji se odnosi na osiguranje održivosti kvalitete programa kulture mladih i programa nezavisne kulture mladih u Gradu Velikoj Gorici. Istraživanje problema i potreba mladih u Gradu Velikoj Gorici, koje je provedeno u sklopu projekta Mladi u fokusu – razvoj lokalnog programa za mlade Grada Velike Gorice, pokazalo je kako 38,5% ispitanih mladih nije aktivno i kako se ne bave nekim oblikom društvenog angažmana u svoje slobodno vrijeme. Od onih koji su aktivni u slobodno vrijeme, 23.3% ih je aktivno u nekom sportskom klubu, njih 15.4% u crkvi, 12.6% u DVD-u te 10% u nekoj od udruga. Također, mladi kao najveći problem prepoznaju nedovoljno mjesta za izlaske koji zadovoljavaju njihove potrebe. Ukupno je više od 60.1% ispitanih mladih istaknulo problem nedovoljnog broja mjesta za izlaske. Osim mjesta za izlaske, 58.4% mladih problem vidi i u nedostatku kulturnih događaja poput koncerata, izložbi, književnih večeri i sličnih događanja. Mladi su u istraživanju istaknuli kako nisu dovoljno informirani o događanjima na području kulture jer smatraju da promocija samih događaja nije transparentna i dostupna. Najveći interes mladih u navedenom Istraživanju bio je za otvaranjem Centra za mlade, odnosno Kluba za mlade. Ukupno 67.5% ispitanih je pokazalo interes za otvaranjem Centra ili kluba za mlade. Istaknuti sadržaj koji bi mladi željeli imati u Klubu navedeno istraživanje usmjerava na kulturne sadržaje, filmska događanja, radionice, predavanja, volontiranje, savjetodavne i edukativne sadržaje za mlade. Pokretanje Goričkog kluba mladih proizašlo je iz provedenog jednogodišnjeg projekta Mladi u

fokusu koji je osim Istraživanja o potrebama i problemima mladih, producirao i Program za mlade koji predstavlja temeljni dokument djelovanja za mlade u Velikoj Gorici u narednom trogodišnjem razdoblju.

Ciljevi osnivanja Goričkog kluba mladih:

- provedba Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. – 2018. g.
- osigurati mladima mogućnost za korisno i organizirano provođenje slobodnog vremena u lokalnoj zajednici
- stvaranje mjesta koje pruža prijateljsko, otvoreno i podupiruće okruženje za mlade ljude, bez obzira na njihove interese ili iskustva.
- stvoriti povoljne uvjete za intelektualni i kreativni razvoj mladih ljudi u lokalnoj zajednici
- pružiti mladim ljudima pristup odgovarajućim informacijama sukladno njihovim interesima i zahtjevima
- promicati kod mladih ljudi usvajanje znanja i vještina izvan sustava formalnog obrazovanja, kroz provedbu različitih programa, projekata i aktivnosti neformalnog obrazovanja
- promicati sudjelovanje mladih u organizacijama civilnog društva i inicijativama mladih te volontiranje mladih
- promicati uključivanje mladih s manje mogućnosti u aktivnosti kluba
- konzultirati mlade o njima važnim pitanjima te pružiti prostor za savjetovanje i podršku mladima
- promicati sudjelovanje mladih u aktivnostima, projektima i programima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Tablica 34. Osnovna djelatnost Goričkog kluba mladih

Prostor za druženje mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub za mlade raspolaže prostorom za neformalna druženja mladih • Prostor je Youth friendly –postoji prostorija poput dnevnog boravka u kojoj mladi mogu čitati, učiti, pisati, igrati društvene igre i sl. U navedenoj prostoriji se održavati će se edukacije, tribine, prikazivati filmovi i sl.
Prostor za informiranje i savjetovanje mladih	<ul style="list-style-type: none"> • U Goričkom klubu za mlade, mladi će se moći informirati o temama i pitanjima koje su od važnosti za mlade – tipa provođenje slobodnog vremena, kulturni i zabavni sadržaji, edukacije, volonterstvo i sl. Savjetovanje u stresnim i izazovnim životnim situacijama.
Prostor za neformalnu edukaciju	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub mladih organizirati će aktivnosti neformalne edukacije – tečajeve, treninge i radionice razne tematike (ljudska prava, mediji, borba protiv socijalne isključenosti, umjetnosti, okoliša, zdravlja, rješavanja sukoba i sl.). Neformalno učenje usmjerava se zadovoljavanju određene potrebe a ne dobivanju kvalifikacije.
Mobilnost i međusobna suradnja	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub za mlade biti će platforma za poticanje mobilnosti mladih ljudi: Erasmus, Salto Youth, EU projekti i slično.
Prostor za kulturno-umjetničke i hobi aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub mladih će mladima ponuditi mogućnost umjetničkog izražavanja pružajući im potporu u realizaciji raznih kulturno – umjetničkih pothvata(slikanje, snimanje filma, dj-ati, žongliranje, recitiranje, igranje šaha, plesanje, gluma, organiziranje koncerata,...)
Prostor za inicijative mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub mladih ponuditi će mladima odgovarajuće okruženje i potporu za njihove individualne interese i inicijative
Prostor za udruge mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Gorički klub mladih omogućiti će udrugama mladih korištenje prostora za rad/okupljanje/provođenje programa • Gorički klub mladih podržavati će razvoj novih udruga mladih kroz edukacije i radionice o organizacijama civilnog društva

Izvor: Podatci naručitelja iz 2017. g.

Pokretanje Goričkog kluba mladih povezano je sa vizijom Programa za mlade te je stoga provedba ove mjere važna i za provedbu ostalih mjera i aktivnosti Programa za mlade. Vizija Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje od 2016. – 2018. je stvaranje poticajnije i otvorenije lokalne zajednice u kojoj djeluje multifunkcionalni prostor za mlade koji mladima pruža podršku, kvalitetne sadržaje unutar slobodnog vremena, edukaciju, savjetovanje te, zajedno s Gradom Velikom Goricom, provodi programske aktivnosti za mlade. Gorički klub mladih vode aktivni mladi u suradnji sa Gradom Velikom Goricom koji u cijelosti financira rad kluba.

Aktivnosti Savjeta mladih Grada Velike Gorice

Savjet mladih Grada Velike Gorice kao savjetodavno tijelo jedinice lokalne samouprave promiče i zagovara prava, potrebe i interese mladih na području Grada Velike Gorice. Tako sadašnji saziv broji 11 članova koji se biraju na razdoblje od tri godine. Savjet mladih sudjeluje na nekim aktivnostima vezanim uz djelovanje za mlade u Gradu Velikoj Gorici. Svake godine Savjet mladih donosi Plan i program rada po kojem definira i provodi svoje aktivnosti u lokalnoj zajednici.

3.7.3. Informatizacija stanovništva

U Pučkom otvorenom učilištu Velika Gorica organizira se program usavršavanja iz informatike koji je verificiran od MZOŠ. Uz to, informatička edukacija se provodi u dvije privatne informatičke škole. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, kada se radi o informatičkoj pismenosti, 56% stanovnika je upoznato s obradom teksta, 49% sa tabličnim izračunima, 58% se zna koristiti elektroničkom poštom, a 62% se koristi Internetom. Iz ovoga se može zaključiti kako je uglavnom polovina stanovništva Velike Gorice informatički pismena.

Tablica 35. Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti 2011. g.

Grad Velika Gorica	Spol		Ukupno
	M	Ž	
Obrada teksta			
Da	16.119	16.144	32.263
Ne	10.905	13.187	24.092
Nepoznato	155	153	308
Tablični izračuni			
Da	14.125	13.939	28.064
Ne	12.883	15.377	28.260
Nepoznato	171	168	339
Korištenje elektroničke poštom			
Da	16.698	16.487	33.185
Ne	10.325	12.844	23.169
Nepoznato	156	153	309
Korištenje internetom			
Da	17.917	17.553	35.470
Ne	9.072	11.751	20.823
Nepoznato	190	180	370
Ukupno	27.179	29.484	56.663

Izvor: www.dzs.hr, Popis stanovništva iz 2011. g., preuzeto 18. srpnja 2017. g.

3.7.4. Tehnička kultura

Tehnička kultura se u Gradu Velikoj Gorici formalno iskazuje kroz djelovanje Zajednice tehničke kulture Grada Velike Gorice. Ona okuplja osam udruga tehničke kulture, koje su se odlukom o udruživanju udružile u Zajednicu čije su djelatnosti: poticanje i promicanje tehničke kulture, programi odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina, specifični programi odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina koji obuhvaćaju djecu s posebnim potrebama, programi prekvalifikacije i dokvalifikacije djelatnika, organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija kroz sajmove, izložbe, nabava opreme i održavanje objekata tehničke kulture od interesa za Grad Veliku Goricu.

Zajednicu tehničke kulture Grada Velike Gorice čine sljedećih 8 udruga tehničke kulture:

- Aeroklub „Velika Gorica“
- Društvo pedagoga tehničke kulture i informatike Velika Gorica (DP TK&INFO)
- Radioklub „Velika Gorica“
- Informatički klub „VEL_IK“ Velika Gorica
- Automodelarski klub „v-MAX“ Velika Gorica
- Informatički klub «Polet INFO» Buševac
- Udruga Turopoljski tehničari - TurTeh
- Modelarski aeroklub Velika Gorica

Općenito, aktivnosti, poslovi i djelatnosti iz Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Grada Velike Gorice su:

Tablica 36. Presjek djelatnosti udruga u tehničkoj kulturi

Programi rada udruga tehničke kulture	<ul style="list-style-type: none">• Aeroklub „Velika Gorica“ - Klub ima 30-tak aktivnih članova od kojih se neki i profesionalno bave zrakoplovstvom, Aeroklub posjeduje jedan zrakoplov tipa PA-18-150 za vuču jedrilica, dvije školsko-trenažne jedrilice tipa Blanik-L-13 i jednu natjecateljsku jedrilicu Cirrus standard.• Društvo pedagoga tehničke kulture i informatike Velika Gorica je strukovna organizacija tehničke kulture, prometne kulture i informatike. Cilj osnivanja Društva je osposobljavanje za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina učenika srednjih i osnovnih škola, učitelja i drugih zainteresiranih građana.• Radioklub „Velika Gorica“ djelatnostima je usmjeren na razvitak i promidžbu radioamaterizma, radiogoniometrije, elektronike, elektrotehnike, antenskih sustava, radiokomunikacije i radiotelegrafije putem tečaja za radioamatere konstruktore početnike i napredne, tečaja za radiogoniometriste ARG uz sudjelovanje na domaćim i međunarodnim natjecanjima.• Informatički klub „VEL-IK“ Velika Gorica za cilj ima širenje informatičke pismenosti kroz druženje učenika srednjih škola s područja Grada Velike Gorice i okolice. Klub djeluje kroz sljedeće sekcije: sekcije za pripremu učenika za natjecanja – početnici i napredni te Sekcije robotike.• Automodelarski klub „v-MAX“ Velika Gorica surađuje s osnovnim i srednjim školama na području Velike Gorice i radi na osposobljavanju natjecatelja za sudjelovanje u utrkama prvenstva Hrvatske i međunarodnim natjecanjima u klasama 1:5 TC, 1:5 formula 1, 1:6 off-road te 1:10 elektro.• Informatički klub «Polet INFO», Buševac ima cilj edukacije mladih iz Buševca
--	---

	<p>i okolnih naselja u korištenju informatičkih tehnologija. Klub pruža informatičku podršku svim udrugama s područja MO Buševac, održava web stranicu SD Polet Buševac i informatički prati međunarodni šahovski turnir juniorki u Buševcu. Suraduju s Mjesnim odborom Buševac za koji vrše obradu zapisnika sa sjednica.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udruga Turopoljski tehničari – Tur Teh je novoosnovana udruga koja je s radom započela 2017. g., a sa ciljem rada s djecom i mladima kroz popularne radionice iz različitih područja tehničke kulture. • Modelarski aeroklub Velika Gorica ima svrhu amaterskog rada na odgoju i tehničkom obrazovanju zrakoplovnog pomlatka te okupljanje građana koji se bave zrakoplovnim modelarstvom te imaju motivaciju za rekreaciju i rad na razvijanju tehničke kulture i zrakoplovnog športa. Okuplja 30-tak članova raznih dobnih skupina od djece osnovnoškolske dobi do umirovljenika.
Program Centra tehničke kulture	<ul style="list-style-type: none"> • Centar tehničke kulture je organizacijska jedinica Zajednice tehničke kulture Grada Velike Gorice. Zadatak Centra je okupljanje djece i mladeži koja pokazuju izrazite sposobnosti u određenoj grani tehnike. Centar organizira provođenje programa u oblastima informatike, foto-video tehnike, robotike, radiotehnike i elektronike, a kao oblik šire organizacije u njemu se provode Ljetna i Zimska škola informatike.
Programi održavanja objekata i otvorenih prostora za potrebe tehničke kulture Grada	<ul style="list-style-type: none"> • Prostor dvonamjenskog skloništa, Cvjetno naselje bb - Prostor dvonamjenskog skloništa koriste sve udruge tehničke kulture stalno ili povremeno za realizaciju svojih programa rada. • Letjelište u Buševcu – održavaju ga članovi Aerokluba. Ima osnovnu infrastrukturu, s prioritetom izgradnje niskonaponske mreže i hangara za smještaj jedrilica.
Programi smotri, natjecanja i izložbi u tehničkoj kulturi	<ul style="list-style-type: none"> • Redovito se provode aktivnost susreta učenika osnovnih i srednjih škola kroz natjecanja i smotre tehničkog stvaralaštva mladeži i Dani mladih informatičara. U sklopu manifestacije «Goričke večeri» u lipnju svake godine, Zajednica tehničke kulture Grada Velike Gorice i njene udruge članice predstavljaju svoj rad i rezultate.
Međunarodna suradnja u tehničkoj kulturi	<ul style="list-style-type: none"> • Zajednica tehničke kulture Grada Velike Gorice i njene udruge članice, u skladu sa svojim rezultatima te tehničkim i financijskim mogućnostima, sudjeluju na međunarodnim natjecanjima i smotrama tehničkog stvaralaštva, čime potiču međunarodnu suradnju između srodnih udruga tehničke kulture.

Izvor: Upravni odjel za predškolski odgoj, školstvo i šport, Preuzeto: 6. srpnja 2017. g.

3.7.5. Kultura

Financiranje i obavljanje djelatnosti kulture regulirani su Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi (NN 47/90, 27/93, 38/09), Zakonom o kulturnim vijećima (NN 48/04, 44/09, 68/13), Zakonom o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08), Zakonom o upravljanju javnim ustanovama u kulturi (NN 96/01), te posebnim zakonima koji uređuju pojedine djelatnosti kulture (Zakon o knjižnicama, Zakon o muzejima, Zakon o udrugama, Zakon o Pučkim otvorenim učilištima, Zakon o kazalištima, Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara).

Radi predlaganja ciljeva kulturne politike i mjera za njezino provođenje, a posebice za predlaganje programa javnih potreba u kulturi za koje se sredstva osiguravaju u proračunu Grada te radi ostvarivanja utjecaja kulturnih djelatnika i umjetnika na donošenje odluka važnih za kulturu i umjetnost, sukladno Zakonu o kulturnim vijećima (NN 48/04, 44/09, 68/13), osnovano je Kulturno vijeće Grada Velike Gorice. Djelatnost kulture ostvaruje se kroz četiri osnovna programska područja navedena u tablici u nastavku.

Tablica 37. Presjek glavnih djelatnosti u kulturi

Zaštita kulturnih dobara	Djelatnost ustanova u kulturi	Djelatnost udruga u kulturi	Kapitalno ulaganje i održavanje objekata u kulturi
Kulturna dobra od lokalnog značaja	Pučko otvoreno učilište Velika Gorica	Udruge koje se bave kulturno umjetničkim amaterizmom	Obnova i redovno održavanje objekata kulture
Kulturna dobra od nacionalnog značaja, zaštićena rješenjem Ministarstva kulture	Muzej Turopolja	Ostale udruge koje se bave organizacijom kulturnih programa	Izgradnja novih objekata kulture
	Gradska knjižnica Velika Gorica		

Izvor: Podatci Grada Velike Gorice iz 2017. g.

3.7.5.1. Zaštita kulturnih dobara

Cilj programa „Zaštita kulturnih dobara“ je zaštititi i očuvati materijalnu i kulturnu vrijednost kulturnih dobara te produžiti vrijeme njihova trajanja. Na području Grada Velike Gorice nalaze se kulturna dobra koja su zaštićena rješenjem Ministarstva kulture, ali i dobra od lokalnog značenja. Dobra od lokalnog značenja (javna plastika na javnim gradskim površinama) popisana su 2001. g.. Dobra od značaja za RH i dobra od lokalnog značenja evidentirana su u prostorno – planskoj dokumentaciji Grada.

Dobra od lokalnog značenja

Na području Grada Velike Gorice evidentirano je oko stotinjak objekata koji se ubrajaju u gradsku javnu plastiku. To su skulpture, spomen- ploče, spomen-obilježja, poklonci, križna drva i kapelice/poklonci koji se nalaze na javnim gradskim površinama, u javnim gradskim prostorima, u dvorištima škola, vrtića i poduzeća.

Dobra od nacionalnog značaja

Ministarstvo kulture prepoznalo je i valoriziralo materijalna (pokretna i nepokretna) i nematerijalna kulturna dobra na području GVG. Nepokretna kulturna dobra detaljno su obrađena i popisana u Konzervatorskoj podlozi za Prostorni plan uređenja Grada Velike Gorice, izrađen 2002.-2006. g. od

Konzervatorskog odjela u Zagrebu zajedno s mjerama i uvjetima zaštite te Izmjenama i dopunama Konzervatorske podloge za potrebe izrade 1. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Velike Gorice 2007. g.. Kategorije zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara su: kulturno povijesne cjeline, pojedinačno zaštićene povijesne građevine i primjeri tradicijske arhitekture te arheološka područja i lokaliteti.

Od zaštićenih kulturno povijesnih cjelina najreprezentativnije je središte naselja Velike Gorice u kojem je koncentriran najveći broj kulturno-povijesnih i arhitektonski zanimljivih objekata poput zgrade Muzeja Turopolja, zgrade Veleučilišta, crkve Navještenja Blažene Djevice Marije i drugih objekata svjetovne i sakralne namjene.

Najatraktivnije pojedinačno zaštićene građevine:

- Stari grad Lukavec je najzanimljivija građevina svjetovne namjene na području GVG, upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture 1963. g.. Objekt se obnavlja od 1998. g. prema Programskoj skici uređenja unutrašnjosti Starog grada u Lukavcu, dokumentu u kojem je određena buduća namjena i dane osnovne smjernice za njegovu obnovu. Buduća namjena je detaljnije opisana pod točkom 4. turizam;
- U kategoriju pojedinačno zaštićenih spomenika ubraja se i kurija Modić Bedeković u Donjoj Lomnici. Posebnost kurije Modić Bedeković je u očuvanosti cjelokupnog ambijenta koji uključuje kuću s bogatim i dobro očuvanim kućnim inventarom, dvorište s pomoćnim zgradama te prostrani i održavani krajobraz. Ona je posljednji, u cijelosti sačuvani, primjer drvene stambene arhitekture vlastele u Turopolju s početka 19. stoljeća. Kurija je obnovljena i otvorena za javnost 2013. g.;
- Od vjerskih objekata najreprezentativnije su drvene kapele: Sv. Ivana Krstitelja u Buševcu, Sv. Roka u Cvetković Brdu, Sv. Antuna Padovanskog u Gustelnici, Ranjenog Isusa na Plesu, Sv. Barbare u Velikoj Mlaki;
- Turopolje je poznato i po očuvanosti drvene stambene arhitekture, drvenim čardacima i kućama prizemnicama. U tijeku je program evidentiranja i snimanja tradicijske arhitekture, nakon čega slijedi valorizacija i izrada mjera zaštite.

Pokretna kulturna dobra čuvaju se u Muzeju, Knjižnici, župama velikogoričkog kraja ali i u udrugama. To su arhivska i knjižna građa, sakralni interijeri, arheološka i etnografska građa, likovne zbirke. Najvrjednija pokretna kulturna dobra i zbirke zaštićene su rješenjem Ministarstva kulture te se nalaze u Registru kulturnih dobara RH.

3.7.5.2. Djelatnost udruga u kulturi

Turopolje je oduvijek bilo poznato kao kraj koji posebno čuva tradiciju i običaje te stoga i ne čudi brojnost kulturno-umjetničkih udruga čija je djelatnost usmjerena na čuvanje tradicijskih kultura. Na zaštiti tradicijskih vrijednosti najprepoznatljivije i najbrojnije su sljedeće udruge: Zajednica kulturno umjetničkih udruga Grada Velike Gorice, Plemenita općina turopoljska i Folklorni ansambl „Turopolje“.

Zajednica kulturno umjetničkih udruga Grada Velike Gorice čini 18 udruga koje ukupno imaju 1.637 članova, od čega je 753 djece. Rad je organiziran u 76 sekcija različitih programa: folklorne sekcije, tamburaške sekcije, pjevački zborovi, dječji zborovi, dramske grupe, mažoret timovi, izdavačka

djelatnost te foto sekcija. Grad podržava redovan rad i posebne programe udruga. Posebni programi koje organizira Zajednica kulturno umjetničkih udruga Grada Velike Gorice i njezine članice su: Smotra folklornih ansambala Grada Velike Gorice, Smotra folklornih ansambala Zagrebačke županije, Turopoljska šetnica, Turopoljski dječji festival „Osmijeh na dar“, Manifestacija „Vojkovi dani“, Manifestacija „Dani Svetog Vida“, „Ivanje u Novom Čiču“, „Ivanje u Buševcu“, Međunarodni festival tradicijskih glazbala, Susreti pučkih kazališta „Kaj buš“, Međunarodni festival malih pjevačkih sastava, Međunarodna smotra mažoret timova i pratećih puhačkih orkestara te sudjelovanja u manifestacijama „Veliki i Mali fašnik“, „Turopoljsko jurjevo“ i „Goričke večeri“.

Plemenita općina turopoljska (POT) je udruga građana (700 članova) kojoj je cilj njegovanje turopoljske tradicije, ali i stvaranje suvremenog identiteta velikogoričkog kraja. Povijesna vojna postrojba Turopoljski banderij posebno je atraktivna i uvijek rado viđena na svim gradskim manifestacijama. Programi koje organizira udruga su: Obnoviteljsko spravišće, Žirovinsko spravišće, Lucijsko spravišće i Turopoljski spominki. Manifestacija Turopoljsko jurjevo koje se organizira u Starom gradu Lukavcu je najveća i najprepoznatljivija manifestacija velikogoričkog kraja.

Folklorni ansambl „Turopolje“ okuplja veliki broj djece i mladih (oko 300) te u svojstvu gradskog ansambla organizira ili sudjeluje u brojnim kulturnim programima, a najzahtjevniji i najpoznatljiviji je Međunarodni festival folkloru u Velikoj Gorici. Programi koje Udruga organizira tijekom godina su: cjelovečernji koncert u Zagrebačkom kazalištu, Komedijska u pučkom otvorenom učilištu Velika Gorica, Humanitarni koncert, Turopoljsko jurjevo na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu, Međunarodni festival folkloru i Dječji folklorni susreti u Velikoj Gorici.

3.7.5.3. Kapitalna ulaganja i održavanje objekata kulture

Prostorni uvjeti, kvaliteta i veličina prostora za obavljanje kulturnih djelatnosti najčešće se propisuju zakonskim aktima. Prostor od 730 m² (na dvije lokacije), kojim trenutno raspolaže knjižnična djelatnost u Velikoj Gorici, veličinom ne zadovoljava stvarne potrebe niti propisane Standarde. Prema Standardima, za obavljanje knjižnične djelatnosti u Velikoj Gorici trebalo bi osigurati prostor od oko 1800 m².

Grad obnovio je zgradu Pučkog otvorenog učilišta 2006. g., uređen je i otvoren zasebni dječji odjel u potkrovlju zgrade, a preuređen je i odjel za odrasle. Zgrada u Galženici izgrađena je prije 30 godina te sve teže može zadovoljiti potrebe korisnika. Prostorni uvjeti su loši, instalacije su stare, prostor je pretrpan, predviđen je za 15.000 knjiga, a budući da nedostaje depo trenutno se u njemu nalazi 30.000 knjiga. Nedostaje prostor za rad s djecom, a i čitaonički prostor je pretijesan za broj svakodnevnih korisnika.

Problem nedostatka odgovarajućeg prostora za kvalitetno obavljanje djelatnosti ima i Muzej Turopolja. Gorući problem je nedostatak odgovarajućeg prostora za depo zbog čega je i manji otkup muzejskih predmeta. Trenutno se za ovu namjenu koristi prostor skloništa u Kolarevoj bb koji zbog vlage nije primjeren za pohranu muzejskih zbirki. Zgrada Muzeja Turopolja je male korisne površine. Skućenost prostora posebno se primjećuje pri organizaciji radionica, predavanja i izložbi.

Brojne udruge koriste gradske prostore u Velikoj Gorici i okolnim naseljima. O ovim prostorima brine Grad koji je ujedno i vlasnik. Kvaliteta i opremljenost prostora u zadnje vrijeme je znatno unaprijeđena.

Jedino je, zbog svoje dvostruke namjene (skladište i objekt kulture), objekt u Kolarevoj bb kojeg koristi Folklorni ansambl „Turopolje“ i Muzej Turopolja ostao neuređen.

3.7.5.4. Djelatnosti ustanova u kulturi

Grad je osnivač Muzeja Turopolja, Pučkog otvorenog učilišta Velika Gorica i Gradske knjižnice Velika Gorica te je dužan osigurati sredstva za djelatnosti ustanova koje se sukladno Zakonu o financiraju javnih potreba u kulturi financiraju sredstvima iz proračuna i osigurati sredstva za programe za koje je Kulturno vijeće utvrdilo da su od interesa za Grad.

Pučko otvoreno učilište Velika Gorica

Pučko otvoreno učilište Velika Gorica je ustanova koja obavlja djelatnost kulture i obrazovanja. Djelatnost Pučkog učilišta financira se iz vlastitih prihoda i iz proračuna Grada Velike Gorice. Za pojedine programe koji su uvršteni u program javnih potreba Županije i u program javnih potreba Republike Hrvatske izdvajaju se sredstva u proračunu Zagrebačke županije i državnom proračunu. Pučko otvoreno učilište djeluje na dvije lokacije, u Zagrebačkoj 37 i na Trgu Stjepana Radića 5. Osim Pučkog otvorenog učilišta ove prostore koristi i Gradska knjižnica Velika Gorica. Obrazovni programi i programi kulture organiziraju se i provode unutar tri ustrojstvene jedinice: Odjel za kulturu, Gradsko kazalište – Scena „Gorica“ i Odjel za obrazovanje.

Odjel za kulturu organizira različite programe i aktivnosti, od izdavačke djelatnosti kojom se potiče književno stvaralaštvo kod djece, mladih i odraslih te popularizira i obrađuje gospodarske i kulturno-povijesne teme vezane uz Veliku Goricu i unutar koje je najpoznatija književna nagrada „Albatros“, koja se dodjeljuje sa ciljem afirmacije novih djela i novih imena u hrvatskoj književnosti; zatim kinematografska djelatnost koja se posljednjih godina značajno revitalizirala zahvaljujući Dolby Digital Cinema zvuku i digitalnom 2D, odnosno 3D projektoru te brojnim revijama koje organizira, poput revije „Može i bez Hollywooda“ ili „TDF-a“; zatim glazbena djelatnost koja svoj program fokusira na ozbiljnu glazbu, ali i kreiranje novih festivala među kojima svakako treba istaknuti festival svjetskog karaktera - Velikogorički brass festival – festival posvećen limenim puhačkim instrumentima, Exposure music festival – odnosno festival kantautora te plesni festival „#Sher-aj pokret“, izložbena djelatnost realizira se na dvije lokacije u Zagrebačkoj 37, gdje uglavnom izlažu članovi udruge ULIKUM te na Trgu Stjepana Radića 5 gdje djeluje moderna Galerija Galženica, koja je osnovana 1980. g. i od tada kontinuirano - isprva kao jedna od zagrebačkih galerija suvremene umjetnosti, a nakon osamostaljenja Velike Gorice, kao jedina velikogorička galerija toga tipa koja prati, promiče i producira suvremenu umjetnost.

Gradsko kazalište - Scena „Gorica“ osnovano je kao ustrojstvena jedinica Pučkog učilišta 2008. g., a bavi se organiziranjem kazališnih predstava u vlastitoj produkciji i koprodukciji, organizira gostovanja drugih kazališta u vlastitim prostorima te s kazališnim predstavama vlastite produkcije gostuje na festivalima i u drugim kazališnim kućama.

Odjel za obrazovanje kontinuirano provodi program škole stranih jezika te povremeno programe osposobljavanja, tečajeve, tribine i seminare. Ovaj Odjel također unazad nekoliko godina bilježi porast polaznika, a ujedno je i osuvremenjen suvremenom metodom pristupa učenju kroz platformu e-learninga.

Pučko otvoreno učilište Velika Gorica bilo je nositelj EU projekta EDUVGPPPLUS iz područja obrazovanja iz kojeg je povučeno oko 1.200.000,00 kuna.

POU Velika Gorica posjeduje dvoranu kapaciteta 303 mjesta u Zagrebačkoj 37, te dvoranu kapaciteta 150 mjesta na Trgu Stjepana Radića 5, dvoranu – Gradsku vijećnicu kapaciteta 78 mjesta, konferencijsku dvoranu kapaciteta 30 mjesta, 8 učionica ukupno kapaciteta 100 mjesta.

Muzej Turopolja

Djelatnost Muzeja je sustavno prikupljanje, evidentiranje, čuvanje, stručna zaštita, znanstvena obrada i prezentiranje muzejskih predmeta i druge muzejske građe, izlaganje na izložbama, izdavanje kataloga i stručnih publikacija, promicanje muzejske struke, suradnja s muzejskim i drugim institucijama u zemlji i inozemstvu. Muzej Turopolja smješten je u zgradi bivšeg sjedišta Plemenite općine Turopoljske tzv. Turopoljskom Gradu, u kojoj je stolovao i turopoljski župan. To je građevina iz baroknog razdoblja podignuta 1750. g..

Muzej je osnovan 1960. g.. Fundus Muzeja Turopolja broji oko 3.500 predmeta podijeljenih u četiri zbirke: etnografska, arheološka, kulturno povijesna i likovna. Muzej Turopolja spada u muzeje zavičajnog tipa te brine o kulturnom nasljeđu Turopolja, Pokuplja, Posavine i Vukomeričkih gorica. Fototeka Muzeja broji oko 10.000 fotografija, negativa i dijapozitiva, a muzejska stručna biblioteka oko 700 naslova. Stalni postav Muzeja Turopolja zauzima čitav gornji kat muzejske zgrade i njega sačinjava oko 350 izložaka iz svih četiri ranije spomenutih zbirke. U prizemlju muzejske zgrade nalazi se izložbena dvorana za povremene izložbe, te dio muzejskih depoa za čuvanje predmeta iz fundusa. Muzejski postav Muzeja Turopolja smješten je na četiri lokacije: u zgradi na Trgu kralja Tomislava 1, u kuriji Modić Bedeković u Donjoj Lomnici koja je od rujna 2013. g. otvorena za javnost, u tradicijskoj kući u Šćitarjevu te Ključić brdu gdje se nalazi Zavičajna zbirka Vukomeričkih gorica. Za pohranu muzejskih zbirke (depo) Muzej koristi prostor skloništa u Kolarevoj bb te prostor u dvorištu bivše Galerije Kordić u Šetalištu Franje Lučića. Od 1994. g. Muzej provodi arheološka istraživanja na *Župnoj livadi* u Šćitarjevu. Muzej ima osam zaposlenih djelatnika.

Gradska knjižnica

Djelatnost Knjižnice je nabava, obrada i čuvanje knjižne građe, izrada biltena, kataloga i bibliografija, tiskanje publikacija, posudba, poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižne građe, vođenje dokumentacije o građi i korisnicima. Gradska knjižnica Velika Gorica djeluje na tri lokacije: Središnji odjel za odrasle te zasebni Dječji odjel nalaze se u zgradi Pučkog otvorenog učilišta u Zagrebačkoj 37, a Područna knjižnica Galženica u zgradi Doma kulture na Trgu Stjepana Radića 5, što ukupno čini 730 m² prostora. Pokazatelji godišnjeg opsega djelatnosti Knjižnice su: cirkulacija građe od 210.052 sveska, 64.021 posjeta, 1.454 korisnika Interneta, 44.495 posjeta Internetskim stranicama, organizacija 111 različitih kulturnih programa i akcija: Noć knjige, likovni natječaj za učenike osnovnih škola velikogoričkog područja, natječaj za naj pismo, Lektiraonica (debata o čitanju lektire), Čitatovnica, Pripovjedaonica bajki, književni susreti, Tradicijske vrijednosti Turopolja, suradnja knjižnice, škola i vrtića i druga brojna događanja. Svaki šesti stanovnik Velike Gorice je član Gradske Knjižnice, a ona ima 20 zaposlenih osoba.

Tablica 38. Broj članova gradske knjižnice za razdoblje od 2009. do 2015. g.

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Broj članova	10.896	10.950	11.233	10.866	10.814	10.865	10.806

Izvor: www.gorica.hr, Službeni glasnik Velike Gorice, g. XXII, br. 10/16, preuzeto 4. svibnja 2017. g.

Tablica 39. Odobrena sredstva i kretanje nabave knjiga za razdoblje od 2009. do 2015. g.

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Odobrena sredstva	630.000	560.690	500.830	488.003	488.083	508.848	500.000
Broj svezaka	6.938	6.375	5.950	5.697	5.583	5.593	5.722

Izvor: www.gorica.hr, Službeni glasnik Velike Gorice, g. XXII, br. 10/16, preuzeto 4. svibnja 2017. g.

3.7.5.5. Manifestacije u kulturi

U nastavku se nalazi pregled važnijih manifestacija u kulturi koje se kontinuirano organiziraju na području Grada Velike Gorice:

- **Goričke večeri** - tradicionalna i najveća manifestacija pod vodstvom Pučkog otvorenog učilišta koja svoje korijene vuče iz daleke 1976. g.; program se realizira tijekom mjeseca lipnja, a prezentiraju se najznačajnija dostignuća kulturnih ustanova i udruga Grada Velike Gorice
- **Velikogorički Brass festival** – organizator je Pučko otvoreno učilište Velika Gorica a na festivalu sudjeluju profesionalni glazbenici iz zemlje i svijeta. Festival je posvećen puhačkim limenim glazbalima
- **Exposure music festival** – organizator su Pučko otvoreno učilište Velika Gorica i Udruga Izlaz, a radi se o najvećem kantautorskom festivalu u Hrvatskoj
- **Plesni festival #SHER-aj pokret** - organizatori su Pučko otvoreno učilište Velika Gorica i Udruga Megablast
- **Međunarodni festival folklor** - organizira Folklorni ansambl Turopolje, a na festivalu gostuju folklorne skupine iz cijelog svijeta
- **Turopoljsko Jurjevo** - višednevno događanje u Odri, Velikoj Gorici i u Starom gradu Lukavcu s bogatim programom (nastupi kulturno-umjetničkih društava, sajam domaćih proizvoda, izložba konja, defile povijesnih postrojbi iz raznih dijelova Hrvatske, paljenje Jurjevskog kresa), a organizator je Plemenita općina Turopoljska
- **Susreti pučkih kazališta „Kaj buš“** – organizator je Seljačka sloga Buševac te se u studenom odvija Susret pučkih kazališta kajkavskog govornog područja
- **Vojkovi dani** - manifestacija je posvećena etnologu, glazbeniku i zborovođi Vojku Miklaušiću koji je veliki dio svoga života posvetio čuvanju turopoljske baštine zapisujući stare pjesme i napjeve, svjetovne i crkvene običaje, a organizator je Kulturno umjetničko društvo „Nova zora“, Donja Lomnica
- **Dani europske baštine u Velikoj Gorici** – cilj manifestacije je promovirati i problematizirati stanje, gospodarsku i kulturnu vrijednost te program zaštite materijalne i nematerijalne kulturne baštine na području Grada Velike Gorice.
- **Turopoljska svadba** - izvodi se redovito svake četvrte godine kao povijesna, kulturna i turistička manifestacija šireg društvenog značaja; izborom kvalitetnih profesionalnih voditelja, folklorna je djelatnost nadišla lokalne okvire i ubrzo svrstala Ogranak "Seljačke sloge" Buševac među

najkvalitetnija kulturno - umjetnička društva u Hrvatskoj

- **Međunarodni tamburaški festival** – organizator je Ogranak Seljačke sloge Buševac, a vrijeme događanja listopad
- **Lucijini dani** – označava blagdan sv. Lucije, zaštitnice Turopolja, 13. prosinca slavi se i kao dan Grada Velike Gorice koji je i organizator manifestacije koja svojim programom obuhvaća raznovrsne glazbene, kazališne, likovne, folklorne i sportske sadržaje širom Turopolja
- **Proljeće u Andautoniji** - manifestacija kojom se svake godine otvara sezona u Arheološkom parku te se tom prilikom kroz izložbe i razna događanja obrađuju pojedine teme iz života rimskog grada
- **Dionizijske svečanosti u Andautoniji** – program se temelji na kulturno – umjetničkim, ali i gospodarskim sadržajima u Šćitarjevu, a organizator je Andautonija udruga za očuvanje baštine
- **Perunfest** – kulturno-zabavna manifestacija koja se temelji na pučkim vjеровanjima, legendama i mitovima o vilama, mogućima i vješticama, a organizator je Muzej Turopolja
- **„Ladanje u kurji Modić Bedeković”** - kulturno-turistička manifestacija koja ima za cilj promociju i popularizaciju Kurije Modić Bedeković kroz izložbe, radionice, performanse, predavanje, glazbeni program.

3.7.6. Civilno društvo

Važan dio društvenog života Grada Velike Gorice čini aktivni civilni sektor. U okviru civilnog sektora uvjerljivo su najbrojnije udruge građana. Prema bazi podataka Registra udruga Republike Hrvatske na području Grada Velike Gorice registrirane su 493 udruge, od kojih 389 na području užeg područja Grada. Broj aktivnih udruga ipak je daleko manji, jer nakon prestanka aktivnosti, brojne udruge ne provode postupak službenog zatvaranja i brisanja iz Registra udruga. Struktura djelatnosti udruga mijenja se učestalo kao i broj samih aktivnih udruga.

Neka od područja koja pokrivaju udruge na području Velike Gorice su sport i rekreacija, kultura s posebnim naglaskom na kulturno-umjetnički amaterizam, socijalne usluge i humanitarni rad, dobrovoljno vatrogastvo, programi i sadržaji mladih i za mlade, inovacije i tehnička kultura, podrška studentima, udruge proizašle iz Domovinskog rata i druge.

3.7.7. Sport

U Gradu aktivno je oko 50 klubova i društava iz područja 20 različitih sportova: nogomet, rukomet, košarka, odbojka, atletika, streljaštvo, kuglanje, judo, karate, šah, boks, stolni tenis, rekreacija, tenis. Najmasovnija športska organizacija je nogometni šport koji broji oko 3 tisuće registriranih športaša od čega je oko 80 % športaša mlađih od 18 godina. Nogometni klubovi udruženi su u Nogometno središte Velika Gorica i Nogometni savez Zagrebačke županije. Na području Grada djeluje 17 nogometnih udruga, u okviru kojih djeluju selekcije mlađih uzrasnih kategorija i 16 seniorskih selekcija. Programi udruga prate se kroz stručni rad, rang natjecanja, pomoć u održavanju i izgradnji športskih objekata. Dvadesetak udruga bavi se dvoranskim športovima. U dvoranske športove svrstavamo sljedeće športove: odbojku, košarku, rukomet, boks, judo, karate, taekwondo, kuglanje, šah, stolni tenis, akrobatski r'n'r, badminton te mali nogomet. Za svoje programe udruge koriste prostore nove sportske dvorane, dvorane osnovnih škola i dvoranu velikogoričkih Srednjih škola, prostore dvorane DVD-a Velika Gorica te prostore u

objektu Športsko rekreacijskog centra Velika Gorica. Programi športskih udruga koje koriste športske objekte u Gradu (dvorane) prate se prema rang natjecanja, broju selekcija i stručnog rada.

Većina udruga koje djeluju u području sporta i rekreacije udružene su u Zajednicu športskih udruga Grada Velike Gorice. Zajednicu športskih udruga Grada Velike Gorice čini 49 športskih udruga koje organiziraju i provode 20-ak vrsta sportskog programa.

Programi sportskih udruga obuhvaćaju obuku i pripremu mladeži za bavljenje sportom, pripremu sportaša za natjecanja različitih uzrasnih kategorija i razreda natjecanja te organizaciju i sudjelovanje u sustavu natjecanja. Izrada kriterija, odnosno kategorizacija sportova provodi se radi kvalitetnijeg praćenja onih sportova i klubova koji svojim rezultatima, masovnošću, popularnošću i organiziranošću to zaslužuju. Zadaća Zajednice športskih udruga Grada Velike Gorice je prikupiti prijedloge programa svih udruga te sastaviti jedinstveni program potreba, osmisliti programe u kojima će sudjelovati cjelokupna sportska javnost te osmisliti sportsko-rekreativne programe. Zajednica nastoji ostvariti tri glavna cilja – ulagati u razvoj mladi vrhunskih sportaša, očuvanje postojeće kvalitete i omasovljenje, posebno uključivanje u sport što većeg broja djece i mladeži.

Javne potrebe u sportu sa stajališta Zajednice definirane su kroz pet programskih područja navedenih u nastavku:

Tablica 40. Programska područja u sportu

1. Programi sportskih udruga	Kroz redovnu djelatnost sportskih udruga, osigurana su sredstva za sufinanciranje rada selekcija mladeži i natjecanja kroz financiranje troškova korištenja građevina, sportskih škola, kotizacija i stručnog rada
2. Zajednički programi velikogoričkog sporta	U financiranje zajedničkih programa ubrajaju se velike sportske priredbe (Turopoljska utrka, Alpas kup, Biciklističke trke Tour de Tur i Turopoljska milja, Noć borilačkih sportova, Međunarodni šahovski turnir juniorki, Judo kup Grada Velike Gorice, Međunarodni košarkaški turnir mladih, Međunarodni juniorski nogometni turnir); izbor sportaša Grada Velike Gorice, školovanje i usavršavanje kadrova, stipendije vrhunskim sportašima te skrb o perspektivnim mladim sportašima
3. Posebni programi velikogoričkog sporta	U spomenuto programsko područje ulaze programi udruga čija je sportska djelatnost specifična; ne spadaju u skupinu visoko kategoriziranih sportova ili sportskih igara, sport nema tradiciju niti dovoljan broj zainteresirane mladeži ili građanstva, nemaju kategorije u natjecanju poput rekreacije, radas predškolskom djecom, zdravstvena zaštita sportaša, obljetnice klubova i sl.
4. Međunarodna natjecanja	Prema postojećim kriterijima, financiraju se službena europska klupska natjecanja i međunarodna natjecanja selekcija i pojedinaca
5. Funkcioniranje Zajednice	U ovu kategoriju ubrajaju se upravljački poslovi, financijsko upravljanje i kontrola, stručni rad u sportu, analitički poslovi, promidžbene aktivnosti i tehnički i opći poslovi koje provodi Zajednica športskih udruga Grada Velike Gorice.

Izvor: Program javnih potreba u sportu Grada Velike Gorice

Uz navedenih pet programskih područja u financiranju sporta, stimulira se sport djece i učenika kroz škole sportova, zajednički program Hrvatskog olimpijskog odbora i sportskih zajednica „Aktivna zajednica“. U Gradu Velikoj Gorici aktivne su i sportske udruge osoba s invaliditetom kao i Sportski savez osoba s invaliditetom Velike Gorice koji je u izdvojenom sustavu financiranja. Od aktivnijih udruga izdvajaju se ŠDOTI Uspon, Stolnoteniski klub osoba s invaliditetom Uspon, Atletski klub osoba s invaliditetom Uspon, Judo klub osoba s invaliditetom Fuji te Udruga za terapijsko jahanje HIRON.

Navedeni klubovi organiziraju i provode osam vrsta sportskih programa. Programi sportskih udruga obuhvaćaju obuku i pripremu osoba s invaliditetom za bavljenje sportom, pripremu sportaša za natjecanja različitih uzrasnih kategorija i razreda natjecanja te organizaciju i sudjelovanje u sustavu natjecanja. Uz atletiku, stolni tenis i judo, osobe s invaliditetom mogu se baviti streličarstvom, goom, terapijskim jahanjem, pikadom i pilatesom. Udruge koje se bave rekreacijom objedinjene su u Sportsko rekreativni savez Grada. Rekreativni savez je osnovan s ciljem podizanja kvalitete rekreativnog sporta, razvijanjem i poticanjem sportskih rekreativnih aktivnosti kod djece, mladeži i odraslih. Bavljenje rekreativnim sportom što većeg broja građana, promidžba kroz sportsko rekreativne događaje, poticanje velikog broja građana na rekreaciju i druženje, osnovni su motivi ulaganja u sportsku rekreaciju za svaku razvijenu sredinu pa tako i za Grad Veliku Goricu.

Školski sportski savez Velike Gorice obuhvaća sva školska sportska društva osnovnih i srednjih škola s područja Grada Velike Gorice. Ciljevi školskog saveza su: razvoj sporta u okviru školskih sportskih društava, omasovljenju i unapređenju sporta u školama, objedinjavanje, usmjeravanje i koordiniranje natjecanja školskog sporta i suradnja sa Županijskim školskim sportskim savezom oko organizacije županijskih, poluzavršnih i završnih državnih natjecanja školskih sportskih društva.

Od sportskih objekata u Gradu izdvaja se Športsko rekreacijski centar Velika Gorica kao sportski objekt prve kategorije u Vlasništvu Grada. ŠRC-om upravlja Ustanova za upravljanje Športsko rekreacijskim centrom Velika Gorica, poduzeće u vlasništvu Grada. U sklopu Športsko rekreacijskog centra Velika Gorica nalazi se nogometni stadion, kapaciteta za oko 15.000 gledatelja. Uz glavno igralište nalaze se dva pomoćna igrališta od kojih je jedan sa umjetnom travom i montažnim tribinama, atletski poligon i dvotračna atletska staza, upravni dio kluba te kuglana i restoran. U sklopu ŠRC-a nalazi se Plavi salon koji za vježbanje i treninge koriste gorički plesni klubovi, sportska ambulanta te prostorije Hrvatskog nogometnog kluba „Gorica“, Nogometnog središta Velika Gorica i Ustanove za upravljanje ŠRC-om Velika Gorica.

Uz ŠRC Velika Gorica, Grad brine o uređenju i održavanju još 16 nogometnih građevina koje su dane na korištenje nogometnim klubovima s tog područja.

Od sredine 2013. g. u funkciji je nova gradska sportska dvorana, čime su sportaši, osobito dvoranskih sportova, dobili mogućnost kvalitetnijeg bavljenja sportom i postizanje još boljih rezultata.

Uz navedene objekte za potrebe športskih klubova koriste se i osam dvorana osnovnih škola i srednjoškolska dvorana u kojima pretežno trenira mladež dvoranskih klubova.

Teniski tereni u Velikoj Gorici većinom su u privatnom vlasništvu ili najmu. Kontinuirano se uređuju polivalentna vanjska igrališta koja služe rekreaciji, a osim nogometa građani mogu na njima igrati i košarku.

Proteklih godina izgrađena su četiri fitness parka za djecu u dvorištima Osnovnih škola i fitness park za odrasle u parku dr. Franje Tuđmana, a u planu je postavljanje novih fitness parkova po goričkim gradskim četvrtima i mjesnim odborima.

Izgradnjom novih prometnica vodi se kontinuirana briga i o izgradnji biciklističkih staza. One su sastavni dio prijedloga cjelokupne mreže biciklističkih staza u Velikoj Gorici. Trenutno na području Grada ima 35

km uređenih biciklističkih staza, a još toliko ih je predviđeno prostornim planovima i projektima. U planu je uređenje šumskih putova kroz Vukomeričke gorice kojima bi se moglo privući turiste i građane u razgledavanju prirodnih i kulturnih znamenitosti Turopolja. Planovi za razvoj biciklizma u Gradu Velikoj Gorici su prije svega izgradnja biciklističke infrastrukture na postojeću kako bi se uspostavila jedinstvena povezana biciklistička mreža.

Početkom 2017. g. počela je izgradnja gradskog bazena koji bi sa radom trebao početi u prvom dijelu 2018. g.. Time će građani Velike Gorice dobiti mogućnost bavljenja vodenim sportovima, kako aktivni sportaši, tako i rekreativci svih dobnih kategorija od onih najmlađih do umirovljenika.

Športske manifestacije tradicionalno se organiziraju svake godine, a značajne su za promidžbu Grada. Najznačajnija športska manifestacija je Turopoljska trka koja se trči već 20 godina, a uz glavnu trku – polumaraton na 21,1 km, održava se i utrke učenika osnovnih škola na kojoj sudjeluje oko 1.000 mladih trkača. Alpas kup za mlade nogometaše na kojem sudjeluje 50-tak momčadi iz više europskih zemalja, turnir je koji svojom kvalitetom i masovnošću svrstan u UEFA kalendar. Biciklističke trke Tour de Tur i Turopoljska milja svake godine okupljaju sve više biciklista iz cijele Hrvatske, a trke, uz sportski značaj, imaju i kulturno-turističku komponentu jer se voze kroz cijelo Turopolje obilazeći brojne povijesne i kulturne znamenitosti kraja. Svake godine početkom svibnja organizira se manifestacija „Noć borilačkih sportova“ na kojoj se kroz borilačke demonstracije predstavljaju velikogorički borilački klubovi. Uz sportske demonstracije u ringu i na tatamiju posebnu atraktivnost predstavlja ambijent otvorenog prostora pod noćnim nebom u borilačkoj areni okruženoj punim tribinama. Judo kup i Karate fest okupljaju najbolje mlade hrvatske judaše i karatiste, a turniri imaju visoku organizacijsku i natjecateljsku razinu. Šahovski međunarodni turnir juniorki, koji se u svibnju održava u Buševcu okuplja petnaestak kvalitetnih juniorki i traje tri dana. Košarkaški klub Gorica organizira Međunarodni košarkaški turnir kadeta, koji je jedan od najjačih turnira u Hrvatskoj za to godište. Kup HVIDR-e tradicionalno okuplja stotinjak malonogometnih momčadi s područja Zagrebačke županije, Zagreba i šire, bogat je nagradnim fondom, a posljednjih godina igra se i veteranski dio turnira.

Grad Velika Gorica jedan je od rijetkih gradova koji ima svoju sportsku ambulantu koja djeluje od 2011. g.. U Velikoj Gorici djeluje preko 60 sportskih udruga u kojima trenira nekoliko tisuća sportaša i svi oni imaju pravo na besplatne liječničke preglede dva puta godišnje, a sve troškove pokriva Grad.

3.7.8. Zdravstvo i socijalna skrb

3.7.8.1. Socijalna skrb

Uvažavajući probleme proistekle iz teške socio-ekonomske situacije građana Velike Gorice, u gradskom proračunu su planirana sredstva za različite oblike pomoći. Programi javnih potreba Grada Velike Gorice u socijalnoj skrbi usmjereni su na unapređenje kvalitete života djece, mladih i obitelji u socijalno zaštitnoj potrebi, unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom, zaštitu žrtava obiteljskog nasilja, unapređenje kvalitete života osoba treće životne dobi, prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti, unapređenje kvalitete života hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata i njihovih obitelji te zaštitu i očuvanje mentalnog i fizičkog zdravlja.

Programe socijalne skrbi na području Grada Velike Gorice provode ustanove socijalne skrbi, odgojno-obrazovne ustanove te udruge. Nositelji najvećeg broja programa su Centar za socijalnu skrb Velika

Gorica, Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica te Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica. Kratak presjek programa iz socijalne skrbi na području Grada Velike Gorice nalazi se u tablici.

Tablica 41. Programi javnih potreba prema institucijama/organizacijama nositeljima

Nositelji programa	Programi javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu Grada Velike Gorice
Centar za socijalnu skrb Velika Gorica	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoć obiteljima udomitelja • Pomoć djeci iz socijalno ugroženih obitelji, Pomoć socijalno ugroženim obiteljima
Centar za odgoj i obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Program prevencije • Put ka partnerstvu u zajednici RPA • Savjetovalište za djecu s teškoćama u razvoju osobe s invaliditetom • Poticanje cjelokupnog razvoja djeteta kroz polisenzorne vježbe i igru
Gradsko društvo Crvenog križa Velika Gorica	<ul style="list-style-type: none"> • Skrb za najmlađe • Program „Osobni asistent“ • Ljetovanje djece iz socijalno ugroženih obitelji • Pučka kuhinja • Pomoć i njega u kući za bolesne, stare i nemoćne osobe • Prijevoz za osobe s invaliditetom • Posudionica ortopedskih pomagala • Savjetovalište za prevenciju ovisnosti
Grad Velika Gorica	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoć za opremu novorođenčadi • Subvencija troškova smještaja u ustanove predškolskog odgoja, • Sufinanciranje troškova prehrane učenika osnovnih škola, • Sufinanciranje programa predškolskog odgoja i naobrazbe za djecu s teškoćama u razvoju, • Subvencija troškova prijevoza osoba s invaliditetom • Naknada za troškove stanovanja • Komunalno opremanje stambenih objekata za HRVI-e Domovinskog rata, • Potpora djeci smrtno stradalih branitelja • Jednokratne novčane pomoći • Prijevoz za roditelje i djecu poginulih branitelja te osobe s invaliditetom • Pomoć za nabavu hrane za pse pomagače • Pogrebni troškovi za socijalno nezbrinute osobe • Arhitektonska prilagodba stambenih objekata osobama s invaliditetom
Organizacije civilnog društva (udruge)	<ul style="list-style-type: none"> • Socijalno- humanitarni programi /projekti • Programi/projekti u području skrbi za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom • Programi/projekti u području brige za osobe treće životne dobi, • Programi/projekti u području brige za stradalnike Domovinskog rata • Programi u području prevencije i liječenje bolesti ovisnosti

Izvor: Podatci Grada Velike Gorice iz 2017. g.

U području skrbi za osobe s invaliditetom, važno je naglasiti da je Grad u suradnji sa Povjerenstvom za osobe s invaliditetom osmislio Strategiju izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice u razdoblju od 2014. do 2018. g. koja je nastavak dosadašnjih mjera i aktivnosti, a koja je usklađena s odrednicama nacionalnih i međunarodnih dokumenata, prvenstveno Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom. Svrha Strategije izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice u razdoblju od 2014. do 2018. g. je unapređivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom i unapređivanje i poštivanje njihova urođenog dostojanstva. Ciljevi Strategije izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice su osiguranje potpune integracije osoba s invaliditetom ostvarivanjem integracije u važnim životnim područjima ravnopravnim sudjelovanjem u političkom, javnom i kulturnom životu; u procesu odgoja i obrazovanja, u zapošljavanju, zdravstvu i rehabilitaciji, u socijalnoj zaštiti, u pravnoj zaštiti i zaštiti od nasilja, u istraživanju i razvoju.

Funkciju praćenja pojedinih područja djelovanja, koordinaciju i usklađivanje svih djelatnosti na razini Grada Velike Gorice obavljat će Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice sukladno funkciji i djelovanju Povjerenstva za osobe s invaliditetom Vlade Republike Hrvatske. Provođenje Strategije izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice zahtijeva sustavnu i stalnu koordinaciju mnogobrojnih sudionika, a gradska upravna tijela, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada Velike Gorice dužni su provoditi mjere i aktivnosti iz Strategije izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom Grada Velike Gorice radi promicanja prava i unapređivanja položaja osoba s invaliditetom u Gradu Velikoj Gorici i osiguravanja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom.

3.7.8.2. Zdravstvo

Glavni nositelji zdravstvene zaštite na području Grada Velike Gorice su:

- Dom zdravlja Zagrebačke županije - Ispostava Velika Gorica s područnim ambulantama: Dubranec, Mraclin, Turopolje, Črnekovec, Velika Mlaka, Donja Lomnica
- Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije – ispostava Velika Gorica
- Ljekarne Zagrebačke županije
- Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije
- Poliklinika za bolesti dišnog sustava Grada Zagreba
- Udruge koje se bave zdravstvenom djelatnošću.

Dom zdravlja u svom sastavu ima obiteljsku (opću) medicinu, stomatološku zdravstvenu zaštitu, zdravstvenu zaštitu žena, dojenčadi i predškolske djece, laboratorijsku, radiološku i drugu dijagnostiku, patronažnu zdravstvenu zaštitu i zdravstvenu njegu.

Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije obuhvaća Hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prijevoz. U novom ustroju mreže Hitne medicinske pomoći dodijeljeno je 10 timova za područje Grada Velike Gorice koje financira Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Grad financira jedan tim saniteta.

Ljekarne Zagrebačke županije - ustanova koju je osnovala Zagrebačka županija, a koje pružaju opskrbu zagrebačkog prstena lijekovima i medicinskim proizvodima, homeopatskim pripravcima, dječjom hranom, dijetetskim i kozmetičkim proizvodima, te drugim medicinskim pomagalicama.

Zavod za javno zdravstvo svoju djelatnost obavlja u svim gradovima Zagrebačke županije. U Velikoj Gorici djeluje higijensko-epidemiološki odjel te odjel školske i sveučilišne medicine. Zavod vrši i stručni nadzor nad provedbom mjera obvezne deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije.

Poliklinika za bolesti dišnog sustava Grada Zagreba- svoje zdravstvene usluge pruža u okviru Pulmološko-alergološke ambulate. Kako bi pulmološko specijalističko-konzilijarna djelatnost na našem području bila i dalje dostupna našim građanima, Grad, zajedno sa Zagrebačkom županijom, sufinancira rad pulmološko-alergološke ambulate. Važan program koji ambulanta provodi je Rano otkrivanje KOPB-a kod pušača starijih od 40 godina. Ambulanta djeluje u prostoru Doma zdravlja.

Programi/projekti udruga koje se bave zdravstvenom djelatnošću sufinanciraju se putem Javnog poziva/natječaja. Cilj tih programa/projekta je poboljšati postojeće stanje u ovom području te poboljšati kvalitetu života građana kojima su namijenjeni. Programi koji su od interesa za Grad Veliku Goricu su programi/projekti u području prevencije, ranog otkrivanja i liječenje bolesti.

Grad provodi usluge deratizacije zgrada javne namjene, javnih prometnih odnosno zelenih površina i gradske odvodnje na području Grada Velike Gorice. Mjere se provode zbog uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanje rizika od pojave raznih vrsta alergija, dermatitisa, upale dišnih putova, crijevnih i želučanih smetnji koje štetnici izazivaju kod ljudi. Mjere se također provode radi osiguravanja zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom, predmeta opće upotrebe, te sanitarno tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih.

U Velikoj Gorici se provode ciljane edukacije o različitim temama koje utječu na zdravlje mladih (prevencija maloljetničkih trudnoća, odgovorno seksualno ponašanje, prevencija nasilja u adolescentskim vezama, ovisnosti, prevencija poremećaja prehrane) koje su dio gradskog programa prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih Grada Velike Gorice. Dostupnost ustanova, službi i usluga najpovoljnija upravo na velikogoričkom području, što je razumljivo jer se radi o najvećem gradu Zagrebačke županije koji ima najveći broj ustanova, službi i servisa. Međutim, programom djelovanja potrebno je povećati dostupnost onih službi i usluga za čije povećanje postoje realne mogućnosti (klubovi, savjetovališta, udruge i sl.).

3.7.9. Vatrogasna zaštita

3.7.9.1. Javna vatrogasna postrojba

Javna vatrogasna postrojba Velika Gorica sukladno Zakonu o vatrogastvu, Zakonu o Jedinicama lokalne samouprave i Zakonu o ustanovama, organizira svoj rad kao javna ustanova jedinice lokalne samouprave za obavljanje vatrogasne djelatnosti. Temeljem Zakona o vatrogastvu (NN br. 106/99) i sukladno odredbama Zakona o ustanovama, gradsko poglavarstvo Grada donijelo je 2000. g. odluku o osnivanju Javne vatrogasne postrojbe Grada Velike Gorice.

U djelatnosti JVP ubraja se sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, provođenje posebnih mjera zaštite od požara od posebne važnosti za Republiku Hrvatsku, provođenje plana i programa teoretske i praktične nastave, suradnja sa Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, Vatrogasnom zajednicom Zagrebačke županije i Vatrogasnom zajednicom Grada; suradnja sa Upravom za zaštitu i spašavanje te promidžbene aktivnosti u cilju podizanja kulture zaštite od požara

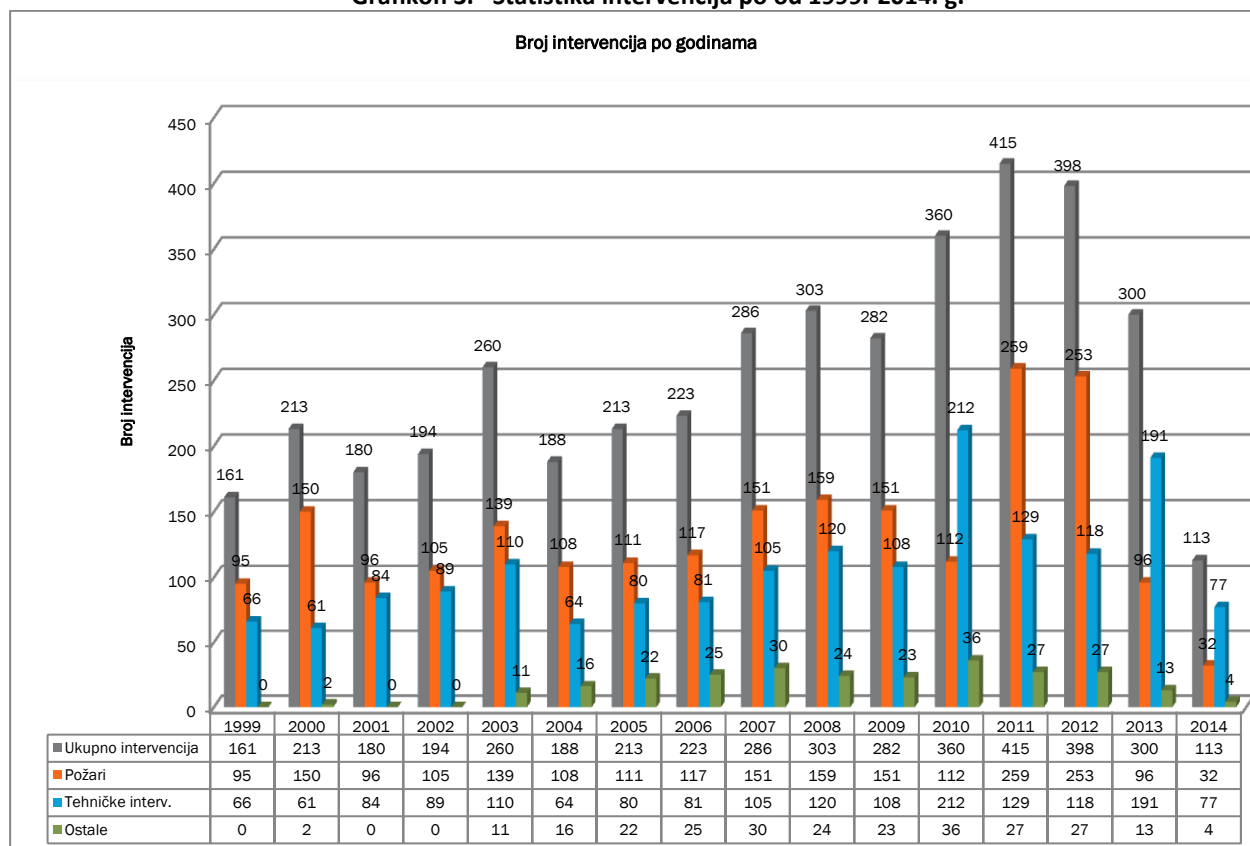
Javna vatrogasna postrojba Velika Gorica trenutno ima 45 zaposlenih od čega 43 operativnih vatrogasaca (sa potrebom povećanja), 1 djelatnicu koja obavlja administrativno računovodstvene poslove i 1 spremačicu. Operativni vatrogasci raspoređeni su u četiri smjene s po 10-11 vatrogasaca u smjeni, koji obavljaju vatrogasno dežurstvo u turnusnom radu 12/24 – 12/48.

Vatrogasni operativni centar (VOC) Javne vatrogasne postrojbe Velika Gorica ima zadaću zaprimanja dojava o događajima i uzbunjivanja dežurne vatrogasne smjene, podizanja vatrogasaca iz pasivnog dežurstva kao i ostalih vatrogasaca JVP, podiže i ostale postrojbe prema potrebi (DVD) te koordinira radom na vatrogasnim intervencijama.

Novom predloženom Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Planom zaštite od požara JVP Velika Gorica razvrstana je u vatrogasne postroje „Vrste – 5“, koja je u postupku donošenja, a koja će promijeniti broj i strukturu zaposlenih kao i opremu JVP.

Javna vatrogasna postrojba svoju djelatnost obavlja u prostorima u vlasništvu Grada Velike Gorice (Vatrogasni dom Zagrebačka 3). Prosječno JVP Velika Gorica godišnje ima 310 intervencija.

Grafikon 3. Statistika intervencija po od 1999.-2014. g.

Izvor: Podatci Grada Velike Gorice iz 2017. g.

Područje odgovornosti JVP je 328,66 km², a područje djelovanja sa susjednim općinama Orle, Kravarski i Pokupsko iznosi ukupno 552 km². S obzirom na rastuću potrebu za intervencijama, široko područje djelovanja te druge okolnosti vezane uz poziciju Vatrogasnog doma, raste i potreba za adekvatnim i dugoročnim rješenjem smještaja JVP.

Vatrogasna zajednica Grada Velike Gorice

U Vatrogasnu zajednicu Grada Velike Gorice udruženo je 28 dobrovoljnih vatrogasnih društava i JVP. DVD-i djelatnost obavljaju na temelju Zakona o Vatrogastvu (NN br.106/99, 117/01, 36/02, 139/04-pročišćeni tekst, 174/04/ 38/09 i 80/10). Vatrogasne postrojbe DVD- opremljene su opremom prema Pravilniku o minimalnoj opremljenosti vatrogasnih postrojbi. Objekti u kojima su smješteni DVD-i su u vlasništvu Grada odnosno samih društava.

Tablica 42. Struktura članstva Vatrogasne zajednice Grada Velike Gorice

Red. br.	DVD	Aktivni članovi	Pričuvni članovi	Djeca 6-12	Mladež 12-16	Pomažući članovi	Veterani
1.	Buševec	72	12	15	30	42	8
2.	Bukovčak	27	0	0	2	0	0
3.	Gradići	58	6	15	20	77	0
4.	Kurilovec	39	3	16	15	240	4
5.	Kuće	72	0	24	19	118	0
6.	Kosnica	36	0	0	3	30	0
7.	Kobilić	24	0	0	0	0	0
8.	D. Lomnica	59	51	5	15	280	5
9.	Lukavec	61	1	7	5	0	5
10.	Mraclin	43	0	28	35	9	0
11.	Mičevec	53	15	0	9	77	0
12.	Novo čiče	37	3	31	13	54	7
13.	Rakitovec	50	6	17	0	131	4
14.	Ribnica	58	4	29	37	35	1
15.	Okuje	38	8	0	4	34	4
16.	Strmec b.	52	0	10	33	92	3
17.	Turopolje	43	0	25	6	150	1
18.	V. Gorica	91	0	0	20	0	14
19.	V. Mlaka	20	15	0	0	35	0
20.	Vukovina	44	0	18	8	157	0
21.	Staro čiče	49	16	20	10	20	4
22.	Markuševac	74	0	10	10	35	0
23.	Cerovski vrh	33	6	2	8	12	0
24.	Ščitarjevo	49	4	10	13	16	13
25.	V. Buna	46	0	22	27	13	6
26.	Šiljakovina	26	11	19	13	10	1
27.	Lazina čička	20	29	0	2	20	1
28.	Čička poljana	28	26	17	18	10	2
Ukupno:		1302	216	330	385	1697	83

Izvor: Podatci Grada Velike Gorice iz 2017. g.

Dobrovoljno vatrogastvo na području Grada Velike Gorice ima gotovo 140 godišnju tradiciju, a uz osnovnu djelatnost, DVD-i imaju važan utjecaj na društveni život lokalne zajednice.

4. SWOT ANALIZA I ANALIZA POTREBA

SWOT analiza izrađena je za tri tematska područja kako slijedi:

- gospodarstvo,
- infrastrukturu i
- društveni razvoj

a u njoj su identificirane snage i slabosti Grada, kao i prilike i prijetnje iz okoline. Upravo je ova analiza poslužila kao temelj za identifikaciju potreba gradskog područja iz kojega su se kasnije formulirali strateški ciljevi, prioriteti i mjere.

SWOT – Gospodarstvo

SNAGE		SLABOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> • Blizina Zagreba kao velikog emitivnog tržišta • Obrazovanost stanovništva je bolja od nacionalnog prosjeka • Blizina Međunarodne zračne luke – Franjo Tuđman • Očuvana tradicija i folklor (specifičnosti na nacionalnoj razini) • Specifična drvena arhitektura (tradicionalna gradnja) • Prirodni resursi – tri rijeke i jezera • Poznavanje strateških smjernica razvoja turizma – jasna vizija razvoja turizma u Velikoj Gorici 	TURIZAM	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna smještajna ponuda i jaka konkurencija u Zagrebu koji ima daleko bogatiju i raznovrsniju ponudu • Nedovoljna ulaganja u promociju turističkih sadržaja • Nerazvijena javna turistička infrastruktura • Neiskorištene strateške prednosti (blizina Zagreba i Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman) • Nedovoljna valorizacija turizma i baštine – slaba percepcija o mogućnostima korištenja turizma i baštine u komercijalne svrhe • Nedovoljan broj stručnih kadrova u turizmu 	
	INDUSTRIJA	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak velikih proizvodnih poduzeća • Nesređeni imovinsko pravni odnosi koji usporavaju investicije • Poslovne zone nedovoljno komunalno opremljene • Nedovoljno iskorišten geoprometni položaj • Nedovoljan broj projekata u sektoru gospodarstva • Manjak zemljišta u vlasništvu Grada raspoloživog za potrebe novih investicija 	
	POLJOPRIVREDA	<ul style="list-style-type: none"> • Usitnjenost posjeda • Manjak sredstava za investiranje u poljoprivrednu proizvodnju • Zastarjeli način proizvodnje, naglašena sezonalnost • Neorganizirano tržište lokalnih poljoprivrednih proizvoda • Neujednačena kvaliteta 	
	LIUDSKI POTENCIJALI	<ul style="list-style-type: none"> • Veliki broj socijalno ugroženog stanovništva – nizak standard negativno utječe na razvoj ljudskih resursa • Nezainteresiranost mladih za nastavak obrazovanja • Nedovoljna komunikacija između gospodarstva i obrazovnog sustava (programi nisu adekvatni stvarnim potrebama poslodavaca) • Niska razina informiranosti i znanja poduzetnika o mogućnostima korištenja EU fondova 	
PRILIKE		PRIJETNJE	

<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj novih oblika turističke ponude vezane uz kulturno naslijeđe i prirodu • Korištenje jedinstvenih tradicija u turističke svrhe • Jačanje značaja Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman otvara nove mogućnosti u razvoju turističke ponude • Svjetski trendovi porasta potražnje za kulturnim i kongresnim turizmom • Porast potražnje za različitim oblicima ruralne turističke ponude i aktivnog odmora i blizina emitivnih tržišta 	TURIZAM	<ul style="list-style-type: none"> • Turistička infrastruktura do sada nije prepoznata kao razvojni prioritet • Nedostatak sredstava • Administrativne prepreke (vlasništvo, uvjeti zaštite) • Smanjenje turističkog potencijala Vukomeričkih gorica izgradnjom kuća za odmor
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj nove poduzetničke infrastrukture • Izgradnja infrastrukture za korištenje zelenih tehnologija (električna vozila, električni bicikli...) • Poticaji za ulaganje u održivu proizvodnju i energetska učinkovitost • Poticajno okruženje za razvoj socijalnog poduzetništva • Razvoj novih strategija (županijska, sektorske) kao prilika da se razvojni projekti Velike Gorice uvrste u prioritetne projekte na regionalnoj razini • Razvoj i sve veća primjena IKT tehnologija • Stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja za razvoj novih i inovativnih poduzeća (startup-ova) • Otvoreno tržište EU 	INDUSTRIJA	<ul style="list-style-type: none"> • Visoki troškovi proizvodnje, porezi i davanja • Daljnji odljev stručnog kadra • Nestabilan institucionalni okvir za investitore na razini RH • Konkurencija u neposrednoj blizini • Nedostatak kvalificirane radne snage
<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje proizvodnje bazirane na domaćim sortama i pasminama kao npr. turopoljska svinja • Bespovratna sredstva iz fondova za ruralni razvoj za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju i preradu • Potencijali za razvoj ekološke poljoprivrede i pravila EU oko važnosti ulaganja u ekološku poljoprivredu • osnivanje i financijska neovisnost Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova) kao platforme razvoja ruralnih područja • Povezivanje sa seoskim turizmom (agro-turizam) 	POLJOPRIVREDA	<ul style="list-style-type: none"> • Uvoz jeftinih proizvoda • Loša zaštita domaćeg tržišta • Negativan utjecaj zračne luke u smislu zagađenja • Ekološki incidenti uzrokovani pretjeranom eksploatacijom prirodnih dobara • Migracija ljudi iz ruralnih dijelova u grad • Ograničenja pri korištenju fondova EU za ruralni razvoj – nejasno definirana granica urbanog i ruralnog prostora
<ul style="list-style-type: none"> • Veliki potencijal inženjerskog kadra u struci zračnog prometa • Potreba za regionalnim centrom za servisiranje protupožarnih zrakoplova • Aktivne mjere za zapošljavanje, podrška samozapošljavanju • Poticanje cjeloživotnog učenja kroz Europski socijalni fond • Strategija Razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije • Iskorištavanje potencijala intermodalnog sustava Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman 	LIUDSKI POTENCIJALI	<ul style="list-style-type: none"> • Nemotiviranost za strukovno obrazovanje • Nerazvijena svijest o potrebi cjeloživotnog učenja • Otvoreno tržište rada u EU • Nedostatak kvalificirane radne snage

SWOT - Infrastruktura

SNAGE		SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Dobra opremljenost komunalnom infrastrukturom unutar urbanog područja • Izuzetno kvalitetni vodni resursi - vodocrpilišta (903 l/s) i vodonosni slojevi (5 zdenaca kapaciteta 27 000 000 m3) • Rasprostranjenost vodoopskrbne mreže • Izuzetna kakvoća voda u bakteriološko-kemijskom smislu • Jedno od najbolje uređenih odlagališta otpada (Mraclinska Dubrava) • Izgrađeno reciklažno dvorište u Mraclinskoj Dubravi • Osiguran prostor za centar za gospodarenje otpadom u Mraclinu • Dobro organizirane gradske tvrtke za čistoću i komunalne djelatnosti • Educiranost osoblja u komunalnim djelatnostima • Akcijski plan za održivo gospodarenje energijom Grada Velike Gorice 	KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Disperzirana naselja i velika ukupna duljina komunalne infrastrukture koju treba izgraditi • Nedovoljna infrastrukturna izgrađenost vodovodne opskrbe, odvodnje i plinoopskrbe u ruralnim naseljima, • Visoki gubici u sustavu vodoopskrbe • Visoki troškovi grijanja • Dotrajalost postrojenja i razvoda uzrokuje nisku energetska efikasnost (kotlovnice u sustavu grijanja) u toplinskom sustavu • Nedovoljno izgrađen/formiran centar Grada • Nedostatna infrastruktura za obranu od poplava • Nepouzdana elektrodistribucijska mreža u ruralnim dijelovima Velike Gorice
<ul style="list-style-type: none"> • Područje velike bioraznolikosti i kulturne baštine • Nezagađenost tla i okoliša • Nepostojanje teške industrije • NATURA 2000 područje (Odransko polje), značajni krajobraz (Vukomeričke gorice, Turapoljski lug...) • Određenje prema energetska efikasnosti, smanjenju stakleničkih plinova te povećanju korištenja obnovljivih izvora energije 	OKOLIŠNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno ulaganje u obnovljive izvore energije • Dotrajalost sustava pročišćavanja voda • Neosvijestjenost građana u vezi sortiranja otpada • Premalo energetska učinkovitih objekata (zbog neinformiranosti i viših cijena) • Ne postoji registar onečišćivača niti registar sabirnih jama • Zagađenje bukom od zračne luke • Nedovoljan utjecaj organizacija za zaštitu prirode i okoliša
<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodna zračna luka Zagreb – Franjo Tuđman: glavna zračna luka u Republici Hrvatskoj i matična baza domaćih zračnih prijevoznika • Kontinuirani zračni promet, bez značajnije sezonalnosti • Prihvati i otprema svih tipova zrakoplova • Prostorni preduvjeti za izgradnju infrastrukturnih i građevinskih objekata • Dobra prometna povezanost (željeznica, autocesta, zračna luka, rijeka Sava) • Dobro organiziran javni prijevoz na liniji Zagreb – Velika Gorica • Gradsko područje kvalitetno planski izgrađeno • Uređene biciklističke staze u urbanom središtu i u smjeru Zagreba • Postojeći heliodrom i uzletno sletna staza u sklopu Zrakoplovno tehničkog centra d.d. 	TRANSPORTNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nemogućnost dogradnje nove uzletno sletne staze zbog okolnih naselja • Nepostojanje željezničke povezanosti na relaciji ZG-MZLZ i VG-MZLZ • Neiskorištenost željeznice (postaja nije u centru Grada) i slaba povezanost gradskih linija i željeznice • Loše stanje pojedinih lokalnih prometnica • Premalo pješačkih i biciklističkih staza posebno u prostoru ruralnog gradskog prstena • Neriješeni imovinsko-pravni odnosi (za nerazvrstane ceste) • Nedovoljno kvalitetno riješena protočnost prometnica u pojedinim dijelovima Grada • Velika ovisnost o prijevozniku na glavnoj dionici • Nedovoljno javnih parkirališta • Nedostatak kvalitetno riješenih skladišnih prostora za razvoj cargo prometa

PRILIKE		PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Zakonska rješenja otvaraju mogućnost komunalnom poduzeću postati nositelj vodnih usluga u Zagrebačkoj županiji • Mogućnost korištenja sredstava EU fondova za opremanje komunalne infrastrukture • Sufinanciranje cijene priključaka na vodovodnu mrežu • Korištenje magistralnog voda plinske mreže • Novi zakon o tržištu toplinske energije kroz realnu prodajnu cijenu omogućit će veća ulaganja u toplinski sustav, a samim time veću energetska efikasnost te zadovoljstvo krajnjeg kupca • Mogućnost udruživanja sa susjednim županijama na većim projektima (kao npr. vođeni plovni putovi) 	KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Odredbe Zakona o tržištu toplinske energije omogućavaju obavljanje energetske i ostalih djelatnosti subjektima bez dovoljno resursa (mogućnost smanjenja kvalitete isporuke toplinske energije) • Često mijenjanje zakonske regulative i neusklađenost pravnih propisa • Nedostatak podrške od strane državnih institucija i loša koordiniranost gradskih i državnih institucija • Neusklađenost sa ostalim strateškim planovima na lokalnoj i državnoj razini • Nerješavanje važnih energetske i komunalnih problema zbog slabog i kasnog uključivanja zainteresirane javnosti ovisno o Ministarstvu i investitorima
<ul style="list-style-type: none"> • Rastuća svijest o zaštiti okoliša i prirode kao i svijest o važnosti zdravog načina života, kretanja • Korištenje domaćih izvora financiranja (FZOEU, Ministarstva) • Mogućnost korištenja bespovratnih sredstava EU za rješavanje pitanja zaštite okoliša i okolišnu infrastrukturu • Atraktivnost vodnog turizma (umjetna jezera i 3 rijeke) • Usmjerenost ka održivom razvoju zajednice • Trend sve većeg korištenja energije Sunca i biomase (male komunalne energije) s kvalitetnijom tehnologijom i eventualnim poticajima i subvencijama • Stroža primjena Zakona o zaštiti okoliša 	OKOLIŠNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Zaustavljanje slivnog toka rijeke Odre • Zagađenje poljoprivrednog zemljišta uslijed prevelike eksploatacije • Opasnost od buke koju generiraju vozila na Autocesti Zagreb-Sisak i ostalim frekventnim prometnicama • Odroni obala jezera Čiče radi prekomjernih iskopa • Nejasna energetska politika RH (ograničenje poticaja u solarne elektrane) kvote • Smanjenje zelenih površina u urbanom dijelu Grada • Eventualnom izgradnjom novih cesta i koridora došlo bi do smanjenja i fragmentacije staništa, a samim time i gubitkom odnosno smanjenjem bioraznolikosti ovog područja
<ul style="list-style-type: none"> • Studija prometnog razvitka kao osnova za razvoj lokalne prometne infrastrukture • Mogućnost željezničkog povezivanja s Gradom • Poboľšane mogućnosti korištenja električne energije u gradskom prijevozu • Stvaranja regionalnog putničkog i robnog čvorišta u zračnom prometu • Izgradnja intermodalne cargo infrastrukture • Izgradnja dodatnog komercijalnog sadržaja vezanog uz MZLZ 	TRANSPORTNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost gubitka statusa čvorišta za Međunarodnu zračnu luku Zagreb – Franjo Tuđman zbog jačanja konkurencije te sklapanja partnerskih odnosa konkurentnih zračnih prijevoznika • Blizina 10 zračnih luka kojima je zabilježen porast prometa i moguće je povećanje troškova za održavanje konkurentnosti

SWOT Društveni razvoj i ljudski potencijali

SNAGE		SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Bogata kulturna baština • Veliki broj građana uključen u kulturno umjetnički amaterizam • Dobra organizacija, stručnost i umreženost ustanova koje pokrivaju kulturnu djelatnost • Kvalitetna suradnja svih dionika u provođenju programa zaštite kulturne baštine • Organizirani i javni sustav vrednovanja programa u kulturi • Veliki broj aktivnih korisnika pojedinih institucija u kulturi 	KULTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak manifestacija od nacionalnog značaja • Nedostatak kvalitetnog prostora za održavanje sadržaja u kulturi (knjižnica, muzej, koncertna dvorana) • Prevelika orijentiranost na amaterizam i tradicijsku kulturu • Nedostatak koordinacije programa u kulturi • Slaba prometna povezanost s Gradom Velikom Goricom smanjuje mogućnosti korištenja kulturnih sadržaja za stanovništvo iz ruralnih dijelova • Velika orijentiranost mladih na rad i aktivnosti u Zagrebu • Nedovoljno istraženi kulturni resursi i potencijali – izostanak strateškog planiranja u kulturi • Nedostatna marketinška pokrivenost sadržaja u kulturi
<ul style="list-style-type: none"> • Velika Gorica je prepoznata kao grad prijatelj djece i status prati konkretnim mjerama • Postojanje i primjena Programa djelovanja za djecu i mlade te Program prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja kod mladih • Zadovoljavajući broj osnovnih i srednjih škola (infrastruktura, programi, ljudski kapaciteti) • Postojanje Centra za djecu, mlade i obitelj • Aktivna participacija djece kroz dječje gradsko vijeće Grada VG • Postojeće aktivnosti i programi u sklopu Veleučilišta Velika Gorica • Postojanje i primjena Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje 2016.-2018. • Djelovanje Goričkog kluba mladih • Djelovanje Lokalnog info centra za mlade Velika Gorica • Djelovanje Lokalne info točke za mlade Novo Čiče 	ODGOJ I OBRAZOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Manjak kapaciteta ustanova za predškolski odgoj (manjak raspoloživih mjesta u vrtićima) • Nedovoljan broj izvannastavnih sadržaja za mlade • Nedovoljno razvijen sustav stipendiranja mladih • Neadekvatan prostor za Centar za djecu, mlade i obitelj • Nedovoljno razvijen program cjeloživotnog i neformalnog obrazovanja • Nedostatak infrastrukture za programe Umjetničke škole • Nedostatak infrastrukture za studentsku prehranu • Nepostojanje adekvatnog prostora za aktivnosti Goričkog kluba mladih i Lokalnog info centra za mlade Velika Gorica
<ul style="list-style-type: none"> • Iskustvo udruga u planiranju i provođenju programa za mlade • Veliki broj aktivnih udruga u Gradu i u okolnim ruralnim područjima • Grad podržava djelovanje civilnog sektora • Udruge aktivne u pružanju socijalnih usluga • Tradicija, velika baza i ljudski potencijali u sustavu dobrovoljnog vatrogastva • Veliki broj registriranih sportskih klubova i veliki broj aktivnih sportaša -amatera 	CIVILNO DRUŠTVO	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatna sportska infrastruktura (trenažna, natjecateljska, rekreativna) • Unatoč velikom broju udruga civilni sektor je nerazvijen i nedovoljno aktivan (mali broj profesionalnih udruga) te nema dovoljno vlastitih kapaciteta za samofinanciranje • Nerazvijen sustav volontiranja • Nedostaje aktivizam kod udruga mladih i za mlade • Nejasni kriteriji vrednovanja rada i dodjele sredstava za udruge • Savjet mladih nema dovoljno aktivnu ulogu u donošenju odluka o mladima • Nepostojanje akata niže razine o provedbi Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva • Nedovoljan broj udruga mladih i udruga za mlade

<ul style="list-style-type: none"> • Senzibilitet građana i Grada prema potrebama osoba s invaliditetom • Kvalitetna međugeneracijska solidarnost • Aktivna provedba Županijskih planova socijalnih usluga • Strateški planirano i akcijskim planom konkretizirano izjednačavanje mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom 	SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVO	<ul style="list-style-type: none"> • Manjak radnih mjesta prilagođenih osobama s invaliditetom • Premali kapacitet ambulate, nedostatak poliklinike • Izostanak centra ili službe koja bi pružala sveobuhvatnu pomoć braniteljima • Nedostatak kvalitetnih prostora i sadržaja namijenjenih osobama starije životne dobi (dnevni boravci) • Nema organizirane pomoći žrtvama obiteljskog nasilja i općenito nedostatak prostora za rad prema obvezama koje proizlaze iz Obiteljskog zakona • Nesocijaliziranost Roma i rano napuštanje osnovne škole • Neprilagođenost infrastrukture starim osobama i osobama s invaliditetom • Nema sustavnog istraživanja potreba osoba starije životne dobi. • Nedostatak stručnih timova za podršku djeci s poteškoćama u razvoju
PRILIKE		PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Blizina Zagreba pruža mogućnosti razmjene i suradnje na kulturnom planu • Korištenje EU fondova i drugih alternativnih izvora financiranja • Usklađivanje s nacionalnom i regionalnim strategijama razvoja kulture 	KULTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura nisko na listi prioritetnih ulaganja • Nedovoljna zainteresiranost turista za određenim vrstama kulturnih sadržaja
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj posebnih strateških planova za djecu i trend sve većeg uključivanja djece i mladih u donošenje odluka • Djelovanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje i provedba nove županijske strategije razvoja ljudskih potencijala • Mogućnosti financiranja razvoja kurikuluma i jačanja kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih • Politika obrazovanja potiče jednosmjenski rad i generalno povećanje kvalitete nastavnog procesa 	ODGOJ I OBRAZOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> • Pad broja učenika u osnovnim školama • Nejednaki položaj privatnih i državnih visokih škola i učilišta te nejednakost studenata u privatnim i državnim učilištima • Odlazak mladih školovanih kadrova • Nepostojanje stimulativnih mjera kojim bi se zaposlenike u obrazovanju potaklo na pronalaženje dodatnih izvora financiranja projekata ili programa
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnije uključivanje stručnjaka u društveni život • Jačanje valorizacije volonterskog rada • Razvoj socijalnog poduzetništva u smislu jačanja samofinanciranja udruga • Veća razina uključivanja građana u ključne gradske projekte • Korištenje ciljeva iz Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva • Trend zdravog življenja 	CIVILNO DRUŠTVO	<ul style="list-style-type: none"> • Kriza vrijednosti • Nedostatak kontinuiteta financiranja rada OCD-a • Slaba educiranost o poduzetničkim mogućnostima • Niska razina samoodrživosti organizacija civilnog društva • Sport i rekreacija postaju sve skuplji i nisu dostupni svima zbog pada standarda • Nejasni kriteriji valorizacije amaterskog profesionalnog ili rekreativnog i natjecateljskog sporta
<ul style="list-style-type: none"> • Vrednovanje volonterskog rada u pomoći starijim i nemoćnim osobama • Korištenje sredstava iz EU fondova • Rast socijalne osjetljivosti (društveno odgovornog ponašanja) poslovnog sektora • Jačanje uloge civilnog društva u pružanju socijalnih usluga te daljnji razvoj deinstytucionalizacije i decentralizacije 	SOCIJALNA SKRB I	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje socijalne isključenosti osoba s invaliditetom zbog lošeg položaja na tržištu rada • Braniteljska populacija stari i sve više dolazi do izražaja potrebe za intenzivnijim liječenjem i pojačanom skrbi • Povećani zahtjevi za zdravstvenom zaštitom i skrbi zbog starenja stanovništva • Predrasude o mogućnostima starijih osoba

5. STRATEGIJA RAZVOJA

5.1. Vizija

Vizija sadrži prikaz željenog i ciljanog stanja područja Grada te daje odgovor na pitanje gdje se vidi u budućnosti, odnosno u 2023. godini.

Grad Velika Gorica je mjesto ugodnog i zdravog življenja, moderna i razvijena sredina koja maksimalno koristi prednosti svog prometnog položaja i bogate kulturne i prirodne baštine

5.2. Ciljevi i prioriteti

U okviru ovog dokumenta identificirana su tri strateška cilja Grada koji predstavljaju skup jasno formuliranih i međusobno sukladnih ishoda nastalih na temelju analize područja. Odgovor su na identificirane potrebe, a usmjereni su na dostizanje ciljanog stanja prikazanoga u viziji. Prati ih 11 prioriteta. Svi oni grafički su prikazani i opisani u nastavku.

VIZIJA: Grad Velika Gorica je mjesto ugodnog i zdravog življenja, moderna i razvijena sredina koja maksimalno koristi prednosti svog prometnog položaja i bogate kulturne i prirodne baštine

CILJ 1 - Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva

1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
1.2. Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja
1.3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje

CILJ 2 - Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture

2.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije
2.2. Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom
2.3. Razvoj sustava vodoopskrbe i odvodnje
2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada

CILJ 3 - Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti

3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu
3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice
3.3. Unaprjeđenje kulturne ponude
3.4. Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva

Horizontalni prioritet – primjena IKT u razvoju Grada Velike Gorice

6. OPIS PRIORITETA I MJERA

U nastavku je opisan svaki pojedini cilj Strategije te dana poveznica između identificiranih potreba, prioriteta i mjera. Osim ciljeva, prioriteta i mjera opisanih u nastavku, Strategija sadrži i horizontalni prioritet pod nazivom „Primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u razvoju Grada Velike Gorice“ koji, zbog važnosti informacijsko-komunikacijskih tehnologija u danšnje vrijeme, predstavlja zajedničku točku za sve identificirane prioritete i mjere.

6.1. Strateški cilj 1 – Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva

Analiza stanja na području Grada i opći makroekonomski pokazatelji jasno ukazuju na potrebu razvoja gospodarstva koje je najvećim dijelom utemeljeno na privatnom poduzetništvu i obrtništvu. Budući da područje Grada karakteriziraju brojne specifičnosti koje se mogu iskoristiti za daljnji rast i razvoj gospodarstva i poduzetništva, valjalo je identificirati prioritetna područja i pripadajuće mjere koje će doprinijeti razvoju gospodarstva u sektorima koji su kroz SWOT analizu identificirani kao ključni za Grad, a to su poduzetništvo i obrtništvo, turizam te poljoprivreda. To će se postići kroz tri prioriteta i 9 mjera koje su u obzir uzele potrebe, probleme i prilike koje se nude Gradu. Mjere će se provesti uz korištenje fondova EU, drugih izvora financiranja, kao i gradskoga proračuna.

PRIORITETI		
Prioritet 1.1.: Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	Prioritet 1.2.: Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja	Prioritet 1.3.: Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
MJERE		
1.1.1. Jačanje ljudskih potencijala u svrhu razvoja poduzetništva i obrtništva 1.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i aktivna uloga poduzetničkih potpornih institucija 1.1.3. Razvoj poduzetničke kulture, kompetencija, inovacija te poticanje poduzetnika i obrtnika 1.1.4. Privlačenje investicija i unapređenje uvjeta za nova ulaganja	1.2.1. Unaprjeđenje turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini, ruralnom razvoju i drugim posebnostima područja 1.2.2. Poboljšanje javne turističke infrastrukture s naglaskom na kulturnoj i prirodnoj baštini	1.3.1. Unaprjeđenje informiranosti, jačanje kapaciteta i umrežavanja u sektoru poljoprivrede 1.3.2. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i stvaranje dodane vrijednosti u poljoprivrednoj proizvodnji 1.3.3. Poboljšanje standarda zaštite okoliša i ekološke proizvodnje u poljoprivredi

U nastavku je prikazan opis svake identificirane mjere koji sadrži objašnjenje svrhe, pregled aktivnosti, ključnih dionika, kao i pokazatelje napretka/uspjeha u realizaciji mjere. Identificirani projekti nalaze se u dokumentu pod nazivom Prilog I – Baza projekata.

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
Mjera	1.1.1. Jačanje ljudskih potencijala u svrhu razvoja poduzetništva i obrtništva
Svrha	Sukladno analizi stanja i dosadašnjim istraživanjima, tržište rada RH pa tako i tržište rada u Velikoj Gorici, karakterizira velik broj nezaposlenih osoba čije kompetencije ne odgovaraju potrebama tržišta rada, odnosno poslodavaca. Zbog toga su takve osobe teško zapošljive. Istovremeno su i programi obrazovanja na svim razinama neusklađeni s potrebama poslodavaca, zbog čega osobe koje završe programe teško pronalaze posao, dok su poslodavci istovremeno uskraćeni za kvalitetnu radnu snagu. Svrha ove mjere je pomoći uspostavi programa obrazovanja koji će odgovarati potrebama poslodavaca, ali istovremeno i osigurati preduvjete za jačanje kapaciteta građana kako bi se pomirile ove razlike i u konačnici smanjila nezaposlenost te potaknuo razvoj poduzetništva i obrtništva. Uvođenjem formalnih i neformalnih programa učenja za poduzetništvo razvit će se pozitivan odnos prema cjeloživotnom učenju radi rasta i razvoja poduzetništva te povećanja stope samozapošljavanja i zapošljavanja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj dodatnih kapaciteta za pripremu i provedbu razvojnih projekata iz gospodarskog sektora • Usklađivanje ljudskih potencijala i obrazovnih programa na primarnoj i sekundarnoj razini s potrebama tržišta rada s obzirom na specifične potrebe područja • Podizanje razine kvalitete stručnog osposobljavanja i usavršavanja u upravljanju tvrtkama • Uvođenje specifičnih programa o poduzetništvu u sve razine formalnog i neformalnog obrazovanja • Poticanje poduzetnika na edukaciju učenika na praktičnoj nastavi. • Stipendiranje učenika za deficitarna zanimanja u trogodišnjim programima obrazovanja
Projekti	Mentori u praktičnoj nastavi Stipendiranje deficitarnih zanimanja
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Razvojna agencija VE-GO-RA, Udruženje obrtnika Velike Gorice, Veleučilište Velika Gorica, osnovne i srednje škole, Međunarodna Zračna luka Zagreb – Franjo Tuđman, Zrakoplovno tehnički centar, Croatia Airlines d.d., Pučko otvoreno učilište Velika Gorica, HZZ
Pokazatelji	Broj organiziranih edukacija Broj osoba koje su sudjelovale u osposobljavanju Broj ostvarenih suradnji između obrazovnog sektora i poduzeća Broj novih i unaprijeđenih programa formalnog i neformalnog obrazovanja Broj provedenih projekata namijenjenih usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada Broj potpora za jačanje ljudskih potencijala u svrhu razvoja poduzetništva Broj institucija i ustanova koje su uvele formalne i neformalne programe obrazovanja o poduzetništvu Broj i iznos odobrenih potpora poduzetnicima Broj naučnika (učenika na praktičnoj nastavi) Broj i iznos dodijeljenih stipendija

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
Mjera	1.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i aktivna uloga poduzetničkih potpornih institucija
Svrha	Jačanje poduzetništva podrazumijeva nastanak i razvoj poduzetničke infrastrukture; poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija, kao i jačanje ljudskih kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, jer bez njih infrastruktura nema poseban učinak. Kroz mjeru 1.1.2. razvijati će se javna poduzetnička infrastruktura: poduzetničke zone, poduzetničke potporne institucije i znanstveno-istraživačka infrastruktura kako bi se potaknuo rast malih i srednjih poduzeća i osigurali uvjeti za privlačenje novih ulaganja.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih poduzetničkih potpornih institucija • Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih poduzetničkih zona • Razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture • Pružanje stručne i savjetodavne podrške poduzetnicima • Podrška lokalnim akcijskim grupama u razvoju poduzetništva u ruralnim dijelovima Grada • Razvoj specijalnih usluga poduzetničkih potpornih institucija usmjerenih prema poduzetnicima (edukacija, savjetovanje, podrška startup-ovima, inkubacija, akceleracija, pomoć poduzećima u teškoćama) • Promoviranje Grada kao poželjne destinacije za poslovna ulaganja
Projekti	VG Poduzetnički inkubator Poslovna zona Kušanec
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Razvojna agencija VE-GO-RA, HAMAG BICRO, HBOR, HGK, MGPO, Zagrebačka županija
Pokazatelji	Broj korisnika Poduzetničkih potpornih institucija Broj novostvorenih radnih mjesta kroz ulaganje u poduzetničku infrastrukturu Broj novootvorenih poduzeća Popunjenost poslovnih zona (%) Broj realiziranih projekata izgradnje poduzetničke infrastrukture Izrađena platforma s ciljem informiranja i kontinuirane komunikacije s poduzetnicima

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
Mjera	1.1.3. Razvoj poduzetničke kulture, kompetencija, inovacija te poticanje poduzetnika i obrtnika
Svrha	Kroz mjeru će se podići razina poduzetničkih kompetencija i potaknuti razvoj poduzetničke kulture u društvu. Organizacijom raznih edukacija, seminara i radionica utjecat će se na uključivanje mladih u poduzetničke aktivnosti te time stvoriti preduvjete za veći broj održivih poslovnih pothvata. Mjerom će se utjecati na stvaranje novih tvrtki, proizvoda te komercijalizaciju inovacija.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje suradnje znanstvenoistraživačkog i poslovnog sektora • Podrška aktivnostima istraživanja, razvoja i inovacija u svrhu inovativnih proizvoda, tehnologija i usluga • Podrška djelovanju inovatora (promidžba, inicijative, poticaji, povezivanje s investitorima) • Poticanje poduzetnika početnika-startup-ova (Poticanje osnivanja novih tvrtki, samozapošljavanja)

	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurati prijenos znanja između uspješnih poduzetnika i poduzetnika početnika te potaknuti međusobno umrežavanje • Poticanje društvenog i socijalnog poduzetništva • Poticanje umrežavanja poduzetnika • Poticanje poduzetnika za sudjelovanje na gospodarskim manifestacijama • Poticanje poduzetnika na korištenje bespovratnih sredstava fondova EU • Povećanje konkurentnosti proizvodnih djelatnosti • Očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti • Organizacija edukacija, seminara i radionica za poduzetnike • Promocija poduzetništva u školama i na fakultetima s ciljem razvijanja pozitivnog stava prema poduzetništvu kod mladih
Projekti	Poticanje poduzetnika početnika STARTUP natjecanje Poticanje deficitarnih zanimanja
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Razvojna agencija VE-GO-RA, POUVG, Udruženje obrtnika Velike Gorice, Veleučilište Velika Gorica, udruge inovatora, odgojno-obrazovne ustanove, Sveučilište u Zagrebu
Pokazatelji	Broj ostvarenih suradnji između znanstvenoistraživačkog i poslovnog sektora Broj inovatora/registriranih патената Broj novoosnovanih poduzeća i obrta Broj i iznos odobrenih potpora Broj kampanja vezanih uz promicanje obrazovanja i osposobljavanja poduzetnika te promicanja poduzetničke kulture Broj organiziranih edukacija, seminara i radionica Broj poduzetnika, studenata i učenika koji sudjeluju na edukacijama, seminarima i radionicama

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
Mjera	1.1.4. Privlačenje investicija i unapređenje uvjeta za nova ulaganja
Svrha	Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja i povećanje konkurentnosti gospodarstva kroz nova ulaganja, kao i provedba marketinških aktivnosti, subvencioniranje i davanje olakšica poduzetnicima. Sve navedeno osigurava stvaranje povoljnog okruženja za razvoj investicija i privlači investitore u Grad.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje usluge „Investicijskih pratitelja“ • Analiza barijera o mogućnostima ulaganja na području JLS-a • Umrežavanje i razvijanje suradnje sa svim institucijama koje direktno ili indirektno utječu na povećanje novih ulaganja • Provođenje marketinških aktivnosti u svrhu privlačenja investicija • Certifikacija Grada kao poželjne destinacije za domaća i strana ulaganja • Stvaranje informatičke platforme za potrebe komunikacije s investitorima • Poticanje novih investicija kroz subvencije i olakšice
Projekti	Investicijski pratitelj i drugi projekti mekih mjera za stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Razvojna agencija VE-GO-RA, MGPO, AIK, HAMAG BICRO, HGK, Zagrebačka županija
Pokazatelji	Broj dodijeljenih investicijskih pratitelja Izrađena analiza barijera za ulaganja na području JLS-a Broj održanih prezentacija i sastanaka s institucijama koje utječu na povećanje

	broja novih ulaganja Stvorena „Business friendly“ poduzetnička klima kroz smanjene administrativnih barijera Kreirana informatička platforma sa svim potrebnim informacijama za potrebe investitora Broj ostvarenih subvencija i olakšica
--	--

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	Prioritet 1.2. Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja
Mjera	1.2.1. Unaprjeđenje turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini, ruralnom razvoju i drugim posebnostima područja
Svrha	Ova mjera odnosi se na identifikaciju, razvoj i provedbu mekih mjera u segmentu turizma koje će iskoristiti postojeće potencijale Velike Gorice i temeljem istih kreirati programe koji će ojačati turističku ponudu. Posebno se vodi računa o segmentima u kojima Velika Gorica ima značajne potencijale kao što su turizam utemeljen na kulturnoj i prirodnoj baštini, ruralnom turizmu, kao i korištenje drugih posebnosti područja koje su karakteristične za područje (zrakoplovstvo i vatrogastvo). Mjera je komplementarna mjeri 1.2.2., odnosno radi se o razvoju aktivnosti koje prate razvoj infrastrukture.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija i razvoj projekata kulturne i prirodne baštine na području Grada • Poticanje osnivanja i razvoja malih uslužnih gospodarstava (usluga prehrane i noćenja) • Tematizacija eno-gastronomske ponude bazirane na zdravim domaćim namirnicama i tradiciji • Promocija i razvoj projekata vezanih uz posebnosti područja - podgutnica, Turopoljski banderij, zrakoplovstvo, turopoljska svinja • Izrada destinacijskih promocijskih materijala • Razvoj manifestacija od nacionalnog značaja • Brendiranje Velike Gorice kao „Grada zrakoplovstva“ • Uključivanje Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman i ZTC-a u razvoj turističke ponude • Unaprjeđenje turističke ponude kroz razvoj sportskog zrakoplovstva i panoramskog letenja
Projekti	Grad Zrakoplovstva
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Muzej Turopolja, Arheološki muzej u Zagrebu, organizacije civilnog društva, Turistička zajednica Grada Velike Gorice, Međunarodna zračna luka Zagreb – Franjo Tuđman, ZTC, aeroklub Velika Gorica
Pokazatelji	Broj posjetitelja Broj noćenja Broj organiziranih manifestacija vezanih uz promicanje tradicije i kulturne baštine Broj razvijenih programa i ponuda u turizmu Broj novootvorenih OPG-a, obrta i trgovačkih društva registriranih za djelatnosti u turizmu Broj razvijenih promotivnih materijala Broj održanih manifestacija od nacionalnog značaja Broj posjetitelja manifestacija

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	Prioritet 1.2. Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja
Mjera	1.2.2. Poboljšanje javne turističke infrastrukture s naglaskom na kulturnoj i prirodnoj baštini
Svrha	Svrha mjere je unaprijediti javnu turističku infrastrukturu zbog privlačenja posjetitelja iz bliskih emitivnih tržišta te obnoviti, zaštititi i turistički valorizirati veliki broj objekata povijesne i kulturne baštine i poboljšati uvjete za sport i rekreaciju lokalnom stanovništvu. Osim povećanja broja turističkih dolazaka, naglasak je na izgradnji identiteta i prepoznatljivosti Grada Velike Gorice kao turističkog središta.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje arheoloških nalazišta na području Grada • Obnova, revitalizacija i zaštita kulturne i prirodne baštine • Obnova, revitalizacija i zaštita tradicionalne drvene gradnje kao kulturnog dobra • Uređenje toka i revitalizacija rijeke Odre • Obnova starih drvenih mostova • Razvoj biciklističkih i pješačkih staza u svrhu razvoja turističke ponude • Razvoj infrastrukture zbog boljeg iskorištavanja turističkog potencijala Turopoljskog luga • Razvoj zrakoplovne infrastrukture za potrebe obogaćivanja turističke ponude
Projekti	<p>Interpretacijski centar arheološkog parka Andautonija</p> <p>Obnova i revitalizacija Starog grada Lukavca, kurije Alapić u Vukovini, kurije Josipović u Kurilovcu</p> <p>Muzej zrakoplovstva</p> <p>Interpretacijski centar tradicijske kulture Ladovo Lukavec</p> <p>Pješačke staze Vukomeričke gorice</p> <p>Biciklističke staze prema Vukomeričkim goricama i prema Kupi</p> <p>Izgradnja Muzeja vatrogastva</p> <p>Uređenje jezera Čiče (športsko-rekreacijski centar) i Ježevo</p> <p>Uređenje planinarskog doma na Lakovici</p>
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Muzej Turopolja, organizacije civilnog društva, Turistička zajednica Grada Velike Gorice, Arheološki muzej u Zagrebu, JVP Velike Gorice, Međunarodna zračna luka Zagreb – Franjo Tuđman, Zrakoplovno tehnički centar, turističke agencije
Pokazatelji	<p>Broj kilometara novouređenih pješačkih i biciklističkih staza s pratećom infrastrukturom</p> <p>Broj projekata ostvarenih sa svrhom unaprjeđenja javne turističke infrastrukture</p> <p>Iznos ulaganja u poboljšanje javne turističke infrastrukture</p> <p>Pokrenut centar za posjetitelje Grada Velike Gorice</p> <p>Broj ukupnih posjeta</p> <p>Broj ostvarenih noćenja</p> <p>Broj investicija vezan uz posebne oblike turizma (kulturna baština, prirodna baština, zrakoplovstvo i vatrogastvo)</p>

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	Prioritet 1.3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
Mjera	1.3.1. Unaprjeđenje informiranosti, jačanje kapaciteta i umrežavanja u sektoru poljoprivrede
Svrha	Svrha je unaprijediti razinu informiranosti i znanja poljoprivrednih proizvođača o svim potrebnim temama važnim za konkurentno i održivo poslovanje, ali i umrežavanje te zajedničko korištenje opreme i infrastrukture namijenjene poljoprivredi.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Edukacija poljoprivrednih proizvođača i razvoj formalnih i neformalnih programa osposobljavanja za zanimanja u poljoprivredi Poboljšanje suradnje istraživačkog sektora, savjetodavne službe i korisnika Uspostavljen sustav informiranja poljoprivrednika o prednostima i mogućnostima u okviru Zajedničke poljoprivredne politike Pomoć u stvaranju pravnog okvira za okrupnjivanje zemljišta Povećanje skladišnih kapaciteta Poticanje stvaranja klastera i zadružnog poljoprivrednog poduzetništva Razvoj otkupnih i distributivnih centara za voće i povrće Izgradnja i opremanje hladnjača za skladištenje poljoprivrednih proizvoda Unapređenje i razvijanje proizvođačke organizacije u sektoru poljoprivrede
Projekti	Edukativno-proizvodni centar za poljoprivredu Rekonstrukcija i obnavljanje poljskih putova Izgradnja nove tržnice za poljoprivrednike
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, potporne institucije, savjetodavna služba i poljoprivredna komora, LAG, PUO Velika Gorica
Pokazatelji	Broj održanih neformalnih edukacija Broj razvijenih formalnih i neformalnih programa edukacije za poljoprivrednu proizvodnju Broj poljoprivrednika uključenih u programe informiranja i edukacije Prosječna površina koju koristi jedno poljoprivredno gospodarstvo Broj novoformiranih udruženja Broj članova postojećih udruženja proizvođača Broj održanih sajмова s brojem sudionika Kapacitet skladišta i hladnjača Količina proizvoda u otkupu i distribuciji

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
Mjera	1.3.2. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i stvaranje dodane vrijednosti u poljoprivrednoj proizvodnji
Svrha	Cilj je poticanje uzgoja visokoprofitnih kultura uz praćenje modernih trendova u tehnici i tehnologiji proizvodnje te povezivanje s prehrambeno-prerađivačkim sektorom. Svrha mjere 1.3.2. uključuje i uspostavu sustava zaštite autohtonih proizvoda (turopoljska svinja) tj. proizvoda s oznakom izvornosti i zemljopisnog podrijetla
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja u preradu, marketing i razvoj poljoprivrednih proizvoda Registriranje robnih marki i certificiranje proizvoda Stvaranje baze proizvođača certificiranih proizvoda Podrška mladim poljoprivrednicima
Projekti	Izgradnja ULO hladnjače za čuvanje poljoprivrednih proizvoda
Ključni dionici za	Grad Velika Gorica, potporne institucije, savjetodavna služba i poljoprivredna

provedbu mjere	komora, LAG
Pokazatelji	<p>Broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji su prošli restrukturiranje i modernizaciju</p> <p>Broj novootvorenih poljoprivrednih gospodarstava</p> <p>Broj radnih mjesta otvorenih kroz ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju i preradu</p> <p>Broj certificiranih proizvoda ili proizvoda u sustavu zaštite izvornosti</p>

Strateški cilj 1	Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva
Prioritet	1.3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje
Mjera	1.3.3. Poboljšanje standarda zaštite okoliša i ekološke proizvodnje u poljoprivredi
Svrha	Mjera će osigurati jačanje ekološke proizvodnje i povećanje razine zaštite okoliša u sektoru poljoprivrede budući da intenziviranje agrotehničkih mjera negativno utječe na bioraznolikost i krajobraz te da poljoprivrednici nemaju dovoljno jake kapacitete za ekološku proizvodnju.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija i stručna potpora u osiguravanju eko-certifikata • Poticanje korištenja eko sredstava u poljoprivredi • Primjena agro-okolišnih mjera • Aktivnosti obrane od poplave i melioracijska odvodnja
Projekti	Poticanje poljoprivrede
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, potporne institucije, savjetodavna služba, organizacije civilnog društva, LAG
Pokazatelji	<p>Broj proizvođača s eko-certifikatom odnosno u sustavu ekološke proizvodnje sukladno nacionalnom zakonodavstvu odnosno Zakonom o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007</p> <p>Broj proizvođača upisanih u Upisnik proizvođača u integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda</p> <p>Broj edukacija i seminara vezanih uz podizanje razine znanja i informiranosti o utjecaju poljoprivrede na okoliš</p> <p>Broj projekata koji uključuju inovativne tehnologije u poljoprivrednoj proizvodnji i preradi s niskim utjecajem na okoliš</p>

6.2. Strateški cilj 2 – Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture

Za postizanje vizije Velike Gorice kao grada koji predstavlja mjesto ugodnog i zdravog življenja, potrebno je ulagati u mjere koje se odnose na rješavanje konkretnih problema u segmentu javne i privatne komunalne infrastrukture, posebice u smislu rješavanja komunalnih problema, korištenja obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti. To će se postići kroz četiri prioriteta i 13 mjera uz korištenje fondova EU, drugih izvora financiranja, kao i gradskoga proračuna.

PRIORITETI			
Prioritet 2.1.: Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije	Prioritet 2.2.: Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom	Prioritet 2.3.: Razvoj sustava vodoopskrbe i odvodnje	Prioritet 2.4.: Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
MJERE			
2.1.1. Energetska učinkovitost u zgradarstvu 2.1.2. Poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova u sektoru prometa i učinkovit (javni) prijevoz 2.1.3. Poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanje korištenja OIE u toplinarstvu	2.2.1. Ulaganje u infrastrukturu potrebnu za adekvatno gospodarenje otpadom i informiranje građana 2.2.2. Prevencija i mjere ublažavanja rizika izazvanih klimatskim promjenama 2.2.3. Poboljšanje urbane okolišne infrastrukture	2.3.1. Izgradnja suvremenog sustava vodoopskrbe i odvodnje	2.4.1. Razvoj Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman i stavljanje u funkciju intermodalnih prometnih mreža 2.4.2. Učinkovita regulacija cestovnog prometa na području Grada Velike Gorice i povećanje broja parkirališta 2.4.3. Poboljšanje cestovne povezanosti šireg područja Velike Gorice 2.4.4. Povećanje sigurnosti prometa na području Grada Velike Gorice 2.4.5. Mreža biciklističkih staza na području Velike Gorice 2.4.6. Uvođenje pješačke zone u centru Grada

U nastavku je prikazan opis svake identificirane mjere koji sadrži objašnjenje svrhe, pregled aktivnosti, ključnih dionika, kao i pokazatelje napretka/uspjeha u realizaciji mjere. Identificirani projekti nalaze se u dokumentu pod nazivom Prilog I – Baza projekata.

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije
Mjera	2.1.1. Energetska učinkovitost u zgradarstvu
Svrha	Svrha mjere je poboljšati energetske učinkovitost u javnim i privatnim zgradama na području Velike Gorice, kako bi se ostvario pozitivan energetski, ekonomski i ekološki efekt.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti u odgojno obrazovnim ustanovama i drugim javnim objektima • Energetska obnova zgrada u vlasništvu Grada Velike Gorice • Energetska obnova privatnih stambenih zgrada • Poticanje projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i održavanja energetski učinkovitih privatnih stambenih i poslovnih objekata
Projekti	Program energetske učinkovitosti u osnovnim školama i drugim javnim prostorima
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, organizacije civilnog društva, vlasnici privatnih stambenih i poslovnih objekata, Zagrebačka županija, Regionalna energetska agencija, FZOEU, Gradsko stambeno gospodarstvo Grada Velike Gorice
Pokazatelji	<p>% smanjenja potrošnje energije u javnom i privatnom zgradarstvu</p> <p>Poboljšanje prosjeka energetske razreda u javnim i privatnim zgradama</p> <p>Broj kućanstava koja su koristila poticajne mjere ulaganja u energetske učinkovitost</p> <p>Broj poduzeća koja su koristila poticajne mjere ulaganja u energetske učinkovitost</p>

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije
Mjera	2.1.2. Poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova u sektoru prometa i učinkovit (javni) prijevoz
Svrha	Osnovna svrha energetske učinkovitosti u prijevozu je smanjenje zagađenja. Mjera je stoga usmjerena na promociju korištenja biogoriva, ali i osiguravanja infrastrukture i poticanja korištenja vozila na alternativni pogon poput električnih vozila, vozila na ukapljeni plin i slično. Svrha je potaknuti korištenje javnog prijevoza i drugih vrsta prijevoza koje imaju manje štetan utjecaj po okoliš
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostava infrastrukture za punjenje električnih vozila na javnim površinama i alternativna goriva • Ulaganje u zelene aktivnosti u Gradu • Uspostava sustava biciklističkog prometa s pojedinačnim projektima • Poboljšanje ekološkog javnog prijevoza na području Grada
Projekti	<p>Projekt održive mobilnosti</p> <p>Projekt e-punionice</p> <p>Projekt e-bicikli</p>
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, organizacije civilnog društva, ZET, Zagrebačka županija, FZOEU, vlasnici vozila
Pokazatelji	<p>Broj registriranih hibridnih, električnih vozila i vozila na plinsko gorivo</p> <p>Broj punionica za električna vozila</p> <p>Broj kilometara uređenih biciklističkih staza</p> <p>Broj i učestalost linija gradskog prijevoza</p>

	Broj redovnih korisnika gradskog prijevoza Broj provedenih projekata s ciljem promocije i poticanja korištenja energetski učinkovitih prometala
--	--

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije
Mjera	2.1.3. Poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanje korištenja OIE u toplinarstvu
Svrha	Kako je sustav toplinarstva najveći potrošač energije, cilj je unaprijediti sustav grijanja radi ušteda i manje štetnog učinka po okoliš te unaprijediti izolaciju zgrada
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj plinske mreže na području Grada Smanjenje gubitaka u toplovodnoj mreži i u postrojenjima za proizvodnju toplinske energije Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u toplinarstvu Povećati informiranost i znanje korisnika o mogućnostima uštede energije, troškovima i koristi
Projekti	Spajanje svih postojećih kotlovnica u centralizirani toplinski sustav Grada Rekonstrukcija toplovodne mreže Zamjena pogonskog goriva u kotlovnica
Ključni dionici za provedbu mjere	HEP Toplinarstvo, Grad Velika Gorica, privatni korisnici, Gradsko stambeno gospodarstvo Grada Velike Gorice, Zagrebačka županija, Regionalna energetska agencija, FZOEU
Pokazatelji	Ušteda energije za potrebe grijanja u stambenom sektoru Pad % korisnika koji koristi fosilna goriva za potrebe grijanja Broj korisnika koji su koristili poticaje za korištenje OIE u toplinarstvu Broj provedenih kampanja s ciljem povećanja informiranosti i promocije OIE

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.2. Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom
Mjera	2.2.1. Ulaganje u infrastrukturu potrebnu za adekvatno gospodarenje otpadom i informiranje građana
Svrha	Mjera je vezana na rješavanje infrastrukturnih preduvjeta za pravilno gospodarenje otpadom kako bi se smanjila količina proizvedenog otpada i poboljšalo gospodarenje proizvedenim otpadom, dok će se istovremeno provoditi aktivnosti informiranja i edukacije građana kako bi proces bio cjelovit i uspješan. Time će se osigurati sustav prikupljanja u organizacijskom i materijalnom smislu te potaknuti svijest građana o važnosti odvajanja i ponovne uporabe otpada
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Uređenje infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada Nabava opreme za odvojeno sakupljanje otpada Informiranje građana o potrebi i načinima odvajanja i ponovne uporabe otpada Izrada lokalnog plana gospodarenja otpadom
Projekti	Izgradnja centra za gospodarenje otpadom Mraclinska Dubrava sa sunčanom elektranom Mraclinska Dubrava

	Cesta za odlagalište otpada Mraclinska Dubrava Projekt „Kompostirajmo u vlastitom dvorištu“ Čiste i oprane posude za sakupljanje komunalnog otpada
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, komunalno poduzeće VG čistoća, organizacije civilnog društva, Zagrebačka županija, FZOEU
Pokazatelji	% stanovništva obuhvaćenog organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada Količina obrađenog komunalnog otpada Broj reciklažnih dvorišta Smanjenje ukupne količine odloženog komunalnog otpada Količina odvojenog, sakupljenog i recikliranog komunalnog otpada Broj kampanja vezanih uz informiranje i senzibilizaciju javnosti

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.2. Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom
Mjera	2.2.2. Prevencija i mjere ublažavanja rizika izazvanih klimatskim promjenama
Svrha	Mjera utječe na smanjenje emisije atmosferskih plinova koji utječu na globalno zatopljenje i klimatske promjene na lokalnoj razini, ali također nastoji umanjiti štetne utjecaje prirodnih katastrofa izazvanih ekstremnim vremenskim uvjetima
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje meteostanica • Uključivanje Veleučilišta Velika Gorica u prevenciju kriznih stanja temeljenog na znanju i iskustvu u upravljanju u kriznim uvjetima • Izgradnja novog objekta Javne vatrogasne postrojbe Velika Gorica
Projekti	Projekti ulaganja u jačanje kapaciteta DVD-a Projekti obnove meteostanica Ulaganje u materijalne i ljudske resurse Javne vatrogasne postrojbe i DVD-a (oprema, objekti, kadrovi)
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Veleučilište u Velikoj Gorici, organizacije civilnog društva, JVP Velika Gorica i dobrovoljna vatrogasna društva, DUZS
Pokazatelji	Broj planova za upravljanje u kriznim uvjetima Broj osoba educiranih za djelovanje u kriznim situacijama Broj DVD-a i broj članova DVD-a Broj profesionalnih djelatnika JVP Velike Gorice

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.2. Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom
Mjera	2.2.3. Poboljšanje urbane okolišne infrastrukture
Svrha	Mjera uključuje ulaganje u parkovnu, pješačku, cestovnu infrastrukturu u užem središtu Velike Gorice s ciljem ugodnijeg života, stvaranja identiteta i unaprjeđenja zdravlja i sigurnosti stanovnika užeg gradskog središta
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje prostorno-informacijskog sustava (GIS) za održavanje javnog zelenila • Sanacija, revitalizacija i uređenje zelenih površina • Uređenje pješačkih zona u centru Velike Gorice s pojedinačnim projektima
Projekti	Projekt šetnice Projekti uređenja parkova

Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, gradska komunalna poduzeća, vlasnici nekretnina u centru Grada
Pokazatelji	Broj pješačkih zona Broj provedenih inicijativa i projekata za uređenje urbanog okoliša Kvalitetnija regulacija prometa u centru Grada (smanjeni broj „uskih grla“) i povećanje protočnosti

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.3. Razvoj sustava vodoopskrbe i odvodnje
Mjera	2.3.1. Izgradnja suvremenog sustava vodoopskrbe i odvodnje
Svrha	Svrha mjere je osigurati kvalitetnu opskrbu vodom šireg područja Grada Velike Gorice uključujući crpljenje, kontrolu kvalitete, distribuciju i isporuku
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija crpilišta • Aktivnosti za postizanje smanjenja gubitaka • Izgradnja dodatnih opskrbnih cjevovoda • Proširenja sustava vodoopskrbe i odvodnje (2., 3. i 4. faza) • Rekonstrukcija postojećeg sustava
Projekti	Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje - Aglomeracija Velika Gorica
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, VG vodoopskrba
Pokazatelji	Broj i % stanovnika priključeno na obnovljenu/izgrađenu vodovodnu mrežu Broj km novoizgrađene i obnovljene vodovodne mreže % gubitaka vode u mreži Stanovništvo priključeno na kanalizacijsku mrežu (broj stanovnika) Stanovništvo priključeno na sustav pročišćavanja otpadnih voda(% i broj stanovnika) Broj km izgrađene ili obnovljene kanalizacijske mreže Broj novoizgrađenih/rekonstruiranih/dograđenih UPOV-a (Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda)

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.1. Razvoj Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman i stavljanje u funkciju intermodalnih prometnih mreža
Svrha	Činjenica da se na području Grada Velike Gorice nalazi međunarodna zračna luka, od velike je važnosti za javne potrebe Grada. Ona istovremeno može predstavljati veliku stratešku prednost, ali i rizik, primjerice po okoliš. Svrha mjere je maksimizirati prednosti koje proizlaze iz novoizgrađene Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman u svrhu gospodarskog i infrastrukturnog razvoja Velike Gorice
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Bolje povezivanje javnim prijevozom MZLZ, Grada Velike Gorice, Grada Zagreba, ZTC-a i ostatka RH • Širenje parkirališnog prostora u centru grada i na području MZLZ • Unaprjeđenje cestovnih veza u urbanom gradskom središtu • Povezivanje Međunarodne zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman i Zrakoplovno tehničkog centra radi proširenja dostupnosti usluga • Rekonstrukcija (sanacija) uzletno-sletne staze ZTC d.d.-a do ICAO3C

	kategorije
Projekti	Tračnička veza Zagreb – MZLZ – Velika Gorica Izgradnja Cargo Citya i Airport Citya – s uključenim hotelskim objektom i konferencijskim centrom
Ključni dionici za provedbu mjere	Zračna luka Zagreb, MZLZ, ZTC, Grad Velika Gorica, Grad Zagreb, ZET, HŽ
Pokazatelji	Broj autobusnih linija na relaciji MZLZ Velika Gorica Broj parkirališnih mjesta na točkama povezivanja Rekonstruirana uzletno sletna staza do ICAO3C kategorije Broj putnika i posjetitelja MZLZ

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.2. Učinkovita regulacija cestovnog prometa na području Grada Velike Gorice i povećanje broja parkirališta (javnih i privatnih)
Svrha	Svrha mjere je poboljšati kvalitetu života stanovnika koji žive u užem gradskom središtu uz smanjenje emisije štetnih plinova i prometnu zagušenost, te unaprijediti sigurnost svih sudionika u prometu
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje napredne regulacije raskrižja opremljenih inteligentnim semaforima • Automatsko upravljanje prometom (AUP) • Razvoj integrirane platforme za upravljanje i planiranje intermodalnog transporta • Povećanje broja parkirališnih mjesta s parkirnim senzorima
Projekti	Izgradnja parkirališta za osobna vozila u blizini željezničkog kolodvora i čuvane garaže za bicikle – Park 'n' ride Opremanja „pametne sobe“ Projekti ugradnje optičkih kabela SUMP (Plan održive urbane mobilnosti) Projekt urbane mobilnosti
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, ŽUC, HC, komunalna poduzeća Grada Velike Gorice, Fakultet prometnih znanosti,
Pokazatelji	Broj rekonstruiranih raskrižja Broj kilometara rekonstruiranih cesta i pješačkih zona Broj raskrižja s uvedenim „pametnim semaforima“ Broj prometnih nesreća na području Grada Velike Gorice Propusna moć raskrižja Broj novostvorenih parkirališnih i garažnih mjesta u Gradu Broj preuzimanja aplikacije na pametne telefone

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.3. Poboljšanje cestovne povezanosti šireg područja Velike Gorice
Svrha	Cilj mjere je unaprijediti povezanost užeg središta Velike Gorice s rubnim dijelovima i ruralnim prstenom radi kvalitetnije dostupnosti usluga, omogućavanja gospodarskog razvoja ruralnog prstena i povećane sigurnosti u prometu

Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Održavanje i sanacija postojećih županijskih i lokalnih cesta na području Grada Velike Gorice • Uvođenje linije do željezničkog kolodvora • Izgradnja novih lokalnih cesta i mostova • Izgradnja pristupnih cesta u poljoprivredi i šumarstvu • Uspostavljanje autobusne linije do željezničkog kolodvora • Poboljšanje infrastrukture javnog prijevoza
Projekti	<p>Izgradnja nastavka AK Miošića sa spojem na istočnu obilaznicu i D30 (raskrižje Novo Čiče)</p> <p>Izgradnja ili rekonstrukcija mosta preko kanala Sava Odra</p> <p>Projekti postavljanja postaja za električne bicikle i punionice za električni autobus</p>
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, ŽUC, HC
Pokazatelji	<p>Broj km novoizgrađenih cesta</p> <p>Broj km rekonstruiranih prometnica</p> <p>Broj km uređenih pješačkih i biciklističkih staza uz cestovne prometnice</p> <p>Broj korisnika koji koriste lokalne električne autobuse i gradske bicikle</p>

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.4. Povećanje sigurnosti prometa na području Grada Velike Gorice
Svrha	Svrha mjere je analiza postojećeg stanja sigurnosti u centru grada, zonama osnovnih škola, autobusnih stajališta i ugibališta, te na prometnicama na području Grada Velike Gorice te postizanje veće sigurnosti prilikom korištenja istih za korisnike na području Grada.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje stanja sigurnosti u zonama osnovnih škola • Povećanje stanja sigurnosti autobusnih stajališta i ugibališta • Povećanje stanja sigurnosti izgradnjom kružnih tokova • Nabava prometne signalizacije i opreme (prometni znakovi, konzolni promjenjivi prometni znakovi, radarski uređaji za mjerenje brzine, umjetne izbočine) • Uređenje i izgradnja pješačkih staza
Projekti	<p>Projekt povećanja sigurnosti prometa u zonama osnovnih škola na području Grada Velike Gorice</p> <p>Prometni projekt povećanja stanja sigurnosti autobusnih stajališta i ugibališta na području Grada Velike Gorice</p> <p>Projekt izgradnje kružnog toka (križanje M. hrvatske- S. Kolara; križanje M. hrvatske-Lj. Posavskog- Kolodvorske ulice)</p>
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, MUP
Pokazatelji	<p>Broj postavljenih signalnih uređaja</p> <p>Smanjena brzina i pojačan oprez vozača</p> <p>Broj nabavljene opreme i prometne signalizacije</p> <p>Izgrađene autobusna nadstrešnica</p> <p>Izgrađeni peroni za zadržavanje putnika</p> <p>Broj km izgrađenih pješačkih staza</p> <p>Izgrađeni kružni tokovi</p> <p>Broj novih prometnih znakova, signalnih uređaja, opreme i oznaka</p>

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.5. Mreža biciklističkih staza na području Velike Gorice
Svrha	Bicikl kao oblik prijevoza ima sve veću primjenu u prometu i koristi ga sve više ljudi u svojim dnevnim aktivnostima te shodno tome Grad Velika Gorica aktivno sudjeluje u projektima razvoja biciklističkog prometa i biciklističke infrastrukture na svom području. Cilj svega je promocija biciklizma kao oblika prijevoza, sporta i njegove uloge u zdravlju te zaštiti okoliša. Razvojem biciklističkih staza i spajanje s postojećim stvorit će se jedinstvena mreža koja će omogućiti sigurniju vožnju biciklima izvan urbanog dijela Grada. Izgradnjom biciklističke infrastrukture potaknut će se veći broj građana na prihvatljiv oblik prijevoza koji će biti siguran, učinkovit, zdrav i ekološki prihvatljiv.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Građenje pješačko-biciklističkih staza i traka na području Grada Velike Gorice • Izgradnja jedinstvene mreže biciklističkih staza • Povezivanje Velike Gorice sa Zagrebom biciklističkim stazama.
Projekti	Projekti pješačko-biciklističke staze Velika Gorica-jezero Čiče, pješačko-biciklističke staze od skretanja za Novo Čiče do Starog Čiča, pješačko-biciklističke staze od Velike Gorice do groblja Kušanec, biciklističke staze od groblja Kušanec do Male Bune.
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, komunalna poduzeća
Pokazatelji	Broj km novih pješačko-biciklističkih staza Povezanost Velike Gorice i Zagreba biciklističkim stazama

Strateški cilj 2	Poboljšati kvalitetu života kroz poboljšanje javne i privatne komunalne infrastrukture
Prioritet	2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada
Mjera	2.4.6. Uvođenje pješačke zone u centru Grada
Svrha	Rasterećenje cestovne mreže Velike Gorice od motornih vozila i u konačnici potpuno izmještanje prometa iz središta, a u cilju omogućavanja nesmetanog kretanja i boravka građana na za to predviđenoj lokaciji kao i smanjenje emisije štetnih plinova. Pješačka zona uvela bi se fazno kako bi se građani prilagodili konačnom rješenju (potpuno zatvaranje za motorna vozila). Prva faza pješačke zone odnosno zone s ograničenjem brzine od 30 km/h smanjila bi se propusna moć i razina uslužnosti Zagrebačke ulice i Trga kralja Tomislava što bi za posljedicu trebalo destimulirati tranzitno prometovanje užim gradskim središtem. Na taj način stvorili bi se sigurniji i bolji uvjeti za promet pješaka i biciklista što je preduvjet za uvođenje pješačke zone u Velikoj Gorici. Potpunim izmještanjem prometa kroz centar Grada provela bi se jedna od mjera ekološki prihvatljivog Grada (smanjenjem emisije štetnih plinova) i omogućio ugodniji i kvalitetniji život građana.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje preduvjeta za uvođenje pješačke zone • Projektiranje zone smirenog prometa • Postavljanje prometne signalizacije i opreme, izgradnja zelenih razdjelnih otoka, rubnjaka i sl.

Projekti	Izvedbeni projekt zone smirenog prometa na dionici od raskrižja Sisačke - Matice hrvatske - Trga kralja Tomislava do raskrižja Zagrebačke - Ulice Slavka Kolara - Ul. kralja D. Zvonimira u Velikoj Gorici
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, MUP
Pokazatelji	Dužina zone smirenog prometa Izgrađeni sadržaji unutar zone smirenog prometa

6.3. Strateški cilj 3 – Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti

Za postizanje vizije Velike Gorice kao grada koji predstavlja mjesto ugodnog i zdravog življenja, odnosno moderne sredine potrebno je ojačati društvo i samu zajednicu, što će se učiniti kroz implementaciju 13 mjera kojima su obuhvaćeni djeca, obitelji, mladi, ranjive skupine stanovništva poput starijih građana, osoba s invaliditetom, nezaposlenih, braniteljske populacije, ali i ostali dionici na području Grada.

PRIORITETI			
Prioritet 3.1.: Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu	Prioritet 3.2.: Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice	Prioritet 3.3.: Unaprjeđenje kulturne ponude	Prioritet 3.4.: Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva
MJERE			
3.1.1. Poboljšanje kvalitete infrastrukture odgojno-obrazovnih institucija 3.1.2. Osiguravanje raznovrsnih programa, jačanje ljudskih resursa i poticanje cjeloživotnog obrazovanja 3.1.3. Stvaranje uvjeta za povećanje dostupnosti odgojno-obrazovnih ustanova i programa 3.1.4. Podrška razvoju visokog školstva	3.2.1. Razvijanje mreže socijalnih usluga u zajednici 3.2.2. Izjednačavanje mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom u Gradu 3.2.3. Osiguranje infrastrukture i ljudskih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga 3.2.4. Razvoj sadržaja za djecu i mlade 3.2.5. Stvaranje uvjeta za poboljšanje kvalitete života osoba treće životne dobi	3.3.1. Unaprjeđenje infrastrukture u kulturi 3.3.2. Jačanje suradnje institucija u kulturi i razvoj kulturnih programa	3.4.1. Razvoj sportsko rekreacijske infrastrukture i programa 3.4.2. Razvoj programa prevencije u zdravstvu i osiguravanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga

U nastavku je prikazan opis svake identificirane mjere koji sadrži objašnjenje svrhe, pregled aktivnosti, ključnih dionika, kao i pokazatelje napretka/uspjeha u realizaciji mjere. Identificirani projekti nalaze se u dokumentu pod nazivom Prilog I – Baza projekata.

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu
Mjera	3.1.1. Poboljšanje kvalitete infrastrukture odgojno-obrazovnih institucija
Svrha	Svrha mjere je poboljšati materijalne uvjete za održavanje odgojno-obrazovnih aktivnosti u vrtićima, osnovnim i srednjim školama na području Grada Velike Gorice
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje kapaciteta u djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja izgradnjom novih objekata i proširenjem postojećih Povećanje kapaciteta u djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja

Projekti	Izgradnja vrtića u Selnici Šćitarjevskoj
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Zagrebačka županija, MZO, odgojno-obrazovne ustanove
Pokazatelji	Broj novih odgojno obrazovnih ustanova Broj odgojno obrazovnih ustanova s poboljšanim prostornim kapacitetima za rad u nastavi i izvannastavnim aktivnostima (sport, koncerti) Kapacitet odgojno-obrazovnih ustanova % djece uključene u redovni predškolski odgoj Broj škola u jednosmjenskom radu

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu
Mjera	3.1.2. Osiguravanje raznovrsnih programa, jačanje ljudskih resursa i poticanje cjeloživotnog obrazovanja
Svrha	Cilj mjere je utjecati na kvalitetu samog odgojno-obrazovnog programa te jačati profesionalne kompetencije radnika u odgojno-obrazovnom sustavu, kao i jačati sektor cjeloživotnog obrazovanja.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Organiziranje zakonom definiranih programa u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama • Unaprijediti kapacitete dionika za planiranje i izradu programa i projekata za unaprjeđenje sadržaja u području odgoja i obrazovanja • Poticati profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika kroz stručna usavršavanja • Stvaranje mreže (partnerstva) institucija za cjeloživotno obrazovanje • Jačanje kapaciteta lokalnih ustanova za obrazovanje odraslih • Osiguranje uvjeta za razvoj cjeloživotnog učenja • Razvoj specijaliziranih programa edukacije vezanih uz zrakoplovstvo
Projekti	Program pozitivnog razvoja i prevencije društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih – edukacija odgojno-obrazovnih radnika
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Zagrebačka županija, odgojno-obrazovne ustanove, Organizacije civilnog društva, AZOO
Pokazatelji	Broj zakonom definiranih programa koji se provode u vrtićima, osnovnim i srednjim školama Uvedeni novi inovativni načini učenja Broj sudjelovanja na stručnim skupovima i stručnim usavršavanjima Broj organiziranih stručnih skupova i stručnih usavršavanja Broj projekata razvijenih u svrhu poboljšanja stručnih kompetencija djelatnika u odgojno obrazovnom sustavu Broj ustanova koje primijenjuju samovrednovanje Broj ustanova za obrazovanje odraslih uključenih u mrežu Broj moderniziranih i novostvorenih kurikuluma Broj polaznika koji su uključeni u programe formalnog i neformalnog obrazovanja Broj djelatnika i suradnika ustanova za obrazovanje odraslih koji su prošli stručno usavršavanje Broj polaznika koji su stekli kvalifikaciju (uspješno završili) program obrazovanja Broj pokrenutih programa edukacije vezanih uz zrakoplovstvo Broj poslodavaca uključenih u rad s ustanovama za obrazovanje odraslih

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu
Mjera	3.1.3. Stvaranje uvjeta za povećanje dostupnosti odgojno-obrazovnih ustanova i programa
Svrha	Ova će mjera doprinijeti sveobuhvatnijem uključivanju djece/mladih iz različitih skupina u nepovoljnome položaju u odgojno-obrazovni sustav
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje prijevoza za djecu iz udaljenijih naselja • Osiguranje programa predškolskog odgoja za djecu iz ranjivih skupina • Uključivanje učenika s teškoćama u razvoju u redovne škole (prilagodba prostora, osiguravanje pomoćnika u nastavi) • Postupno uklanjanje arhitektonskih zapreka i uvođenje elemenata informacijske podrške za gluhe i slijepe osobe u objekte odgoja i obrazovanja
Projekti	„Svako dijete ima pravo na obrazovanje“ – osiguravanje pomoćnika u nastavi
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, odgojno-obrazovne ustanove, pružatelj usluge prijevoza, organizacije civilnog društva
Pokazatelji	<p>Broj novootvorenih/renoviranih odgojno-obrazovnih ustanova s posebnim naglaskom na ruralni prsten</p> <p>Broj autobusnih linija za prijevoz djece</p> <p>Broj angažiranih pomoćnika u nastavi (pokrivenost potrebe u %)</p> <p>Broj odgojno obrazovnih ustanova na lokalnoj razini uključenih u razvoj prilagođenih obrazovnih programa</p> <p>Broj ustanova i organizacija koje ulažu u prilagodbu infrastrukture i nabavku specijalizirane opreme za učenike s teškoćama u razvoju</p> <p>% djece s teškoćama uključenih u redovni obrazovni sustav</p>

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu
Mjera	3.1.4. Podrška razvoju visokog školstva
Svrha	Unaprjeđenje kvalitete sustava visokog školstva u Gradu Velikoj Gorici usmjeren na razvoj kompetencija temeljenih na standardima i kvalifikacijama zanimanja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja objekata za potrebe visokog obrazovanja • Izgradnja centara izvrsnosti • Razvoj novih studijskih programa
Projekti	Izgradnja kampusa za studente Veleučilišta Velika Gorica Centar izvrsnosti u optici
Ključni dionici za provedbu mjere	Veleučilište Velika Gorica, Grad Velika Gorica
Pokazatelji	<p>Izgrađen kampus</p> <p>Broj novostvorenih mjesta za studente</p> <p>Broj upisanih studenata</p> <p>Pokrenut centar izvrsnosti</p> <p>Broj novih studijskih programa usklađenih s HKO</p> <p>Broj razvijenih standarda kvalifikacija</p> <p>Broj zaposlenika visokoškolskih ustanova koji je sudjelovao u specifičnim aktivnostima stručnog usavršavanja</p> <p>Broj projekata vezanih uz unaprjeđenje kvalitete sustava visokog školstva</p>

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području Grada Velike Gorice
Mjera	3.2.1. Razvijanje mreže socijalnih usluga u zajednici
Svrha	Svrha je unaprijediti kvalitetu života i povećati mogućnost zapošljavanja i samostalnog života korisnika kroz razvoj učinkovitih socijalnih usluga u zajednici.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Povećati mogućnosti zapošljavanja teško zapošljivih skupina, tj. skupina koje su u posebno teškom položaju na tržištu rada • Razvoj inovativnih socijalnih usluga koje pružaju osobe s invaliditetom (npr. digitalne socijalne usluge) • Organizirano stanovanje u stambenim zajednicama • Povezivanje i umrežavanje, razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva s ciljem kvalitetnijih socijalnih usluga • Prevencija i mjere ublažavanja ranog napuštanja školovanja kod mladih osoba
Projekti	Dnevni boravak za osobe s invaliditetom Stambeno zbrinjavanje žena žrtava obiteljskog nasilja (sigurna kuća)
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Centar za djecu, mlade i obitelj, Centar za socijalnu skrb, Organizacije civilnog društva, Crveni križ, Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica te odgojno-obrazovne ustanove
Pokazatelji	Broj sudionika (korisnika) koji primaju neku od navedenih socijalnih usluga Broj organizacija civilnog društva uključenih u provedbu mjere Broj novo uspostavljenih socijalnih usluga Kapaciteti za provedbu socijalnih usluga Broj potpisanih ugovora o suradnji između ustanova, institucija i organizacija civilnog društva

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području Grada Velike Gorice
Mjera	3.2.2. Izjednačavanje mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom u Gradu
Svrha	Svrha mjere koja se najvećim dijelom podudara sa Strategijom izjednačavanja mogućnosti i prava za osobe sa invaliditetom u Gradu Velikoj Gorici je unapređivanje, zaštita i osiguravanje punog i ravnopravnog uživanja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda osoba s invaliditetom na području Velike Gorice
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Podrška za djecu s teškoćama u razvoju • Senzibiliziranje javnosti o važnosti obiteljskog života djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom • Ustroj gradskog registra osoba s invaliditetom/ Pristup podacima o osobama s invaliditetom • Izrada i pokretanje sustava rane intervencije • Razvijanje usluge mobilnih službi za pomoć djeci s teškoćom u razvoju i osoba s invaliditetom • Poticanje i provođenje programa učenja životnih i društvenih vještina koje osobama s invaliditetom omogućavaju ravnopravno sudjelovanje u obrazovanju i svakodnevnom životu zajednice • Iniciranje uvođenja dodatnih obrazovnih programa za pomoćna zanimanja namijenjena osobama s invaliditetom • Stvaranje uvjeta za poboljšanje mobilnosti osoba s invaliditetom

Projekti	Savjetovalište za djecu s teškoćama u razvoju Javne akcije Gradski registar osoba s invaliditetom Posudionica didaktičkih materijala i ortopedskih pomagala Mobilne službe za osobe s invaliditetom
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Centar za djecu, mlade i obitelj, Centar za socijalnu skrb, Organizacije civilnog društva, Crveni križ, odgojno-obrazovne ustanove
Pokazatelji	Broj korisnika Savjetovališta Broj provedenih kampanja senzibilizacije javnosti o važnosti obiteljskog života djece s teškoćama u razvoju Ustrojen i redovno ažuriran registar osoba s invaliditetom Pokrenut sustav rane intervencije, broj korisnika sustava Broj korisnika mobilnih stručnih timova Broj pokrenutih programa učenja životnih i društvenih vještina Broj projekata i programa pokrenutih u svrhu jačanja socijalne uključenosti Broj educiranih osobnih pomoćnika, pomoćnika u nastavi

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području Grada Velike Gorice
Mjera	3.2.3. Osiguranje infrastrukture i ljudskih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga
Svrha	Svrha mjere je razvoj materijalnih uvjeta za kvalitetno pružanje socijalnih usluga u smislu osiguravanja adekvatnih prostora za pružanje usluga uređenjem novih i adaptacijom postojećih prostora
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja objekta za djecu, mlade i obitelj Izgradnja objekta za potrebe djelatnosti udruga koje se bave socijalno-humanitarnom djelatnošću Uređenje raspoloživih gradskih prostora za pružanje socijalnih usluga Poboljšati informiranost civilnog sektora i jačati kapacitete organizacija civilnog društva za pružanje socijalnih usluga Poticanje razvoja inovativnih socijalnih usluga Razvoj volonterstva u pružanju socijalnih usluga
Projekti	Centar za djecu, mlade i obitelj Prostor za udruge koje se bave socijalno-humanitarnom djelatnošću
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Centar za djecu mlade i obitelj, organizacije civilnog društva, Centar za socijalnu skrb
Pokazatelji	Izgrađen novi prostor Centra za djecu mlade i obitelj Broj korisnika prostora Broj gradskih prostora stavljen u funkciju pružanja socijalnih usluga Broj organizacija civilnog društva koji sudjeluju u aktivnostima pružanja socijalnih usluga Broj provedenih projekata namijenjenih jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva Broj volontera uključenih u projektne aktivnosti Broj djelatnika i članova organizacija civilnog društva koji su prošli edukaciju za pružanje socijalnih usluga Broj kampanja informiranja o mogućnostima korištenja socijalnih usluga kroz civilni sektor Broj novopokrenutih socijalnih usluga

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na gradskom području
Mjera	3.2.4. Razvoj sadržaja za djecu i mlade
Svrha	Poboljšati kvalitetu sadržaja namijenjenih djeci i mladima u izvanškolskim aktivnostima, radi poticanja razvoja ličnosti i razvoja dodatnih kompetencija kod djece i mladih
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje podružnica Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica • Unaprjeđenje sadržaja i djelokruga rada Centra za djecu mlade i obitelj • Provedba Programa za mlade Grada Velike Gorice za razdoblje 2016. do 2018. • Davanje prostora na korištenje mladima i unaprjeđenje prostora • Osnivanje Multifunkcionalnog Centra za mlade
Projekti	Multifunkcionalni centar za mlade
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Centar za djecu mlade i obitelj, organizacije civilnog društva, odgojno – obrazovne ustanove
Pokazatelji	Broj podružnica Centra za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica Broj novih i poboljšanje kvalitete postojećih sadržaja namijenjenih djeci i mladima Broj implementiranih mjera iz Gradskog programa za mlade Broj korisnika multifunkcionalnog centra Broj programa u multifunkcionalnom centru

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih području grada Velike Gorice
Mjera	3.2.5. Stvaranje uvjeta za poboljšanje kvalitete života osoba treće životne dobi
Svrha	Svrha je unaprijediti kvalitetu života osoba treće životne dobi te stvoriti uvjete za što dulji ostanak u obiteljskom okruženju kroz razvoj učinkovitih socijalnih usluga u zajednici.
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje preduvjeta za cjeloživotno obrazovanje • Dnevni boravak za starije i nemoćne osobe • Razvijanje usluge Pomoć i njega u kući • Stvaranje uvjeta za socijalno poduzetništvo • Povezivanje i umrežavanje, razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva s ciljem kvalitetnijih socijalnih usluga • Olakšavanje ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi za osobe starije životne dobi • Poticanje osoba starije životne dobi na sudjelovanje u kulturnim i rekreativnim aktivnostima
Projekti	Dnevni boravak za starije i nemoćne Program pomoći i njege u kući Programi cjeloživotnog obrazovanja i međugeneracijske solidarnosti Zdravo starenje
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Centar za socijalnu skrb, Organizacije civilnog društva, Crveni križ, udruge koje okupljaju osobe starije životne dobi ili rade u njihovu korist, ustanove iz područja kulture, socijalne skrbi, zdravstva te obrazovne ustanove
Pokazatelji	Broj programa cjeloživotnog obrazovanja

	Broj polaznika programa cjeloživotnog obrazovanja Broj otvorenih dnevnih boravaka za starije osobe Broj korisnika dnevnih boravaka Broj korisnika programa Pomoć i njega u kući Broj inovativnih socijalnih usluga te broj njihovih korisnika Broj pružatelja socijalnih usluga te teritorijalna pokrivenost uslugama Kapaciteti za provedbu socijalnih usluga Broj potpisanih ugovora o suradnji između ustanova, institucija i organizacija civilnog društva
--	---

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.3. Unaprjeđenje kulturne ponude
Mjera	3.3.1. Unaprjeđenje infrastrukture u kulturi
Svrha	Svrha mjere su ulaganja u infrastrukturu objekata od interesa za razvoj kulturne ponude Grada Velike Gorice, kako bi se zadovoljili suvremeni standardi, stekli preduvjeti za kvalitetniji rad i razvoj novih programa
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja, rekonstrukcija i obnova infrastrukture u kulturi Povećanje kapaciteta bibliotečno-arhivskog prostora
Projekti	Dom kulture Galženica Izgradnja upravne zgrade muzeja Izgradnja depo Muzeja Turopolja Nova gradska knjižnica Nabava bibliobusa Uspostava ispostave HAZU
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Muzej Turopolja, Gradska knjižnica Velika Gorica, POUVG
Pokazatelji	Rekonstruiran Dom kulture Izgrađena upravna zgrada i depo Muzeja Turopolja Povećan kapacitet bibliotečno-arhivskog prostora

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.3. Unaprjeđenje kulturne ponude
Mjera	3.3.2. Jačanje suradnje institucija u kulturi i razvoj kulturnih programa
Svrha	Svrha mjere je jačanje suradnje među institucijama u kulturi
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Strateško upravljanje u kulturi Bolja dostupnost kulturnih sadržaja (mobilnost kulture) Učinkovitija primjena marketinga u kulturi Stvaranje mreže partnera u razvoju kulturne ponude
Projekti	Projekti mekih mjera u sktoru kulture
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Muzej Turopolja, Gradska knjižnica Velika Gorica, POUVG, organizacije civilnog društva, udruženja umjetnika, umjetnici - pojedinci
Pokazatelji	Izrađene smjernice razvoja kulture za Grad Veliku Goricu Broj kulturnih sadržaja financiranih od strane Grada Velike Gorice Broj projekata usmjeren poboljšanju mobilnosti kulturne ponude i broj korisnika kulturnih sadržaja van matične lokacije institucije u kulturi Broj marketinških planova u kulturi Broj provedenih kampanja za promociju kulturne ponude Broj ostvarenih partnerstava u realizaciji projekata u kulturi

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.4. Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva
Mjera	3.4.1. Razvoj sportsko rekreacijske infrastrukture i programa
Svrha	Stvoriti uvjete za bavljenje sportom svih dobnih skupina građana s ciljem zdravog načina života, razvoja vlastitih potencijala i sposobnosti te socijalizacije i prevencije društveno štetnih ponašanja
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje uvjeta za razvoj sportskih sadržaja u okviru Jezera Čiče (kombinirana igrališta za odbojku, košarku, boćanje i razvoj rekreacije i sportova na vodi) • Prilagodba i izgradnja sportske infrastrukture pristupačne osobama s invaliditetom • Uređenje kombiniranih igrališta na područje Velike Gorice i mjesnih odbora • Poticanje i stvaranje uvjeta za razvoj sportskih programa namijenjenih djeci i mladima • Poticanje sportske rekreacije • Poticanje izvrsnosti u sportu • Poticanje školskih sportskih aktivnosti • Zdravstvena zaštita sportaša • Razvoj sportskih programa namijenjenih osobama s invaliditetom
Projekti	Uređenje Športsko rekreacijskog centra Velika Gorica Izgradnja vanjskog i unutarnjeg bazena Izgradnja mreže biciklističkih staza
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, Zajednica športskih udruga Grada Velike Gorice, poduzeće za upravljanje športskim objektima, klubovi, Sportski savez osoba s invaliditetom, Sportsko rekreativni savez, Školski sportski savez
Pokazatelji	Izgrađen bazen Broj uređenih sportskih objekata u okviru Športsko rekreacijskog centra Broj uređenih sportsko-rekreacijskih sadržaja u okviru Jezera Čiče Broj posjetitelja sportskih centara Broj sportskih objekata prilagođen potrebama osoba s invaliditetom Broj uređenih kombiniranih i specijaliziranih igrališta (npr. Fitness parkovi) Broj djece uključene u rad sportskih klubova Broj odraslih osoba koje se rekreativno bave sportom Broj sportskih stipendija namijenjenih vrhunskim sportašima Broj sportskih programa za osobe s invaliditetom

Strateški cilj: 3	Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti
Prioritet	3.4. Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva
Mjera	3.4.2. Razvoj programa prevencije u zdravstvu i osiguravanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga
Svrha	Svrha mjere je poboljšanje zdravlja stanovništva i zadovoljstvo korisnika usluga kroz primarnu zdravstvenu zaštitu baziranu na promociji zdravlja i prevenciji bolesti
Aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Dogradnja i povećanje kapaciteta Doma zdravlja Velika Gorica • Unapređenje prostornih uvjeta za efikasnije djelovanje Hitne medicinske pomoći • Razvoj programa prevencije i ranog otkrivanja bolesti • Poboljšanje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga namijenjenih stradalnicima Domovinskog rata

Projekti	Projekti Doma zdravlja Zagrebačke županije-Ispostave Velika Gorica Hitna medicinska pomoć Velika Gorica zdravi grad
Ključni dionici za provedbu mjere	Grad Velika Gorica, zdravstvene ustanove na području Grada Velike Gorice te organizacije civilnog društva
Pokazatelji	Dograđen Dom zdravlja Velika Gorica Izgrađen novi objekt za potrebe hitne medicinske pomoći Broj korisnika programa prevencije Broj novopokrenutih usluga s ciljem prevencije Broj provedenih aktivnosti u sklopu projekta Velika Gorica - zdravi grad Broj programa i broj korisnika Centra zdravog starenja Broj aktivnosti u sklopu programa prevencije Broj kampanja s ciljem prevencije bolesti i ovisnosti

6.4. Horizontalni prioritet – primjena IKT u razvoju Grada Velike Gorice

Horizontalni prioritet obuhvaća primjenu IKT-a na području Grada. Identificiran je zbog važnosti IKT-a i njegovih tehnologija za svakodnevni život građana i funkcioniranje tijela javne vlasti, kao i svih drugih dionika, a u okviru istoga identificirane su tri mjere oje obuhvaćaju sva relevantna ulaganja za područje Grada koja će omogućiti usklađenje s principima poslovanja i življenja modernog doba.

HORIZONTALNI PRIORITET	Primjena informacijsko-komunikacijskih tehnologija u razvoju Grada Velike Gorice
Mjera	IKT 0.1. Poboljšanje računalne pismenosti stanovništva i poduzetnika
Aktivnosti/projekti	Edukacije za korištenje računala za stanovništvo svih dobni uzrasta Edukacija za primjenu IKT-a u poslovanju i obrazovanju Promocija i poticanje e-poslovanja i e-učenja
Pokazatelji	Broj održanih edukacija vezanih uz korištenje IKT tehnologija Broj polaznika edukacija Broj poduzeća koja su sudjelovala u edukacijama za korištenje IKT tehnologija
Mjera	IKT 0.2. Uređenje internetske infrastrukture i dostupnost širokopojasnog interneta
Aktivnosti/projekti	Osiguranje dostupnosti NGA mreže na svim područjima Grada (poduzetničke/poslovne zone i gradska/prigradska naselja, ruralni dijelovi) Uspostava besplatnog bežičnog interneta u dijelovima Grada
Pokazatelji	Udio kućanstva, javnih i privatnih subjekata s mogućnošću brzine pristupa min 30 Mbit/s Broj besplatnih WiFi točki
Mjera	IKT 0.3. Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija u javnom sektoru s ciljem brže i kvalitetnije usluge građanima
Aktivnosti/projekti	Legalizacija i monetizacija postojeće DTK (distribucijska telekomunikacijska kanalizacija) infrastrukture Osiguranje preduvjeta za informatičko i digitalno povezivanje gradske uprave, tvrtki i ustanova u vlasništvu GVG Razvoj preduvjeta i poticanje IKT tehnologija u sustavu obrazovanja Razvoj javnih usluga dostupnih putem interneta
Pokazatelji	Broj službi i tvrtki u vlasništvu Grada povezanih u jednoznačan sustav elektroničkog upravljanja podacima i dokumentima Broj javnih usluga dostupnih putem IKT pristupa
Mjera	IKT 0.4. Izgradnja pametnog Grada Velika Gorica
Aktivnosti/projekti	Provedba Strategije Pаметan Grad Velika Gorica
Pokazatelji	Broj realiziranih projekata iz akcijskog plana

7. USKLAĐENOST STRATEGIJE S RELEVANTNIM EU I NACIONALNIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA I REGULATIVOM

S obzirom da se dio mjera identificiranih Strategijom namjerava financirati iz fondova EU, potrebno je objasniti usklađenost s temeljenim strateškim dokumentima na razini EU i RH, kao i prioritete financiranja u programskom razdoblju 2014. – 2020. slijedom čega je izvršena analiza sljedećih dokumenata:

- Strategija Europa 2020 – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast
- Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ 2014. – 2020.
- Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ 2014. – 2020.
- Program ruralnog razvoja RH 2014. – 2020.,
- Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020.

7.1. Analiza Strategije Europa 2020¹

Strategija Europa 2020. predlaže tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju:

- Pametan rast: razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji.
- Održiv rast: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija
- Uključiv rast: njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost,

kao i pet ciljeva koje se želi postići u ovom programskom razdoblju i koje je potrebno ugraditi u nacionalne ciljeve država članica:

- 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno;
- 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj;
- Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30 % smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju);
- Postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10 %, a najmanje 40 % mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja; te
- 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva.

U okviru ovog strateškog dokumenta identificirano je 7 predvodničkih inicijativa koje obvezuju države članice EU, a to su:

„Unija inovacija“ s ciljem unapređenja okvirnih uvjeta i dostupnosti financiranja za istraživanje i inovacije kako bi se osigurala mogućnost transformacije inovativnih ideja u proizvode i usluge koje stvaraju rast i radna mjesta.

„Mladi u pokretu“ s ciljem povećanja učinka obrazovnih sustava i olakšanja ulaska mladih na tržište rada.

„Digitalni program za Europu“ s ciljem bržeg širenja brzog interneta te korištenja prednosti jedinstvenog digitalnog tržišta za kućanstva i tvrtke.

„Resursno učinkovita Europa“ s ciljem razdvajanja ekonomskog rasta od korištenja resursa, podrške prijelazu na ekonomiju koja koristi male razine ugljena, povećanja korištenja obnovljivih izvora, modernizacije sektora transporta i promicanja energetske učinkovitosti.

„Industrijska politika za globalizacijsko doba“ s ciljem unapređenja poslovnog okruženja, prvenstveno za male i srednje poduzetnike, te razvoja snažne i održive globalno konkurentne industrijske osnove.

¹ Izvor: http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/kako_do_fondova/korak1/uvjeti/eu_hr.pdf

„Program za nove vještine i radna mjesta“ s ciljem modernizacije tržišta rada te osnaživanja ljudi razvojem njihovih vještina tijekom cijeloga života s ciljem povećanog sudjelovanja radne snage te boljeg slaganja ponude i potražnje, uključujući i kroz mobilnost radne snage.

„Europska platforma protiv siromaštva“ s ciljem jamčenja društvene i teritorijalne povezanosti na način da svi imaju koristi od prednosti rasta i radnih mjesta te da se ljudima koji pate od siromaštva i socijalne isključenosti omogući dostojanstven život i aktivno sudjelovanje u društvu.

Usklađenost Strategije s predmetnim strateškim dokumentom: Sva tri strateška cilja u potpunosti su u skladu s predmetnom strategijom jer doprinose svim trima prioritetima – pametan rast, održiv rast i uključiv rast, kao i ciljevima s posebnim naglaskom na one koji se odnose na zapošljavanje, smanjenje rizika od siromaštva i klimatsko-energetske ciljeve, a provedbom mjera dat će doprinos smanjenju rizika od ranog napuštanja školovanja i povećanju postotka visokoobrazovanih osoba. U nastavku je prikazan odnos ciljeva, prioriteta i mjera Strategije s prioritetima i ciljevima Strategije Europa 2020.

Tablica 43. Odnos ciljeva, prioriteta i mjera s prioritetima i ciljevima Strategije Europa 2020

CILJ STRATEGIJE	PRIORITETI I MJERE STRATEGIJE	PRIORITETI EUROPA2020	CILJEVI EUROPA2020
CILJ 1 – Osigurati preduvjete za daljnji razvoj gospodarstva u svim sektorima	<p>Prioritet 1.1.: Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja Mjera 1.1.1 Jačanje ljudskih potencijala u svrhu razvoja poduzetništva Mjera 1.1.2. Razvoj poslovne infrastrukture i aktivna uloga poduzetničkih potpornih institucija Mjera 1.1.3. Razvoj poduzetničke kulture, kompetencija, inovacija te poticanje poduzetnika početnika Mjera 1.1.4. Privlačenje poželjnih investicija i unaprjeđenje uvjeta za privlačenje daljnjih ulaganja</p> <p>Prioritet 1.2.: Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja Mjera 1.2.1. Unaprjeđenje turističke ponude utemeljene na tradiciji zrakoplovstva, ruralnom razvoju, kulturnoj i prirodnoj baštini Mjera 1.2.2. Poboljšanje javne turističke infrastrukture s naglaskom na kulturnoj i prirodnoj baštini</p> <p>Prioritet 1.3.: Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje Mjera 1.3.1. Unaprjeđenje informiranosti, jačanje kapaciteta i umrežavanja u sektoru</p>	Pametan rast Uključiv rast	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; • 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; • Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30 % smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); • 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva

	<p>poljoprivrede</p> <p>Mjera 1.3.2. Poboljšanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i stvaranje dodane vrijednosti u poljoprivrednoj proizvodnji</p> <p>Mjera 1.3.3. Poboljšanje standarda zaštite okoliša i ekološke proizvodnje u poljoprivredi</p>		
<p>CILJ 2 –</p> <p>Poboljšati</p> <p>kvalitetu života</p> <p>kroz</p> <p>poboljšanje</p> <p>javne i privatne</p> <p>infrastrukture</p>	<p>Prioritet 2.1.: Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije</p> <p>Mjera 2.1.1. Energetska učinkovitost u zgradarstvu</p> <p>Mjera 2.1.2. Poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova u sektoru prometa i učinkovit (javni) prijevoz</p> <p>Mjera 2.1.3. Poboljšati energetske učinkovitost i poticati korištenja OIE u toplinarstvu Grada Velike Gorice</p> <p>Prioritet 2.2.: Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom</p> <p>Mjera 2.2.1. Ulaganje u infrastrukturu potrebnu za adekvatno gospodarenje otpadom i informiranje građana</p> <p>Mjera 2.2.2. Prevencija i mjere ublažavanja rizika izazvanih klimatskim promjenama</p> <p>Mjera 2.2.3. Poboljšanje urbane okolišne infrastrukture</p> <p>Prioritet 2.3.: Nastavak razvoja sustava vodoopskrbe i odvodnje</p> <p>Mjera 2.3.1. Izgradnja suvremenog sustava vodoopskrbe i odvodnje</p> <p>Prioritet 2.4.: Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada</p> <p>2.4.1. Razvoj Međunarodne Zračne luke Zagreb – Franjo Tuđman i stavljanje u funkciju intermodalnih prometnih mreža</p> <p>2.4.2. Učinkovita regulacija cestovnog prometa na području Grada Velike Gorice i povećanje broja parkirališta</p> <p>2.4.3. Poboljšanje cestovne povezanosti šireg područja Velike Gorice</p> <p>2.4.4. Automatsko upravljanje prometom (AUP)</p>	<p>Održiv rast</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; • 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; • Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30 % smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); • 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva

	<p>2.4.5. Povećanje sigurnosti prometa u zonama osnovnih škola na području Grada Velike Gorice</p> <p>2.4.6. Povećanje stanja sigurnosti autobusnih stajališta i ugibališta na području Grada Velike Gorice</p> <p>2.4.7. Izgradnja kružnih tokova kao mjera povećanja sigurnosti u prometu</p> <p>2.4.8. Mreža biciklističkih staza na području Velike Gorice</p> <p>2.4.9. Pješačka zona na Trgu kralja</p>		
<p>CILJ3 – Osigurati pozitivan rast i razvoj zajednice i društvenih djelatnosti</p>	<p>Prioritet 3.1.: Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu</p> <p>Mjera 3.1.1. Poboljšanje kvalitete infrastrukture odgojno-obrazovnih institucija</p> <p>Mjera 3.1.2. Osiguravanje raznovrsnih programa, jačanje ljudskih resursa i poticanje cjeloživotnog obrazovanja</p> <p>Mjera 3.1.3. Stvaranje uvjeta za povećanje dostupnosti odgojno-obrazovnih ustanova i programa</p> <p>Mjera 3.1.4. Podrška razvoju visokog školstva</p> <p>Prioritet 3.2.: Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice</p> <p>Mjera 3.2.1. Razvijanje mreže socijalnih usluga u zajednici</p> <p>Mjera 3.2.2. Izjednačavanje mogućnosti i prava za osobe s invaliditetom u Gradu</p> <p>Mjera 3.2.3. Osiguranje infrastrukture i ljudskih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga</p> <p>Mjera 3.2.4. Razvoj sadržaja za djecu i mlade</p> <p>Mjera 3.2.5. Stvaranje uvjeta za poboljšanje kvalitete života osoba treće životne dobi</p> <p>Prioritet 3.3.: Unaprjeđenje kulturne ponude</p> <p>Mjera 3.3.1. Unaprjeđenje infrastrukture u kulturi</p> <p>Mjera 3.3.2. Jačanje suradnje institucija u kulturi i razvoj kulturnih programa</p> <p>Prioritet 3.4.: Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog</p>	<p>Uključiv rast</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; • 3 % BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; • Treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30 % smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); • 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva

	stanovništva Mjera 3.4.1. Razvoj sportsko rekreacijske infrastrukture i programa Mjera 3.4.2. Razvoj programa prevencije u zdravstvu i osiguravanje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga		
--	--	--	--

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

7.2. Analiza Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“²

Unutar OPKK identificirano je 10 prioritetnih osi unutar kojih su specificirani tematski ciljevi i investicijski prioriteti koji opisuju za koja je ulaganja moguće tražiti sufinanciranje projekata iz fondova EU kroz dva instrumenta: Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond.

Prioritetne osi su sljedeće:

1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
3. Poslovna konkurentnost
4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima
6. Zaštita okoliša i održivost resursa
7. Povezanost i mobilnost
8. Socijalno uključivanje i zdravlje
9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
10. Tehnička pomoć

Strategija je u skladu s OPKK u svim njegovim prioritetnim osima, izuzev tehničke pomoći, s naznakom da se za pojedine mjere, odnosno projekte identificirane unutar baze planira korištenje sredstava upravo putem ovog OP-a. To su primarno mjere koje se odnose na izgradnju infrastrukture unutar 10 prioriteta. Objašnjenje usklađenosti prioriteta s OPKK dano je u sljedećoj tablici:

Tablica 44. Usklađenost prioriteta s OPKK-a

PRIORITET STRATEGIJE	USKLAĐENOST S OPKK
Prioritet 1.1.: Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 3. Poslovna konkurentnost
Prioritet 1.2.: Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja	6. Zaštita okoliša i održivost resursa
Prioritet 2.1.: Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije	4. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
Prioritet 2.2.: Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom	5. Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6. Zaštita okoliša i održivost resursa

² Izvor: <http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Documents/01%20OPKK%202014-2020%20hrv%2027112014.pdf>

Prioritet 2.3.: Nastavak razvoja sustava vodoopskrbe i odvodnje	6. Zaštita okoliša i održivost resursa
Prioritet 2.4.: Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada	2. Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije 7. Povezanost i mobilnost
Prioritet 3.1.: Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu	9. Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
Prioritet 3.2.: Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice	8. Socijalno uključivanje i zdravlje
Prioritet 3.3.: Unaprjeđenje kulturne ponude	6. Zaštita okoliša i održivost resursa
Prioritet 3.4.: Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva	8. Socijalno uključivanje i zdravlje

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

7.3. Analiza Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“³

Ovaj strateški dokument sadrži četiri tematska cilja i to:

- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage;
- Socijalno uključivanje;
- Obrazovanje i cjeloživotno učenje;
- Dobro upravljanje.

Kroz četiri tematska cilja provlači se niz investicijskih prioriteta koji se odnose na povećanje zaposlenosti i zapošljivosti, cjeloživotno učenje, mlade, socijalno uključivanje, društveno poduzetništvo, obrazovanje i jačanje kapaciteta tijela javne vlasti.

Strategija je usklađena s ovim OP-u kroz sva tri strateška cilja, a posebice u dijelu koji se odnosi na strateški cilj 3 koji želi unaprijediti lokalnu zajednicu jačanjem društvenih djelatnosti i ljudskih kapaciteta, u okviru kojega će se posebno voditi računa o novim modelima obrazovanja i cjeloživotnog učenja, jačanje kapaciteta gradske uprave te organizaciju događanja od strane Grada i drugih dionika u kojem slučaju postoji namjera financiranja takvih ulaganja putem Europskog socijalnog fonda.

U svim ostalim strateškim ciljevima bit će od izuzetne važnosti osigurati financiranje iz ovog OP-a za projekte koji se odnose na provedbu programa i aktivnosti unutar infrastrukture koja će biti izgrađena tamo gdje je to primjenjivo.

Objašnjenje usklađenosti prioriteta s OPULJP na razini njegovih tematskih ciljeva dano je u sljedećoj tablici:

Tablica 45. Usklađenost prioriteta s OPULJP

PRIORITET STRATEGIJE	USKLAĐENOST S OPULJP
Prioritet 1.1.: Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	08 - Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage 10 - Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje

³ Izvor:

<http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Documents/Strukturni%20fondovi%202014.%20%E2%80%93%202020/OPULJP%20hr%2020150709.pdf>

Prioritet 3.1.: Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu	08 - Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage 09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije 10 - Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje
Prioritet 3.2.: Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice	09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije
Prioritet 3.4.: Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva	09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

7.4. Analiza Programa ruralnoga razvoja RH

Program ruralnog razvoja sadrži 20 mjera, od kojih je za implementaciju pojedinih dijelova ove Strategije najrelevantnija Mjera 7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima putem koje je moguće financirati različita ulaganja s područja Grada, no dio ulaganja privatnog sektora financirat će se iz mjera 3, 4, 6, 9, 16 i mjere 19, a što će se detaljnije navesti u nastavku.

Mjera 7 sadrži dvije pod-mjere značajne za realizaciju projekata na području Grada i to:

- 7.2. Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije
- 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu.

Važno je napomenuti da je Grad prihvatljiv prijavitelj za korištenje bespovratnih sredstava iz navedenih mjera za svoja ulaganja, međutim ne može ostvariti maksimalni broj bodova u postupku dodjele zbog visoke razine razvijenosti, kao i činjenice da ovakvi programi previđaju podupiranje manje razvijenih područja.

U nastavku donosimo pregled usklađenosti prioriteta Strategije s mjerama PRR:

Tablica 46. Usklađenost prioriteta Strategije s mjerama PRR

PRIORITET STRATEGIJE	USKLAĐENOST S PRR
Prioritet 1.2.: Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja	M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Prioritet 1.3.: Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	M3 - Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu M4 - Ulaganja u fizičku imovinu M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima M9 - Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija M16 – Suradnja M19 - LEADER (CLLD)
Prioritet 2.3.: Nastavak razvoja sustava	M4 - Ulaganja u fizičku imovinu

vodoopskrbe i odvodnje	M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Prioritet 2.4.: Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada	M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Prioritet 3.3.: Unaprjeđenje kulturne ponude	M6 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
Prioritet 3.4.: Pобољшanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva	M7 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

7.5. Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije do 2020.⁴

Vizija ove strategije glasi: Zagrebačka županija vodeća je inovativna gospodarska županija čiji se razvoj temelji na društvu znanja, prepoznatljivoj i očuvanoj kulturnoj i prirodnoj baštini, privlačnosti za rad, boravak i življenje, a povezana je skladno s razvojem Grada Zagreba.

Unutar ovog strateškog dokumenta identificirana su tri strateška cilja kako slijedi:

- Strateški cilj I. Povećati konkurentnost i društvenu odgovornost gospodarstva
- Strateški cilj II. Poboљšati infrastrukturu i kvalitetu života održivim korištenjem prirodnih resursa i kulturnih dobara
- Strateški cilj III. Razvijati ljudske resurse i unaprijediti upravljanje razvojem

U nastavku donosimo pregled usklađenosti Strategije s razvojnim prioritetima ŽRS-a na razini njegovih mjera:

Tablica 47. Usklađenost Strategije s razvojnim prioritetima ŽRS-a

PRIORITET STRATEGIJE	USKLAĐENOST SA ŽRS-om
Prioritet 1.1.: Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	Prioritet 1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
Prioritet 1.2.: Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja	Prioritet 1.2. Razvoj kontinentalnog turizma Prioritet 2.4. Zaštita i održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti
Prioritet 1.3.: Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	Prioritet 1.2. Gospodarstvo ruralnih područja i konkurentna poljoprivreda
Prioritet 2.1.: Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije	Prioritet 2.1. Korištenje obnovljivih izvora energije i energetska učinkovitost

⁴ https://www.zagrebacka-zupanija.hr/media/filer_public/d0/e9/d0e9bcfe-1ad3-4668-86f3-293b89b5df4f/14_zupanijska_razvojna_strategija_do_2020.docx

Prioritet 2.2.: Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom	Prioritet 2.4. Zaštita i održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti
Prioritet 2.3.: Nastavak razvoja sustava vodoopskrbe i odvodnje	Prioritet 2.2. Razvijena komunalna i prometna infrastruktura
Prioritet 2.4.: Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada	Prioritet 2.2. Razvijena komunalna i prometna infrastruktura Prioritet 2.3. Visoka kvaliteta urbanog i prirodnog okruženja
Prioritet 3.1.: Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu	Prioritet 3.3. Unaprjeđenje odgojno-obrazovnih usluga Prioritet 3.4. Provedba Strategije razvoja ljudskih resursa Zagrebačke županije 2014-2020
Prioritet 3.2.: Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice	Prioritet 3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga
Prioritet 3.3.: Unaprjeđenje kulturne ponude	Prioritet 2.4. Zaštita i održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti
Prioritet 3.4.: Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva	Prioritet 3.2. Unaprjeđenje socijalnih usluga Prioritet 3.3. Unaprjeđenje odgojno obrazovnih usluga

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

Strategija je također usklađena s brojnim sektorskim strateškim dokumentima kao što su:

- Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020.
- Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. (prijedlog)
- Nacrt prijedloga Inovacijske strategije Republike Hrvatske 2014.-2020.
- Nacrt prijedloga Strategije regionalnog razvoja RH za razdoblje do kraja 2020.
- Sporazum o partnerstvu između RH i EK za korištenje ESI fondova 2014.-2020.
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020.
- Strategija e-Hrvatska 2020
- Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2020.
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje 2016.-2020. i Akcijski plan provedbe 2016.-2017.
- Strategija poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020.
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030.
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.

8. METODOLOGIJA PROVEDBE

8.1. Institucionalni okvir za provedbu strategije

Provedba razvojne strategije je proces koji će se kontinuirano provoditi u periodu od 2018. do 2023. godine kako bi se omogućila djelotvorna i učinkovita provedba strategije, jedan od osnovnih preduvjeta je definiranje institucionalnog okvira za provedbu. Kao što je partnerski pristup zagovaran i primijenjen tijekom izrade strategije, jednako je važno da se isti maksimalno koristi i u fazi provedbe. Partnerski pristup u provedbi važan je zbog :

- Raspodjele odgovornosti za provedbu strategije
- Odgovornosti struktura na vlasti prema stanovništvu
- Odgovornosti ključnih dionika prema razvoju zajednice.

U okviru institucionalnog okvira za provedbu strategije, važno je stoga na različitim razinama uključiti dionike javnog, poslovnog i civilnog sektora uz koordinaciju Grada.

8.1.1. Koordinator provedbe Strategije

S obzirom na važnost provedbe strategije, mogućnost delegiranja obaveza, kontrolu nad proračunom i političku odgovornost, ulogu koordinacije u provedbi Strategije imat će Ured Gradonačelnika. Uloga koordinatora u provedbi Strategije je:

- Predsjedavanje partnerskim vijećem
- Praćenje i evaluacija (interna evaluacija i koordinacija vanjske evaluacije) provedbe strategije,
- Koordinacija dionika zaduženih za provedbu pojedinih mjera strategije (nositelji mjera i potencijalni prijavitelji projekata),
- Koordiniranje i odobravanje Akcijskog plana provedbe Strategije na godišnjoj razini
- Koordinacija dionika prilikom provedbe pojedinih mjera Strategije,
- Organiziranje redovnih javnih konzultacija sa svim dionicima o provedbi strategije,
- Ocjena učinka strategije na polovini perioda predviđenog za provedbu, te na završetku perioda provedbe Strategije
- Komunikacija i vidljivost

Koordinator za pojedine zadatke iz svog resora može delegirati i drugo tijelo ili odjel, ali cjelokupno upravljanje Strategijom na razini donošenja odluka odgovornost je Ureda gradonačelnika. Grad Velika Gorica na čelu s gradonačelnikom, odgovoran je za uspješnu provedbu Strategije prema objektivno provjerljivim pokazateljima navedenim u intervenciji strategije.

8.1.2. Partnersko vijeće za provedbu strategije

Partnersko vijeće je operativno tijelo za provedbu strategije. Transformirat će se iz formalne radne skupine, što znači da će u sastavu partnerskog vijeća sudjelovati pročelnici, predstavnici gradskih poduzeća i važnijih institucija i ustanova, ali i predstavnici civilnog i poslovnog sektora (do 20 dionika).

Uloga partnerskog vijeća u provedbi Strategije je:

- Davanje mišljenja i prijedloga o značajnim pitanjima vezanim uz provedbu Strategije
- Ažuriranje intervencije strategije, usklađivanje mjera, prioriteta i odlučivanje o nadopuni aktivnosti

- Osnivanje tematskih radnih skupina prema potrebi
- Inicijativa za razvoj i pripremu novih projekata
- Izrada godišnjih akcijskih planova
- Pružanje tehničke pomoći stručnim timovima u provedbi konkretnih mjera/projekata
- Pomoć pri sastavljanju stručnih timova za provođenje mjera, pripremi i provođenju mjera (nadzorna funkcija)
- Pružanje informacija o provedbi (svatko iz vlastitog resora) u svrhu praćenja i vrednovanja

8.2. Financijski okvir (izvori financiranja)

Izrada financijskog okvira koji će dozvoljavati provedbu razvojnih projekata koji odgovaraju ciljevima i prioritetima Strategije, sukladno dinamici predviđenoj akcijskim planovima za pojedina razdoblja, jedna je od zadaća Grada. Prilikom određivanja prioritetnih projekata, važan kriterij će biti raspoloživost i dostupnost izvora financiranja, tako da se razrada akcijskog plana priprema imajući u vidu financijske kapacitete Grada te svakog pojedinog nositelja projekata, zajedno s vanjskim izvorima dostupnim za financiranje projekata.

Procijenjeni proračun za provedbu pojedinih mjera definira se u godišnjim akcijskim planovima. Prilikom izrade obrasca akcijskog plana, potrebno je voditi računa o tome da će bitan izvor financiranja projekata iz Strategije biti proračun Grada. Budući da Zakon o proračunu predviđa da JLS izrađuju i plan razvojnih programa koji uključuje investicijske rashode s trogodišnjom projekcijom (N+2), koji moraju biti usklađeni s ciljevima i prioritetima razvoja, akcijski plan treba biti sastavljen tako da zadovoljava zahtjeve Pravilnika o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), ali i da je primjenjiv u kontekstu izrade Plana razvojnih programa vezanih uz projekcije proračuna Grada. S obzirom da Pravilnik o sadržaju i metodologiji izrade plana razvojnih programa još nije donesen na državnoj razini, moguće su manje modifikacije dokumenta akcijskog plana.

Financijski okvir za provedbu Strategije temeljit će se na sljedećim izvorima sredstava:

- Lokalni izvori, odnosno, izvori jedinica lokalne samouprave (Grad, susjedne općine i Grad Zagreba u slučaju zajedničkih projekata) - uglavnom planiraju sredstva za kapitalna ulaganja. Lokalni izvori također osiguravaju sredstva u proračunu za financiranje manjih inicijativa i projekata organizacija civilnog društva (prvenstveno udruga u kulturi i sportu), kao i redovnih programa.
- Županijski proračun – projekti navedeni u Strategiji razvoja Grada jednim su dijelom i projekti od županijskog interesa. Za očekivati je da će se u pripremu i provedbu takvih projekata kao partner ili suradnik uključivati i Zagrebačka županija, uz adekvatan financijski doprinos ovim projektima. Od velikog je značaja usklađivanje Strategije razvoja Grada Velike Gorice i nove Razvojne strategije Zagrebačke županije usvojene 29. rujna 2017. g.. Sredstva državnog proračuna / nacionalni donatori spuštaju se na lokalnu razinu kroz decentralizirana sredstva. S obzirom na trenutnu gospodarsku situaciju, izvjesno je da će se ova sredstva i dalje smanjivati. S druge strane, za određene tipove projekata kao i određenu vrstu prijavitelja postoje mogućnosti sufinanciranja projekata kroz različite nacionalne fondove ili zaklade.
- EU fondovi i programi predstavljat će daleko najizdašniji izvor financiranja za razvojne projekte. Ovaj oblik financiranja nije ograničen na određene tipove projekata te će zbog toga predstavljati najvažniji izvor financiranja razvojnih projekata.

9. PRAĆENJE PROVEDBE I VREDNOVANJE POSTIGNUĆA

9.1. Praćenje provedbe

Praćenje provedbe razvojne strategije osnovni je alat za uspješan nadzor i prilagodbu strateškog dokumenta kako bi se dostigli njegovi ciljevi. U okviru verificiraju se postavljeni indikatori na razini ciljeva i operacija Strategije koji izravno prikazuju napredak realizacije planiranih aktivnosti, na način da se uspoređuju s planiranim indikatorima uspješnosti. Osim praćenja na razini pokazatelja, svakako su važne komponente i praćenje vremenske dinamike provedbe strategije, kao i financijsko praćenje vezano uz ostvarivanje rezultata. Usporedbom planiranog i ostvarenog, stvara se baza podataka čijom se analizom može odrediti trenutni status provedbe u odnosu na planirane rezultate s obzirom na potrebne resurse, željene ishode i zadane rokove. Cilj toga je redefiniranje akcijskog plana u slučaju potrebe te planiranje aktivnosti u sljedećem izvještajnom razdoblju. Implementacija strategije u skladu s planiranim akcijskim planovima ima pozitivan učinak na učinkovitost i djelotvornost provedbe.

Kvalitetno uspostavljen sustav praćenja i evaluacije stvorit će preduvjete za:

- učinkovitije upravljanje provedbom
- realizaciju rezultata u zadanom terminskom planu
- identifikaciju uzroka za uspjeh (neuspjeh) pojedine aktivnosti
- stvaranje poslovnog kredibiliteta potrebnog za daljnje jačanje financijskog okvira
- prezentaciju ostvarenih rezultata kao primjer dobre prakse u okviru regije

Provedba Strategije pratit će se na dva načina:

- kroz praćenje provedbe planiranih aktivnosti na razini jedne kalendarske godine s ciljem osiguravanja redovite, kontinuirane, efikasne i pravovremene provedbe i eventualnu prilagodbu metodologije provedbe Strategije stanju na području Grada, kao i
- kroz vrednovanje/evaluaciju provedbe koja služi ocjeni kvalitete, sadržaja i postignuća koja su u istoj navedena.

Praćenje će se odvijati na razini jedne kalendarske godine temeljem metodologije koja će se osmisliti od strane provoditelja Strategije. Rezultat će biti godišnje izvješće navedeno niže u tekstu. Ovakva metodologija predstavlja inovaciju u dosadašnjem radu Grada jer omogućuje provođenje aktivnosti identificiranih unutar Strategije i mijenjanje sadržaja akcijskoga plana u slučaju potrebe. U nastavku su opisani elementi za praćenje provedbe i vrednovanje Strategije.

Tablica 48. Elementi za praćenje provedbe i vrednovanje Strategije

PRAĆENJE PROVEDBE STRATEGIJE		
IZVJEŠTAJ	PRAĆENJE PROVEDBE	VREDNOVANJE
ORGANIZIRA	Voditelj Koordinacijskog tijela	Voditelj Koordinacijskog tijela
ODGOVORNO TIJELO	Koordinacijsko tijelo	Koordinacijsko tijelo
SADRŽAJ PRAĆENJA	<ul style="list-style-type: none">• Provedba Plana razvojnih potreba i potrebne izmjene• Utrošak/izvršenje proračunskih sredstava• Broj realiziranih projekata i projekata u provedbi, vezani	Doprinos ciljevima i pokazateljima Kvaliteta provedenih aktivnosti

	podaci i analitika <ul style="list-style-type: none"> • Izmjene i prilagodbe Strategije sukladno analizi • Ažuriranje Baze projekata 	
ROKOVI/RASPORED	Godišnje	Godišnje
IZVJEŠĆE ODOBRAVA	Gradonačelnik	Gradonačelnik
SVRHA	Osiguranje provedbe u zadanim rokovima i opsegu	Osiguranje kvalitete postignuća na razini cijelog strateškog dokumenta
NAZIV IZVJEŠTAJA	Godišnji izvještaj o praćenju provedbe i vrednovanju	

Izvor: Materijal izrađen od strane EU PROJEKATA, 2017. g.

Godišnji izvještaj o praćenju provedbe i vrednovanju Strategije temeljni je dokument koji služi informiranju Grada i zainteresirane javnosti o postignućima predmetne Strategije, ali je i podloga za usklađivanje Strategije i pripadajućeg Plana razvojnih potreba Grada s obzirom na zaključke spomenutih izvještaja.

Praćenje napretka provodi se unutar definiranog okvira za praćenje provedbe Strategije što podrazumijeva uspostavu sustava kvantificiranih pokazatelja i odgovarajućih izvora provjere kojima utvrđujemo je li operativna struktura realizirana u sklopu zadanih strateških prioriteta. Pokazatelji su u ovoj strategiji definirani na razini mjera i aktivnosti, čime se omogućava uvid u napredak na operativnoj razini ali i stanje provedbe u okviru dugoročne realizacije ovog dokumenta. Pokazatelji na razini mjera odnose se na neposredne ishode koji su mjerljivi u bilo kojem vremenskom periodu što nam daje trenutni uvid u status realizacije i kao takvi bit će korišteni kao alat prilikom izrade periodičkih izvješća o provedbi Strategije.

Pokazatelji na razini aktivnosti su specifični pokazatelji za pojedine programe li projekte. Svaki projekt bi trebao doprinijeti ostvarenju pokazatelja na razini mjere, te zadovoljiti neke specifične pokazatelje definirane upravo za tu aktivnost.

Pokazateljima na razini prioriteta mjerimo promjenu koju stvara učinak provedbe strateškog plana, odnosno utvrđujemo stupanj uspješnosti cjelokupne provedbe Strategije. Svi pokazatelji na razini prioriteta imaju dugoročnu dimenziju i prikazuju ciljane vrijednosti do kraja 2023. g., što znači da će stvarnu ocjenu uspješnosti biti moguće odrediti tek nakon završene konačne evaluacije, odnosno nakon isteka planiranog provedbenog perioda.

Odgovornost za praćenje cjelokupne provedbe, što uključuje i upravljanje provedbom Akcijskog plana u nadležnosti je Ureda Gradonačelnika. Na upravnoj razini Grada za potrebe praćenja i vrednovanja provedbe osnovat će se koordinacijsko tijelo koje će predvoditi izabrani koordinatorski ispred Grada, dok će ostali članovi biti izabrani iz odgovarajućih upravnih odjela ukoliko je nositelj provedbene mjere odgovarajući upravni odjel Grada, a ostali će članovi biti predstavnici onih interesnih skupina koje su izravno uključene u implementaciju pojedinih projekata, a sukladno stupnju njihove operativne odgovornosti.

Članovi koordinacijskog tijela sakupljat će i analizirati pokazatelje učinka (na razini mjera i aktivnosti) na temelju kojih će izvještavati voditelja koordinacijskog tijela o statusu provedbe na godišnjoj razini, a prema potrebi i izvanredno ukoliko nastupe nepredviđene okolnosti, odnosno ako to zahtijeva narav projektnih aktivnosti. Izvješće će sadržavati podatke o svim aspektima provedbe te na jasan

način prikazivati vrijednosti utvrđenih pokazatelja kao i njihovo značenje za uspješnost realizacije odgovarajuće mjere. Članovi koordinacijskog tijela prikupljat će podatke za Izvješće u suradnji sa svim dionicima i predstavnicima interesnih skupina koji su izravno uključeni u provedbu aktivnosti i mjera Strategije.

Koordinacijsko tijelo sastaje se na poziv voditelja, a svaki član tijela koji je odgovoran za pojedinu provedbenu mjeru (članovi partnerskog vijeća) može predložiti sazivanje ostalih članova ukoliko utvrdi potrebu za boljom koordinacijom u slučajevima gdje više provedbenih mjera koristi iste resurse ili postoji terminska međuovisnost. Prema potrebi, koordinacijsko tijelo provest će reviziju Akcijskog plana, odnosno pokazatelja uspješnosti provedbe Strategije u skladu s realnim učinkom provođenja mjera.

Koordinacijsko tijelo izrađuje obavezno Godišnji izvještaj o praćenju provedbe i vrednovanju koje dostavlja Gradonačelniku, u kojem daje ocjenu trenutnog stanja provedbe, kao i smjernice za unapređenje provedbe ukoliko se ukaže takva potreba.

O napretku i statusu provedbe Strategije Grad će redovito informirati lokalno stanovništvo putem službenog glasila i putem ostalih sredstava javnog priopćavanja.

9.2. Vrednovanje

Vrednovanje ili evaluacija neizostavan je korak u provedbi strateških planova koji nam omogućuje mjerenje uspješnosti provedbe Strategije, odnosno usporedbu ostvarenih i planiranih vrijednosti pokazatelja na razini prioriteta.

Za razliku od praćenja koje se vrši kontinuirano i promatra učinke postignute na razini provedbenih mjera, evaluacija se provodi kada strateška provedba ostvari ključne elemente koji su nužni za daljnji nastavak ili uspješnost same realizacije. U tom smislu evaluacija neizbježno koristi sve podatke koji su sakupljeni i dokumentirani u fazi praćenja. S obzirom na terminski plan provođenja razlikujemo nekoliko vrsta evaluacije: prije provedbe - prethodna (lat. ex-ante), tijekom provedbe - periodična evaluacija (eng. interim evaluation) ili srednjoročna evaluacija (eng. mid-term) i nakon provedbe - naknadna (lat. ex-post). Evaluaciju je preporučljivo provesti nakon svake godine provedbe, a obavezno se provodi na kraju provedbe Strategije.

Vrijednost evaluacijskog postupka leži u ocjenjivanju uspješnosti provedbe s obzirom na stvarni učinak konačnog ishoda, a ovisno o dobivenoj ocjeni moguće je definirati korektivne mjere u cilju jačanja učinka provedenih aktivnosti, odnosno donijeti preporuke na temelju kojih će biti moguće ostvariti nove dodane vrijednosti. Osim ocjene o uspješnosti provedbe, putem evaluacije moguće je procijeniti kakva bi situacija nastupila u slučaju da se određena mjera nije u potpunosti provela. Slijedom navedenog, jasno je da procedura vrednovanja predstavlja važnu potporu u odlučivanju i kao takva može ukazati na potrebu izmjene strateškog pristupa ili optimizaciju procesa na operativnoj razini ali i utječe na stvaranje primjera dobre prakse i jačanje odgovornosti svih dionika uključenih u provedbu.

Evaluacija provedbe Strategije razvoja Grada Velike Gorice temelji se na principima dobrog upravljanja i kao takva promiče standardizirani sustav kvalitete koji zadovoljava sljedeće kriterije:

- **Relevantnost** – ocjenjuje primjerenost ciljeva i prioriteta Strategije u odnosu na potrebe jačanja društveno-gospodarskog razvoja. Ocjenjuje primjerenost ciljeva i prioriteta Strategije u odnosu na potrebe ciljnih skupina i krajnjih korisnika, usklađenost sa strateškim dokumentima višeg reda te usmjerenost na rješavanje realnih problema
- **Djelotvornost** – ocjenjuje odnos uloženi sredstava s obzirom na neposredne ishode i očekivane rezultate provedbe.
- **Učinkovitost** – utvrđuje koliko je provedba Strategije doprinijela postizanju zadanih ciljeva.
- **Utjecaj** – ocjenjuje utjecaj provedbe na ciljne skupine i lokalno stanovništvo. Ocjenjuje utjecaj na društveno-gospodarsku situaciju Grada Velike Gorice.
- **Održivost** – ocjenjuje vjerojatnost trajanja postignutih učinaka odnosno kontinuitet provođenja sličnih odgovarajućih aktivnosti u cilju uklanjanja ili ublažavanja postojećih nepovoljnih okolnosti ili rješavanja problema ciljne skupine.

Tablica 49. Odnos prioriteta i pokazatelja na razini prioriteta

Prioritet	Ključni pokazatelj
1.1. Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva te razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	Povećanje zaposlenosti za 10% u odnosu na 2017. g. Povećanje broja poduzeća za 12% u odnosu na 2017. g. Povećanje proračunskih prihoda JLS za 10% u odnosu na 2017. g. 100% popunjenost poslovnih zona i inkubatora u vlasništvu Grada u odnosu na 2017. g. Povećan izvoz proizvoda za 20% u odnosu na 2017. g. Minimalno dva realizirana projekta razvoja poduzetničke infrastrukture
1.2. Razvoj turizma utemeljenog na kulturnim, prirodnim i drugim posebnostima područja	Povećanje smještajnih kapaciteta za 20% Povećanje broja noćenja za 25% u odnosu na 2017. g. Povećanje neposrednih prihoda Grada od turizma za 15%
1.3. Jačanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	Minimalno 30 registriranih eko-proizvođača 20% poljoprivrednih proizvođača se bavi organskim uzgojem i integriranom poljoprivrednom proizvodnjom Povećanje prinosa u najzastupljenijim kulturama za 30% kao rezultat uvođenja navodnjavanja i drugih tehnološko-tehničkih mjera Povećanje zaposlenosti u poljoprivrednom sektoru za 5% u odnosu na 2017.
2.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije	Smanjenje potrošnje energije iz klasičnih izvora za 20% Povećanje količine energije dobivene iz obnovljivih izvora za 25% Smanjenje emisije CO ₂ 3% iznad razine državnog prosjeka
2.2. Poboljšanje stupnja zaštite okoliša i daljnja poboljšanja u sektoru gospodarenja otpadom	Smanjenje neiskoristivog komunalnog otpada za 70% 100% stanovništva koristi usluge gospodarenja otpadom
2.3. Razvoj sustava vodoopskrbe i odvodnje	Pokrivenost kanalizacijskom mrežom od 80% Pokrivenost sustavom prerade otpadnih voda od 70% Pokrivenost vodoopskrbnom mrežom od 80%
2.4. Razvoj prometne infrastrukture i bolje korištenje prometnog položaja Grada	Broj ljudi koji imaju pristup poboljšanim prometnim uslugama – 35.000
3.1. Kvalitetan odgojno-obrazovni sustav dostupan lokalnom stanovništvu	Odgojno - obrazovna infrastruktura funkcionalna i zadovoljava sve potrebe stanovnika

3.2. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih usluga dostupnih na području grada Velike Gorice	100% pokrivenost korisnika socijalnim uslugama koje spadaju u domenu lokalne politike Broj korisnika ugovora o bespovratnim sredstvima barem 10
3.3. Unaprijeđenje kulturne ponude	Infrastruktura zadovoljava potrebe korisnika, Velika Gorica je prepoznata po jedinstvenoj kulturnoj ponudi
3.4. Poboljšanje kvalitete života i zdravlja lokalnog stanovništva	Zadovoljstvo građana uslugama primarne zdravstvene zaštite Smanjenje broja ovisnika za 30%

Uspješnost evaluacijskog postupka ovisi o kvaliteti i strukturi podataka prikupljenih u toku procesa praćenja provedbe, ali i učinkovitosti provedbenog tijela odgovornog za provedbu Strategije. Zbog toga je u evaluaciju potrebno i uključiti vrednovanje unutarnje strukture provedbenog tijela kako bi se identificirali potencijalni ograničavajući faktori, odnosno unaprijedilo funkcioniranje u sljedećem periodu provedbe. U cilju stvaranja što objektivnijeg uvida o učinku provedbe nužno je komunicirati i sa svim interesnim skupinama koje su izravno uključene u provedbu kako bi se mogli usporediti njihovi stavovi sa stavovima koordinacijskog tijela.

Pokazatelji postignuća provedbe Strategije definirani na razini prioriteta temelj su za provedbu evaluacije i kao takvi moraju biti mjerljivi i realni u odnosu na planirano razdoblje provedbe. Navedeni se pokazatelji trebaju ostvariti do 2023. g., a ukoliko nije došlo do snažnijih vanjskih faktora koji bi negativno utjecali na cjelokupnu provedbu, njihove ciljne vrijednosti moraju odgovarati kumulativnim vrijednostima pokazatelja na razini mjera.

9.3. Informiranje i komunikacija sa zainteresiranom javnošću

Za potrebe pripreme i provedbe Strategije osmišljene su aktivnosti koje služe informiranju i komunikaciji sa zainteresiranom i širom javnošću, kao i prikupljanju njihovih mišljenja i prijedloga kako bi ovaj dokument održavao potrebe lokalnog stanovništva, odnosno njegovih adresata.

Tijekom cijelog postupka pripreme Strategije odvijala se suradnja između tematskih radnih skupina, gradske uprave i konzultanata te su pribavljena mišljenja na svaki pripremljeni dio dokumenta.

Sve informacije i dokumenti koji su nastali ili će nastati na temelju Strategije bit će objavljivane na internetskim stranicama Grada (www.gorica.hr), a javnost će biti informirana putem medija i drugih dostupnih oblika komunikacije.

Grad neguje pristup otvorenosti prema građanima i svim zainteresiranim dionicima, stoga će takvu praksu nastaviti i u budućnosti, a aktivnosti osmišljene za praćenje provedbe Strategije dodatno će doprinijeti jačanju transparentnosti rada gradske uprave.

10. ZAKLJUČAK

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Metodologija izrade Strategije – Usporedba 2013. i 2017. g.	4
Tablica 2.	Ukupne mjesečne i godišnje količine oborina na području Grada Velike Gorice 2015. i 2016. g.	6
Tablica 3.	Površina i stanovništvo područja Grada Velike Gorice 2001. i 2011. g.	8
Tablica 4.	Kontingenti stanovništva Grada Velike Gorice za 2011. g.	8
Tablica 5.	Prirodno kretanje stanovništva u 2015. g. i 2016. g.	8
Tablica 6.	Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi i spolu, 2011. g.	9
Tablica 7.	Pismenost stanovništva starijeg od 10 godina na području Grada 2011. g.	9
Tablica 8.	Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za Grad Veliku Goricu	10
Tablica 9.	Registrirana nezaposlenost od 2008. do 2017. g. na području Grada Velike Gorice i Zagrebačke županije	10
Tablica 10.	Registrirane nezaposlene osobe prema spolu i stupnju obrazovanja na području Grada od 2008. do 2012. g.	11
Tablica 11.	Registrirane nezaposlene osobe prema spolu i stupnju obrazovanja na području Grada od 2013. do 2017. g.	11
Tablica 12.	Broj zaposlenih na području Grada prema području djelatnosti 2016. g.	11
Tablica 13.	Udio poduzetnika Grada u poduzetništvu Zagrebačke županije i u RH, u 2016. g. (Iznos u 000)	12
Tablica 14.	Broj poduzetnika, broj zaposlenih, te osnovni rezultati poslovanja poduzetnika Grada Velike Gorice u razdoblju 2013. - 2016. g. (Iznos u 000)	13
Tablica 15.	Broj registriranih poduzetnika na području Grada od 2013. do 2016. g.	13
Tablica 16.	Struktura poduzetnika prema obliku vlasništva od 2013.-2016. g.	13
Tablica 17.	Osnovni financijski rezultati poduzetnika Grada u 2016. g. (iznosi u tisućama kuna) ..	14
Tablica 18.	Top 5 poduzetnika Grada Velike Gorice prema ostvarenoj neto dobiti u 2016. g. (iznosi u tisućama kn)	15
Tablica 19.	Prikaz dobiti i gubitaka poduzetnika Grada prema veličini poduzetnika u 2015. i 2016. g.	15
Tablica 20.	Struktura obrtnika Grada na dan 31.12.2016. g.	16
Tablica 21.	Broj poljoprivrednih gospodarstva prema tipu nositelja na dan 31.12.2016.	21
Tablica 22.	Dolasci i noćenja turista od 2012. do 2016. g.	24
Tablica 23.	Broj smještajnih objekata i kreveta 2016. g. na području Grada Velike Gorice	24
Tablica 24.	Struktura smještajnih kapaciteta na području Velike Gorice u 2017. g.	24
Tablica 25.	Dolasci i noćenja u smještajnim objektima Grada za 2016. g.	26
Tablica 26.	Broj dolazaka i broj noćenja domaćih i inozemnih turista u 2016. g. prema zemljama podrijetla	26
Tablica 27.	Ceste na području Grada	28
Tablica 28.	Prikaz kretanja broja putnika i kretanja zrakoplova	30
Tablica 29.	Komunalna infrastruktura na području Grada	32
Tablica 30.	Tablica Broj učenika i razrednih odjela po osnovnim školama i ukupno u školskoj godini 2016./2017.	40
Tablica 31.	Broj učenika i odjela od školske godine 2012./2013. do 2016./2017.	41
Tablica 32.	Prikaz iznosa sredstava za dodatna ulaganja na građevinskim objektima škola	41

Tablica 33.	Broj učenika i razrednih odjela po srednjim školama i ukupno u školskoj godini 2016/2017.	42
Tablica 34.	Osnovna djelatnost Goričkog kluba mladih.....	47
Tablica 35.	Stanovništvo staro 10 i više godina prema informatičkoj pismenosti 2011. g.....	48
Tablica 36.	Presjek djelatnosti udruga u tehničkoj kulturi	49
Tablica 37.	Presjek glavnih djelatnosti u kulturi	51
Tablica 38.	Broj članova gradske knjižnice za razdoblje od 2009. do 2015. g.	56
Tablica 39.	Odobrena sredstva i kretanje nabave knjiga za razdoblje od 2009. do 2015. g.....	56
Tablica 40.	Programska područja u sportu	58
Tablica 41.	Programi javnih potreba prema institucijama/organizacijama nositeljima	61
Tablica 42.	Struktura članstva Vatrogasne zajednice Grada Velike Gorice	65
Tablica 43.	Odnos ciljeva, prioriteta i mjera s prioritetima i ciljevima Strategije Europa 2020	101
Tablica 44.	Usklađenost prioriteta s OPKK-a	104
Tablica 45.	Usklađenost prioriteta s OPULJP	105
Tablica 46.	Usklađenost prioriteta Strategije s mjerama PRR	106
Tablica 47.	Usklađenost Strategije s razvojnim prioritetima ŽRS-a	107
Tablica 48.	Elementi za praćenje provedbe i vrednovanje Strategije	111
Tablica 49.	Odnos prioriteta i pokazatelja na razini prioriteta	114

POPIS SLIKA

Slika 1.	Položaj Grada Velike Gorice	5
Slika 2.	Namjena površina unutar Radne zone Rakitovec	18
Slika 3.	Namjena površina unutar Proizvodne zone Vukovinsko polje	19
Slika 4.	Namjena površina unutar Gospodarske zone Kušanec Istok	20
Slika 5.	Pozicija Novog putničkog terminala (crvena oznaka) u odnosu na stari terminal (žuta oznaka)	31

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1.	Konsolidirani financijski rezultat – neto dobit/gubitak poduzetnika Grada Velike Gorice, 2013.-2016. g. (iznosi u tisućama kuna)	14
Grafikon 2.	Kretanje obrta u posljednjih pet godina.....	16
Grafikon 3.	Statistika intervencija po od 1999.-2014. g.....	64

POPIS KRATICA

APRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
ARKOD	Nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj
DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
EnU	Energetska učinkovitost
EU	Europska unija
ISGE	Informacijski sustav za gospodarenje energijom
JLS	Jedinica lokalne samouprave
KV	Kvalificirani radnik
LAG	Lokalna akcijska grupa
MBO	Mehaničko biološka obrada
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OIE	Obnovljivi izvori energije
OPKK	Operativni program „Konkurentnost i kohezija“
OPULP	Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PRR	Program ruralnog razvoja
RH	Republika Hrvatska
SWOT	(S: strenghts W: weaknesess O: opportunities T: threats) analiza kojom se utvrđuju snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje određenog područja ili organizacije
UO	Upravni odjel
VSS	Visoka stručna sprema
ŽRS	Županijska razvojna strategija

PRILOZI:

- **PRILOG I – BAZA PROJEKATA**
- **PRILOG II – REGISTAR KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU GRADA VELIKE GORICE**
- **PRILOG III – POPIS STANOVNIŠTVA 2001. I 2011. U NASELJIMA NA PODRUČJU GRADA VELIKE GORICE**
- **PRILOG IV – BROJ POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTVA PREMA TIPU I SPOLU NOSITELJA**